

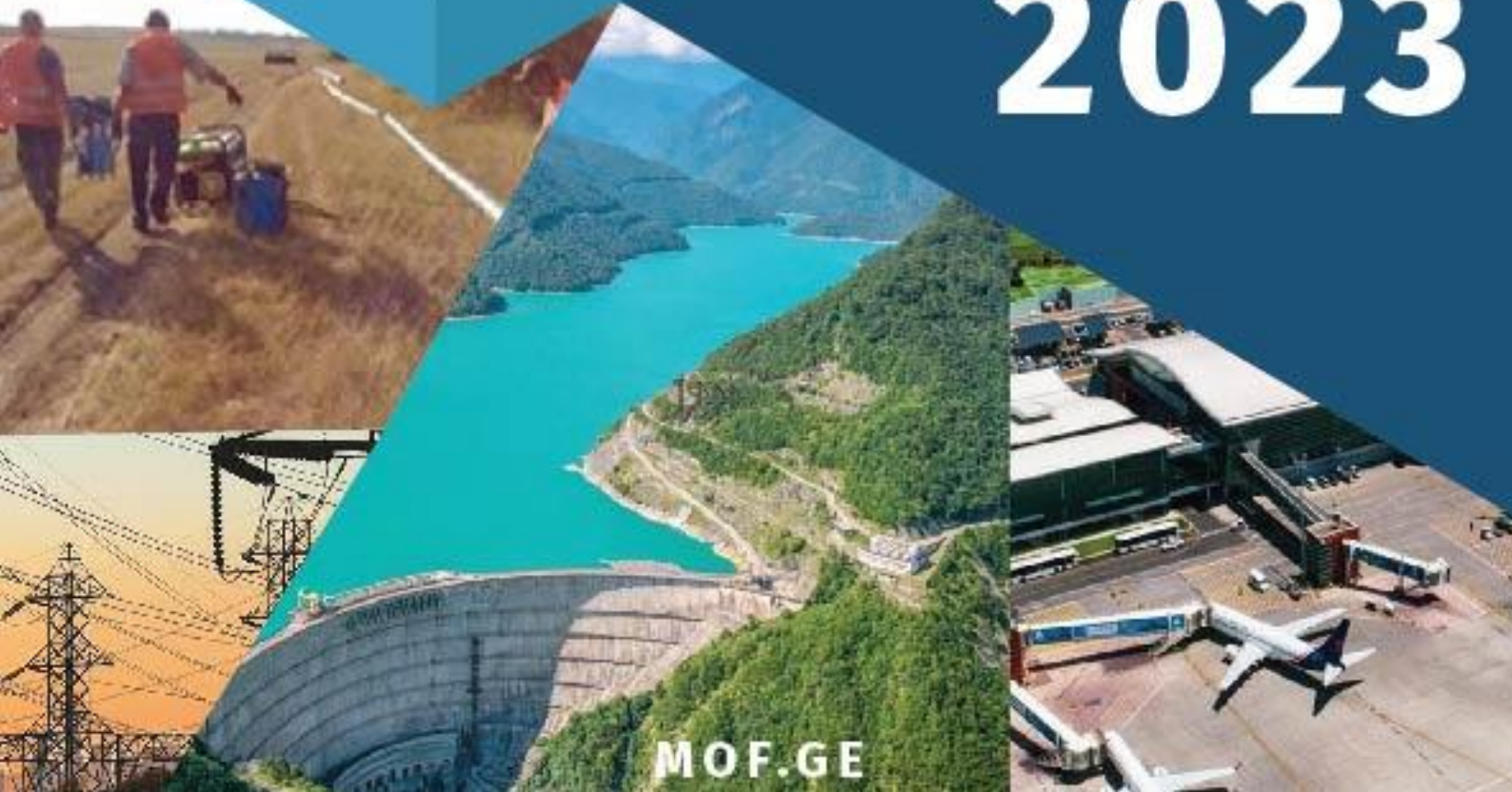

ფინანსთა
სამინისტრო

ინფორმაცია ფისკალური რისკების შესახებ
სახელმწიფო საწარმოთა აგრეგირებული ანგარიში

ნოემბერი
2023

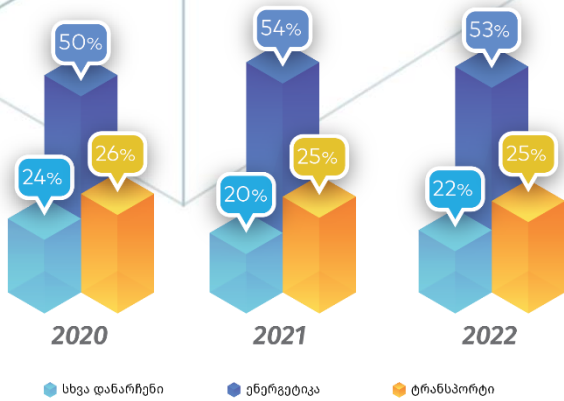

MOF.GE

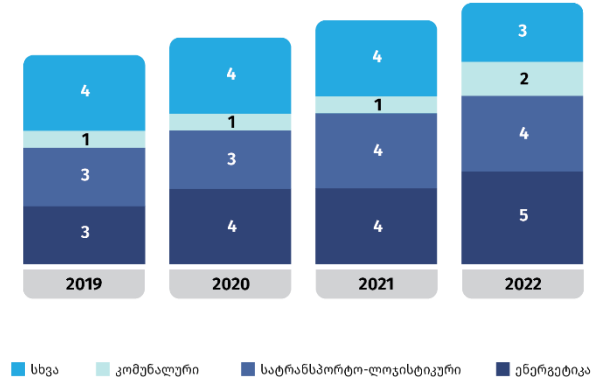
სახელმწიფო სანარმოთა პორტფელის მიმოხილვა	3
შეჯამება	5
სახელმწიფო სანარმოთა ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	20
სახელმწიფო სანარმოთა შედეგები	24
სს საპარტნიორო ფონდი	24
სს. საქართველოს რკინიგზა	27
სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	30
სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	33
სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	36
შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	39
სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	42
სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	47
შპს ენგურჰესი	50
შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	52
შპს საქართველოს ფოსტა	55
შპს საქართველოს მელიორაცია	58
შპს მარაბდა-კარნახის რკინიგზა	64
სახელმწიფო სანარმოთა სენსიტიურობის ანალიზი	68
საჯარო და კერძო თანამშრომლობის (PPP) პროექტები	79
PPP ვალდებულებების შეფასება	82
გრძელვადიანი ფისკალური რისკების ანალიზი	88
დანართები	98
დანართი 1 სახელმწიფო სანარმოები	98
დანართი 2 სახელმწიფო სანარმოთა შვილობილი კომპანიები	119
დანართი 3: საბაზისო დაშვებები გრძელვადიანი ფისკალური პროგნოზებისათვის	124

სახელმწიფო სანარმოთა პორტფელის მიმოხილვა

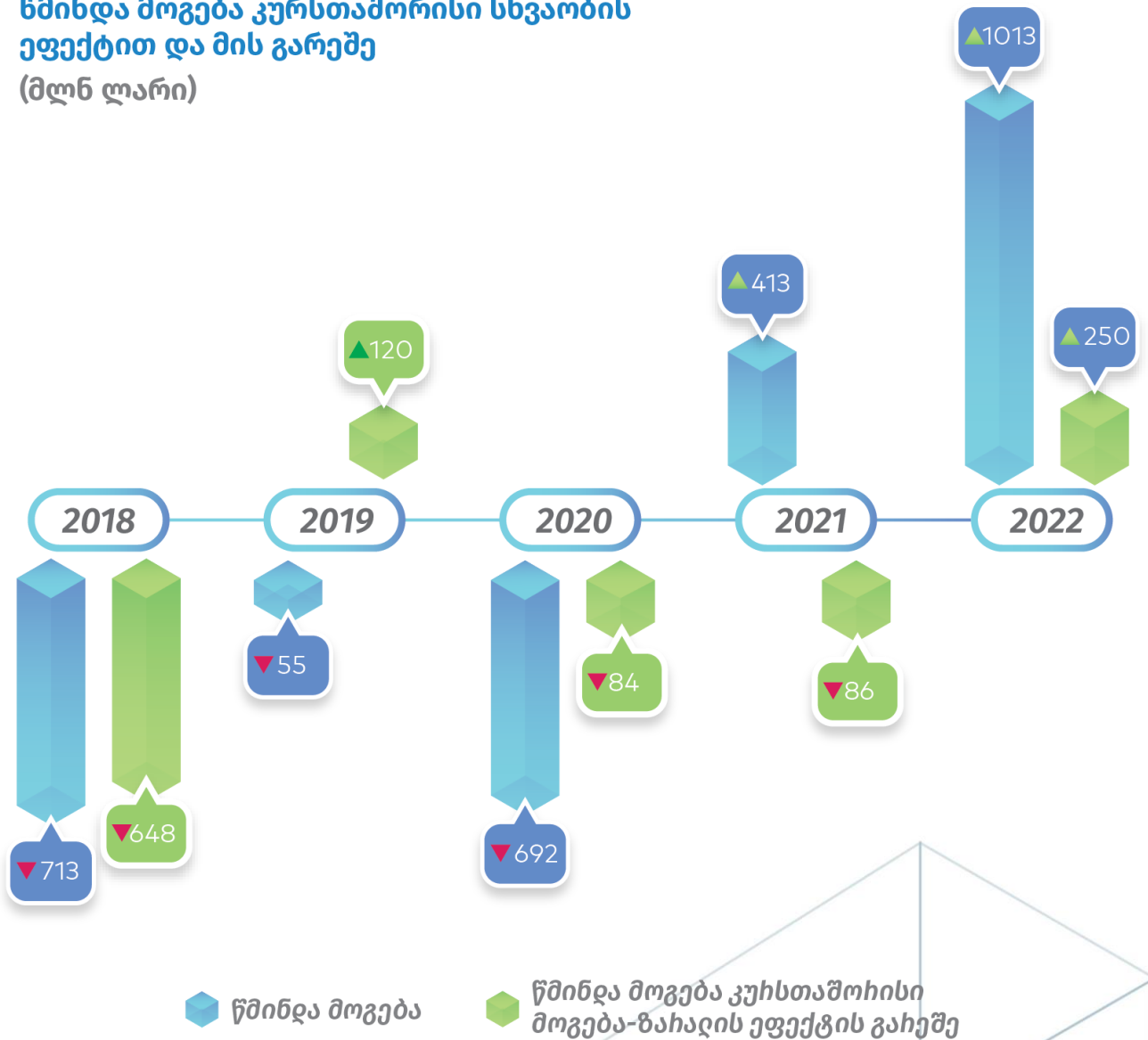
სულ 310 სანარმო, მათ შორის:

აქტივები
(მილიარდი ლარი)

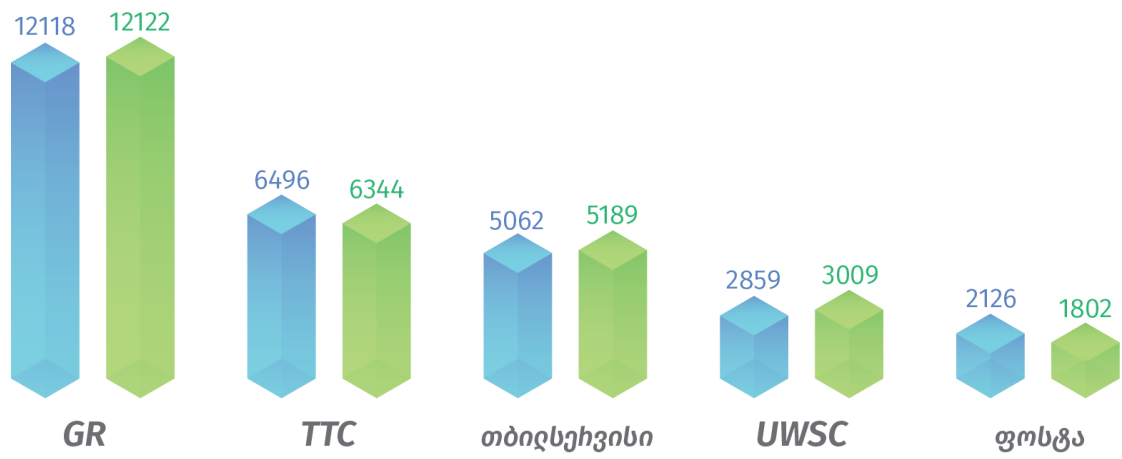

წმინდა მოგება კურსთაშორისი სხვაობის ეფექტით და მის გარეშე (მლნ ლარი)

დასაქმებულთა რიცხოვნობა | TOP 5 სუდ დასაქმებულთა ჩიცხოვნობა: 62 000-მდე

საწახმოს დასახელება — 2021 2022

შეჯამება

ფისკალური რისკი წარმოადგენს ფისკალური ცვლადების ისეთ გადახრას დაგეგმილი და მოსალოდნელი მაჩვენებლებისგან, რომელიც გამოწვეულია მაკროეკონომიკური შოკებით და მთავრობის პირობითი ვალდებულებების რეალიზებით. საქართველოსთვის დამახასიათებელი ფისკალური რისკების წყაროებია:

- მაკროეკონომიკური რისკები;
- სახელმწიფო საწარმოები
- საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტები;
- სასამართლო დავები
- კლიმატის ცვლილება და მასთან ასოცირებული გახშირებული სტიქიური მოვლენები.

სახელმწიფო საწარმოთა სექტორში ბოლო ორი წლის განმავლობაში შენარჩუნებულია წმინდა მოგების ზრდის ტენდენცია. თუმცა, ამ მაჩვენებლის არსებითი ნაწილი მოდის კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებულ მოგებაზე, რადგან საწარმოთა ვალდებულებების უმეტესი ნაწილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული ხაზს უსვამს მათ მოწყვლადობას საგარეო ფაქტორების მიმართ. შესაბამისად, ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში, მოგების წლიევანდელი მაჩვენებელი შესაძლოა ნეგატიური მიმართულებით შებრუნდეს. აღნიშნული რისკის თავიდან ასაცილებლად მიზანშეწონილია, სახელმწიფო საწარმოთა ვალის პორტფელში გაიზარდოს ეროვნული ვალუტის წილი, პარალელურად კი გაგრძელდეს სექტორში კორპორაციული მართვის რეფორმები.

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის (PPP) ფორმატი მთავრობისთვის წარმოადგენს უნიკალურ ინსტრუმენტს განავითაროს სხვადასხვა კრიტიკული ინფრასტრუქტურა და დანერგოს კერძო სექტორის ინოვაციები.

ამასთან, ასეთი ტიპის პროექტები აუცილებლად მოიაზრებს გარკვეული პროპორციით რისკების გადანაწილებას კერძო და საჯარო პარტნიორებს შორის. აუცილებელია, კრიტიკულად შეფასდეს PPP პროექტების ხარისხის ფასთან თანაფარდობა და მასთან ასოცირებული ფისკალური რისკები. ფინანსთა სამინისტრო 2017 წლიდან ანალიზებს და აქვეყნებს ინფორმაციას ამ მიმართულებით არსებულ ფისკალურ რისკებზე. PPP პორტფელი კვლავაც კონცენტრირებული რჩება ენერჯეტიკის სექტორში. ამ მომენტისთვის PPP პროექტებიდან, კერძოდ კი PPA ხელშეკრულებებიდან მომდინარე პირობითი ვალდებულებები მნიშვნელოვნად არის შემცირებული. აუცილებელია, ამ ნაწილში შევინარჩუნოთ მიღწეული შედეგი და მეტად არ გავზარდოთ რისკის დონე.

გრძელვადიან პერსპექტივაში ქვეყნის ფისკალური მდგრადობის უზრუნველსაყოფად და პოტენციური გრძელვადიანი რისკების საპასუხოდ სათანადო პოლიტიკის განსაზღვრის მიზნით, მნიშვნელოვანია გრძელვადიანი ფისკალური რისკების ანალიზი და შეფასება. ფინანსთა სამინისტრო საერთაშორისო პარტნიორი ორგანიზაციების ექსპერტული მხარდაჭერით უკვე რამდენიმე წელია ფარავს და წლიდან წლამდე აუმჯობესებს სტიქიური მოვლენების, კლიმატისა და დემოგრაფიული ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკების შეფასებას.

სიახლეები სახელმწიფო საწარმოებზე

სახელმწიფო საწარმოები 2022 წელსაც 2021 წლის მსგავსად ინარჩუნებენ წმინდა მოგების მაღალ ნიშნულს. სექტორის ჯამურმა მოგებამ მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით 2022 წელს შეადგინა 1.4 მილიარდი ლარი, რაც ისტორიული მაქსიმუმია. წმინდა მოგების 86%-ზე მეტი მოდის კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებულ მოგებაზე, ეს ნიშნავს, რომ საწარმოთა ბოლო 2 წლის მოგება არ არის მდგრადი და ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში შესაძლოა ეს მაჩვენებელი ზარალის მიმართულებით შებრუნდეს. საწარმოებს ამ მომენტში აქვთ უნიკალური შანსი შეამცირონ სავალუტო მოწყვლადობა საგარეო სესხების საშინაოთი ჩანაცვლების გზით. აღნიშნულს ასევე ექნება ირიბი პოზიტიური ეფექტი ადგილობრივი კაპიტალის ბაზრის განვითარების მიმართულებით.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 14 დეკემბრის N 573 დადგენილებით დამტკიცდა საქართველოს სახელმწიფო საწარმოთა ყოვლისმომცველი რეფორმის 2023-2026 წლების სტრატეგია, სტრატეგიის 2023-2024

წლების სამოქმედო გეგმა და განისაზღვრა რეფორმის 3 პილოტი სახელმწიფო საწარმო. სტრატეგიის დოკუმენტი შემუშავდა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან აქტიური თანამშრომლობითა და საერთაშორისო პარტნიორი ორგანიზაციების მხარდაჭერით, „პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავების, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის N 629 დადგენილებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისად. სექტორში მიმდინარე რეფორმა მიზნად ისახავს სახელმწიფო კორპორაციების ეფექტიანობის გაზრდას ინსტიტუციურ და საკანონმდებლო დონეზე გასატარებელი ღონისძიებების საფუძველზე. რეფორმის ძირითადი მიმართულებების (სახელმწიფო საწარმოებში კორპორაციული მართვის სტანდარტების დანერგვა, საწარმოთა კომერციული მიზნების უზრუნველყოფა, საწარმოთა ფლობის პოლიტიკის განსაზღვრა, კონკურენციის ხელშეწყობა, საწარმოთა სტრუქტურული მართვა) პრაქტიკაში დანერგვისთვის მკაფიო საკანონმდებლო საფუძვლის შექმნის მიზნით, ასევე, შემუშავებულია სახელმწიფო საწარმოთა შესახებ კანონის კონცეფცია.

2023 წლის ივნისში, სექტორში მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მართვის უფლებით გადაეცა რეფორმის 3 პილოტი საწარმოს (სს „საქართველოს რკინიგზის“, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“, შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“) აქციების/წილების 50%, რაც ფლობის დუალისტური მოდელის პილოტირებას გულისხმობს. 2023 წლის 8 ივნისს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ საქართველოს მთავრობის 2023

წლის 10 მარტის N475 განკარგულების¹ შესაბამისად, გააფორმეს ხელშეკრულებები „შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული წილის 50% და სს „საქართველოს რკინიგზის“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქციების 50% მართვის უფლებით გადაცემის თაობაზე“ და „შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული წილის მართვის უფლებით გადაცემის თაობაზე“. ამ უკანასკნელი ხელშეკრულების მხარედ განისაზღვრა, ასევე, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და მის მართვაში დარჩა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ წილის 50%. „შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებასა“ და სს „საქართველოს რკინიგზას“-თან დაკავშირებით ხელშეკრულების ძალაში შესვლიდან დღემდე საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო და სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო საწარმოების წესდებითა და მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული პარტნიორის/აქციონერის უფლებამოსილების ფარგლებში შესაბამის გადაწყვეტილებებს იღებენ ერთხმად, ერთიანი პოზიციით, მათ შორის, ისეთ საკითხებთან დაკავშირებით, როგორებიცაა: საწარმოების საკუთრებაში არსებული ქონების განკარგვა ან უფლებრივად დატვირთვა; სარგებლობის უფლებით გადაცემა; საწარმოების კაპიტალიდან ქონების ამოღება და კაპიტალში სახელმწიფო ქონების შეტანა, საწარმოების ანგარიშგების (ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიშგება) და წლიური ბიუჯეტის (ბიზნეს გეგმის) პროექტის განხილვა და დამტკიცება. რაც შეეხება შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ პარტნიორის უფლებამოსილების განხორციელებას, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ხელშეკრულების ძალაში შესვლიდან დღემდე ამ როლს ასრულებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან ერთად ურთიერთშეთანხმებით, მათ შორის, ისეთ საკითხებთან დაკავშირებით, როგორებიცაა: კომპანიის მიერ ვალდებულებების, სესხების ან/და კრედიტების აღება, ინვესტიციების

განხორციელება, კომპანიის კაპიტალში ფულადი შენატანის განხორციელება, კომპანიის კუთვნილი ქონების სარგებლობის უფლებით გადაცემა, საწარმოების ანგარიშგების (ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიშგება) და წლიური ბიუჯეტის (ბიზნეს გეგმის) პროექტის განხილვა და დამტკიცება. ამასთან, საქართველოს ფინანსთა და საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროებს პარტნიორის უფლებამოსილების განხორციელებისას სჭირდებათ სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს თანხმობა რიგ საკითხებთან დაკავშირებით (მაგალითად, კომპანიის კაპიტალში არაფულადი შენატანების განხორციელება, კომპანიის საკუთრებაში არსებული ძირითადი საშუალებების გასხვისება, კომპანიის კაპიტალიდან ქონების ამოღების, კომპანიის ლიკვიდაციის, დაშლის, რეორგანიზაციის ან გადახდისუუნარობის თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღება).

სახელმწიფო საწარმოებში, მათ შორის საპილოტე საწარმოებშიც გამოწვევად რჩება კორპორაციული მართვის კოდექსთან სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა. საქართველოს რკინიგზისა და გაზის ტრანსპორტირების კომპანიისთვის დასრულების ეტაპზე/მომზადდა კორპორაციული მართვის პრაქტიკების შეფასება, რომლებიც კომპანიებისთვის იქნება ერთგვარი გზამკვლევი ამ მიმართულებით

უფლებით, უსასყიდლოდ, პირდაპირი გადაცემის ფორმით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის გადაცემის შესახებ” საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 10 მარტის N475 განკარგულება.

¹ „შპს „საქართველოს აეროპორტების გაერთიანებისა“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული წილების 50%-ისა და სს „საქართველოს რკინიგზის“ სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული აქციების 50%-ის მართვის

განსახორციელებელი დაგეგმვისას.

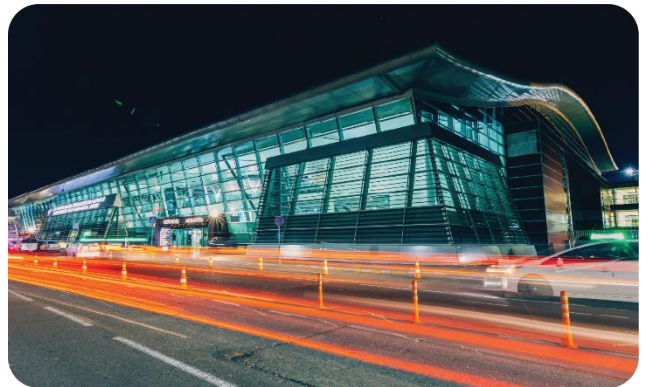
აქტივობების

სახელმწიფო კორპორაციების სექტორს, ხოლო 325 საწარმო - სამთავრობო სექტორს.

სახელმწიფო საწარმოთა ყოვლისმომცველი რეფორმის დაფარვის არეალის განსაზღვრისთვის მნიშვნელოვან ამოცანას წარმოადგენს სახელმწიფო საწარმოების სექტორიზაცია - მათი კლასიფიკაცია სახელმწიფო კორპორაციებად და სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებულ სახელმწიფო საწარმოებად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ აღნიშნული ამოცანა პირველად 2020 წლის აპრილში შეასრულა და საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 24/04/2020, N96 ბრძანებით დამტკიცდა სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის სია. 2023 წლის იანვრიდან ამოქმედებული ცვლილებით საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსში განიმარტა სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოს ცნება, როგორც სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით დამტკიცებულ რეესტრში ასახული, ცენტრალური ხელისუფლების მართვაში არსებული, ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამისი ორგანოს მართვაში არსებული და მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს მართვაში არსებული სახელმწიფო საწარმო. აღნიშნული საკანონმდებლო ცვლილებიდან გამომდინარე და ასევე, იმის გათვალისწინებით, რომ კარგი პრაქტიკა მიუთითებს სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის რეესტრის დაახლოებით 3 წელიწადში ერთხელ გადახედვას, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 15 თებერვლის N45 ბრძანებით დამტკიცდა სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის განახლებული რეესტრი, რომელმაც მოიცვა სახელმწიფო საწარმოთა დაფარვის გაფართოებული არეალი და რიგ საწარმოებთან მიმართებით სექტორის დაზუსტება. შედეგად, 52 საწარმო მიეკუთვნა

საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად, სახელმწიფო ფინანსების შესახებ ანალიტიკური და სტატისტიკური მონაცემების დაფარვის არეალის გაზრდის მიზნით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2023 წლის 15 თებერვლის N46 ბრძანებით დამტკიცდა შესაბამის ვადებში სამთავრობო სექტორისთვის მიკუთვნებული სახელმწიფო საწარმოების მიერ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის კვარტალურად და წლიურად წარსადგენი ინფორმაციის ნუსხა, რომელიც ეფუძნება საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციას.

საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 10 ივნისის N1012 განკარგულებით დამტკიცდა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსური ზედამხედველობის განხორციელების წესი. აღნიშნული განკარგულების საფუძველზე საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ასრულებს ფინანსური ზედამხედველის როლს 7 ძირითად სახელმწიფო საწარმოსთან მიმართებით. ფინანსთა სამინისტროს მიერ ამ როლის შესრულება უმთავრესად გულისხმობს საწარმოთა ბიუჯეტის ძირითადი პარამეტრების, დივიდენდების პოლიტიკის, საინვესტიციო და სესხის აღების

გადაწყვეტილებების, კორპორაციული განზრახვის განაცხადების (შემდგომში კგგ, დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს დადგენილი რისკების ლიმიტების ფარგლებში საწარმოს მიერ მისაღწევ ფინანსურ და არაფინანსური მიზნებს 4 წლიან პერსპექტივაში) შეთანხმებას. პირველად 2022 წლის ოქტომბერში საწარმოებმა უზრუნველყვეს კგგ-ების ფინანსთა სამინისტროსთვის წარდგენა. საწარმოების მართვა კგგ-ს საფუძველზე წარმოადგენს საწარმოთა სტრატეგიული მართვის კარგ საერთაშორისო სტანდარტს, რაც ხელს უწყობს საწარმოებში პროგნოზირებადობის და შედეგზე ორიენტირებული მართვის პრაქტიკის განვითარებას. ამასთან, ფინანსური ზედამხედველობის წესის აღსრულება, ზოგადად, მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია საწარმოების ფინანსური გამჭვირვალობის, მართვის სტანდარტების გაუმჯობესების და პოტენციურ რისკებზე დროული რეაგირების უზრუნველსაყოფად. ფინანსთა სამინისტრო განაგრძობს ამ მიმართულებით საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვას.

სახელმწიფო საწარმოთა სექტორის მიმოხილვა (რეესტრი)

ფისკალური რისკების ანალიზის დოკუმენტი ფარავს სახელმწიფო საწარმოთა 94%-ს (სახელმწიფოს, მუნიციპალიტეტის წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოები) ბრუნვის მიხედვით

სახელმწიფო საწარმოების ერთიანი რეესტრი მოიცავს სახელმწიფო სტრუქტურების,

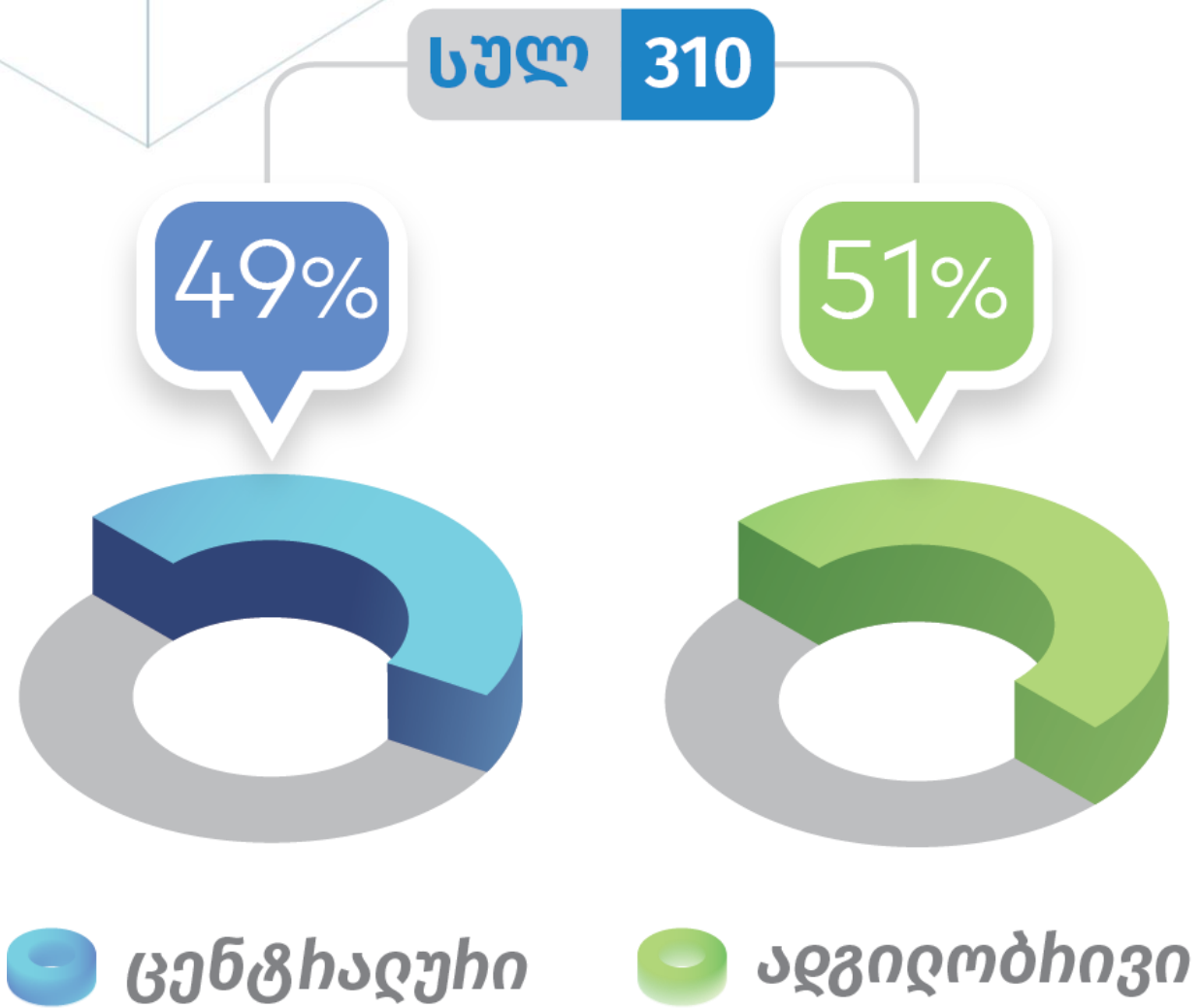
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის და სხვა ადმინისტრაციული წყაროების მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას, ცენტრალური მთავრობისა და ადგილობრივი მთავრობების წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებს, რომლებიც კლასიფიცირდებიან, როგორც ფისკალური რისკების ანალიზისთვის მნიშვნელოვანი საწარმოები. ასეთ საწარმოებად განხილულია:

- ა) ცენტრალური მთავრობის ყველა საწარმო;
- ბ) მუნიციპალური საწარმოები, რომელშიც სახელმწიფოს წილი 25%-ზე მეტია და რომელთა წლიური ბრუნვა აღემატება 200 ათას ლარს, ან გაცემული წლიური ხელფასი აღემატება 15 ათას ლარს.

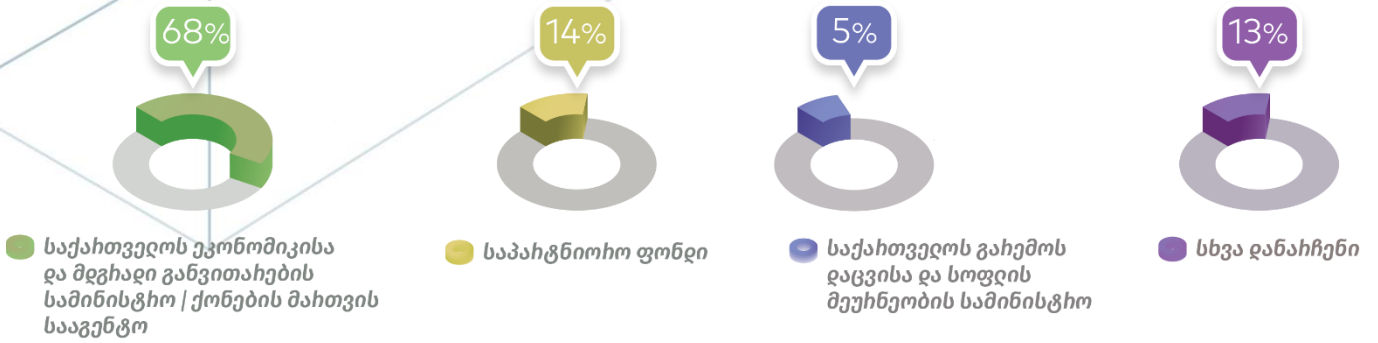
საწარმოების აღნიშნულ მაჩვენებლებთან მიმართებით შეფასებისათვის გამოყენებულ იქნა სხვადასხვა ადმინისტრაციული წყაროებიდან მიღებული ფინანსური მონაცემები. აღნიშნული მონაცემების საფუძველზე ამ საწარმოთათვის შეიქმნა 2022 წლის ფინანსური მონაცემების ბაზა.

ზემოთ მითითებული კრიტერიუმებიდან გამომდინარე, ფისკალური რისკების ანალიზისთვის წარმოდგენილია 310 სახელმწიფო საწარმო, 152 ცენტრალური ხელისუფლების, ხოლო 158 ადგილობრივი ხელისუფლების საკუთრებაშია, ასევე, ჩამოთვლილ საწარმოებს ჯამურად გააჩნიათ 93 შვილობილი საწარმო.

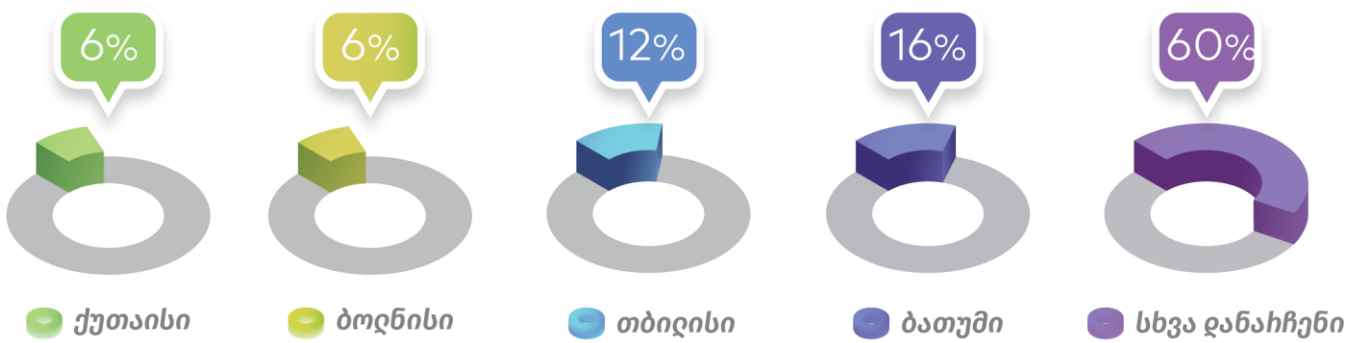
ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების მართვაში არსებულ სახელმწიფო სანარმოთა რაოდენობა

საწარმოთა რაოდენობრივი განაწილება ცენტრალური ხელისუფლების აქციონერების მიხედვით (სულ - 152)

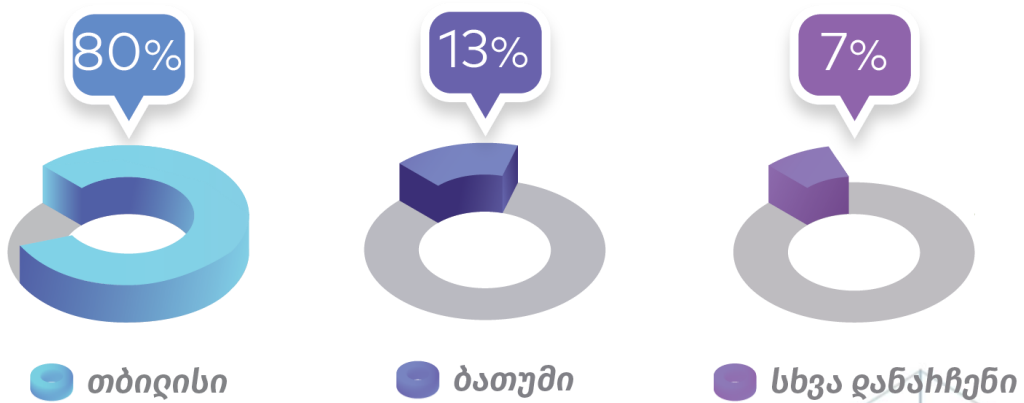

საწარმოთა რაოდენობრივი განაწილება მუნიციპალიტეტებს შორის

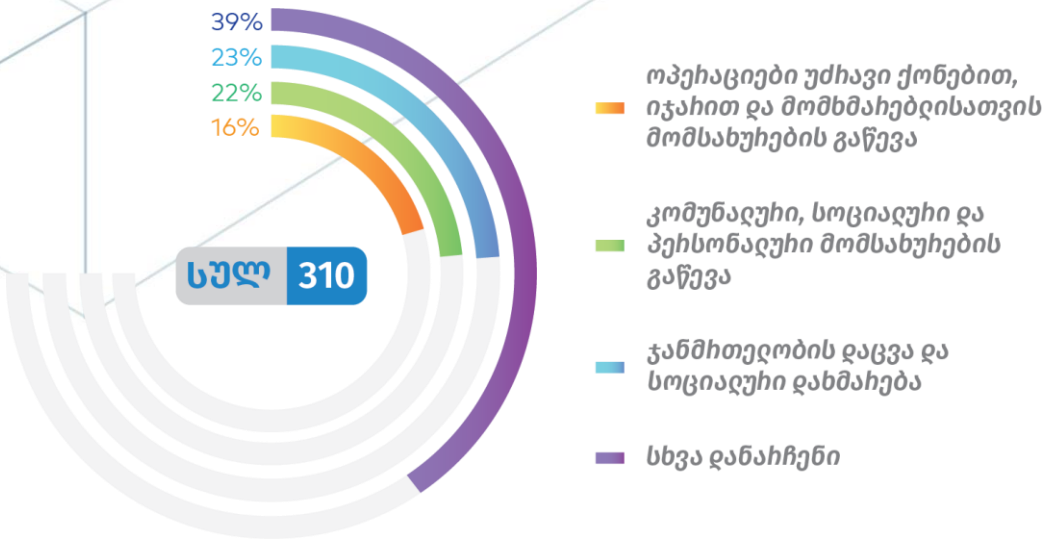
მუნიციპალიტეტის მართვაში არსებული 158 საწარმოდან 45 კომპანია მოდის თბილისისა და ბათუმის მუნიციპალიტეტებზე, რომელთა წლიური ბრუნვის წილი მუნიციპალური საწარმოების მთლიანი ბრუნვის 94 პროცენტს შეადგენს.

საწარმოთა განაწილება შემოსავლის მიხედვით მუნიციპალიტეტებს შორის

საწარმოთა რაოდენობრივი განაწილება სექტორებს შორის

საწარმოთა ბრუნვის განაწილება სექტორების მიხედვით

რაოდენობრივად ყველაზე მეტი - 71 საწარმო წარმოდგენილია ჯანდაცვის სექტორში, თუმცა, მათი წილი სახელმწიფო საწარმოთა ჯამურ ერთობლივ შემოსავალში მხოლოდ 1%-ია. მეორე მხრივ, ენერგეტიკული სექტორის 22 საწარმო ქმნის მთლიანად სახელმწიფო საწარმოთა ერთობლივი შემოსავლის 53%-ს.

სახელმწიფო სანარმოების მიერ მიღებული დაფინანსება

(მლნ ლარი)

■ სესხი
 ■ სუბსიდია
 ■ ღივიღენდი

საქართველოს მთავრობის №2423 2022 წლის 26 დეკემბრის განკარგულების ფარგლებში სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციამ სახელმწიფო ბიჯეტიდან, დახმარების სახით, მიიღო სესხი 230 მლნ ლარის ოდენობით. აღნიშნული სესხის მიზნობრიობას წარმოადგენს 2003 წლის 30 ოქტომბერს კორპორაციასა და კომპანია „South Caucasus Pipeline Option Gas Company“-ს

შორის გაფორმებული ოფციური გაზის კონტრაქტის შესაბამისად ოფციური გაზის გაზრდილი მოცულობების საავანსო წესით შესყიდვისა და „სესხის მიმღების“ ფინანსური სტაბილურობის და ლიკვიდურობის უზრუნველყოფა 2022-23 წლებში საოპერაციო ხარჯების დაფინანსების მიზნით. სესხის დაფარვა დაგეგმილია 2 ეტაპად 2023-2024 წლებში.

სანარმოების მიერ მიღებული სუბსიდიები

(მლნ ლარი)

კომპანიები შპს საქართველოს მელიორაცია, შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის

კომპანია, შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება, შპს ბლექ სი არენა ჯორჯია, შპს

საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია დამოკიდებული არიან სახელმწიფო ბიუჯეტიდან რეგულარულ ფინანსურ დახმარებაზე. ბიუჯეტიდან სუბსიდიის სახით მიღებული თანხები მიიმართება როგორც ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებაზე ასევე საოპერაციო ხარჯების დასაფარად.

2022 წელს შპს ბლექ სი არენა ჯორჯიამ მიიღო 73,2 მლნ ლარი 2023-2024 წლებში დაგეგმილი სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზების მიზნით. აღნიშნული თანხა მოიცავს, როგორც არტისტების ჰონორარებს, ასევე ღონისძიებების ორგანიზებასთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს.

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიაზე 2021 წელს სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილმა სუბსიდიამ 60 მლნ ლარი შეადგინა, ხოლო 2022 წელს 80 მლნ ლარი. აღნიშნული სახსრები გამოყენებულ იქნა საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებიდან მიღებული სასესხო ვალდებულებების დასაფარად და საოპერაციო ხარჯების დასაფინანსებლად.

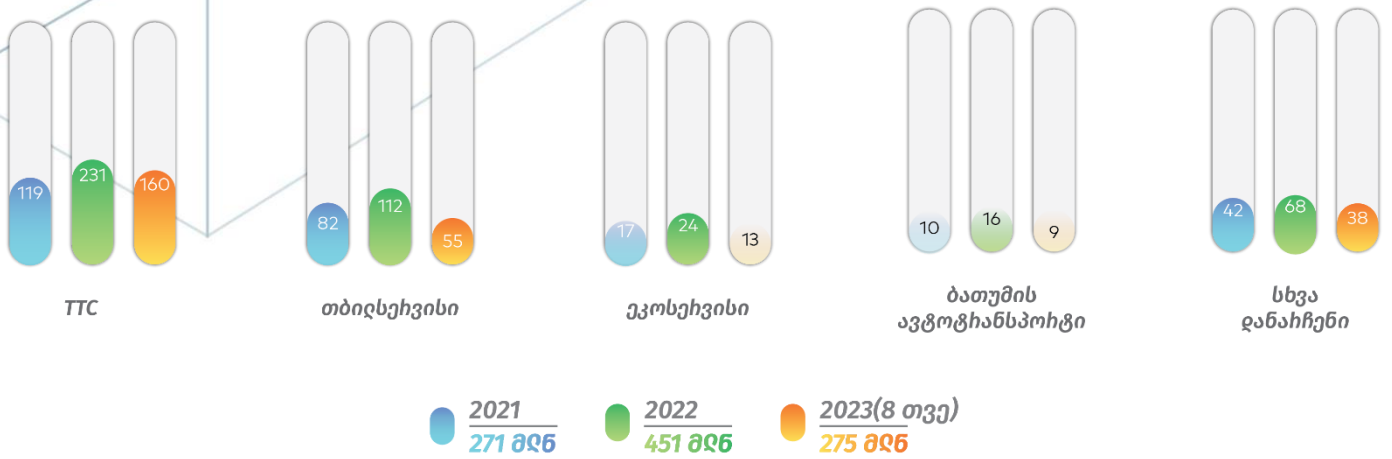
ადგილობრივი მთავრობების წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოები, რომლებიც საქმიანობას ახორციელებენ ჯანმრთელობის დაცვის, კომუნალური სერვისების, მშენებლობის და სხვა სექტორებში თავისი საქმიანობის განხორციელების მიზნით ასევე მუდმივად საჭიროებენ ადგილობრივი ბიუჯეტიდან

მხარდაჭერას. 2022 წელს მუნიციპალიტეტების მიერ გამოყოფილ იქნა 450,7 მლნ ლარი, შესაბამისად. მათ შორის მხოლოდ თბილისის მუნიციპალიტეტის საწარმოებზე მოდის მთლიანი მოცულობის 81%.

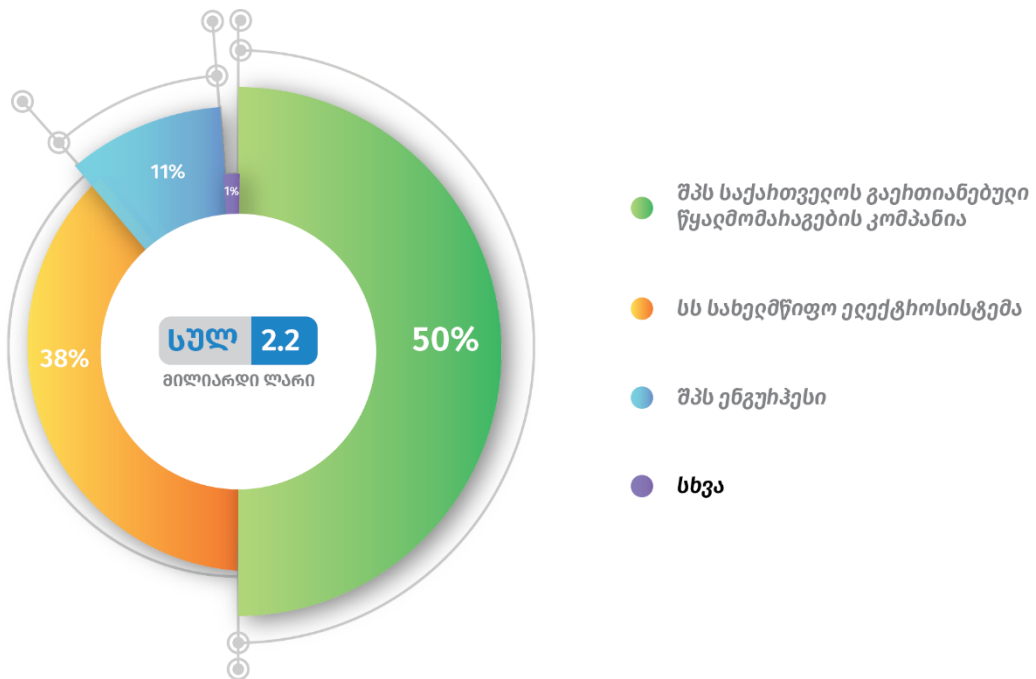
შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანიაზე გაცემულმა სუბსიდიამ 2022წ გადააჭარბა 230 მლნ ლარს, რაც სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მოწესრიგების ღონისძიებების, საქალაქო სამგზავრო ტრანსპორტის მოძრავი შემადგენლობის მოდერნიზაციის და რეკონსტრუქციის პროექტების დასაფინანსებლად არის გამოყოფილი.

შპს თბილსერვის ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობის შეუფერხებლად განხორციელების მიზნით ყოველწლიურად იზრდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერები.

მუნიციპალური საწარმოების მიერ მიღებული სუბსიდიები (მლნ ლარი)

სახ. საწარმოებზე გადასესხებული თანხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (მილიარდი ლარი)

სახელმწიფო საწარმოების მიერ გადახდილი დივიდენდები

• 2022 წელს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიმდები კომისიის სხდომა ჩატარდა 2022 წლის 24 ნოემბერს.

• სხდომაზე მიღებული იქნა გადაწყვეტილება 11 საწარმოს წმინდა მოგების - 27.3 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე, რომლის მიხედვით 0.3 მლნ ლარი მიიმართა სახელმწიფო ბიუჯეტში დივიდენდის სახით, ხოლო 27 მლნ ლარი დარჩა საწარმოთა განკარგულებაში, რეინვესტირებისთვის. აქედან სს გეს „საქრუსენერგოს“ განკარგულებაში დატოვებული თანხა შეადგენს 25.8 მლნ ლარს.

- 2023 წელს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების წმინდა მოგების განაწილებისა და გამოყენების შესახებ წინადადებების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიმღები კომისიის სხდომა ჩატარდა 2023 წლის 28 მარტს.
- კომისიამ მიიღო გადაწყვეტილება სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი სს „ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრის“ 2017-2020 წლების გაუნაწილებელი მოგების - 1.7 მლნ ლარის განაწილების თაობაზე, რომლის მიხედვით აღნიშნული თანხა დარჩა საწარმოს განკარგულებაში, რეინვესტირებისთვის.

მეთოდოლოგია კვაზი-ფისკალური აქტივობების იდენტიფიცირების, მათი ანალიზისა და დაფინანსების მექანიზმების საუკეთესო პრაქტიკების დანერგვის შესახებ

რა არის კვაზი-ფისკალური აქტივობა?

კვაზი-ფისკალურია აქტივობა, რომელსაც სახელმწიფო საწარმო ახორციელებს ცხადად, მთავრობის დავალებით ან ფარულად და ამ საქონლის/მომსახურების მიწოდებისთვის გადახდილი თანხა, საბაზრო ფასზე ან არსებულ პრაქტიკაზე დაბალია. უფრო რომ განვაზოგადოთ, კვაზი-ფისკალურია ნებისმიერი აქტივობა, რომელსაც მოგებაზე ორიენტირებული/კომერციული საწარმო არ განახორციელებდა. ასეთი აქტივობები ძირითადად ემსახურება სოციალურ და პოლიტიკურ მიზნებს.

კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია მოსახლეობისთვის წყლის მიწოდება საბაზრო ფასზე ან თვითღირებულებაზე დაბალ ფასად, ასევე, სახელმწიფო საწარმოში დასაქმებულთა

შეუსაბამოდ დიდი რაოდენობა ან/და სახელფასო ფონდი.

იმ შემთხვევაში, თუ სახელმწიფო არ ახდენს საწარმოებისთვის ასეთი ტიპის აქტივობების კომპენსირებას ბიუჯეტიდან, სახელმწიფო საწარმოებს თავად უწევთ კვაზი-ფისკალურ აქტივობებთან დაკავშირებული ტვირთის საკუთარ თავზე აღება, რაც აუარესებს მათ ფინანსურ შედეგებს.

კვაზი-ფისკალური აქტივობებიდან მომდინარე ფისკალური რისკების ეფექტიანი მართვისთვის მნიშვნელოვანია სახელმწიფომ შეიმუშაოს პოლიტიკა, რომელიც საწარმოთათვის არაკომპენსირებულ კვაზი-ფისკალურ აქტივობებთან დაკავშირებულ ტვირთს შეამსუბუქებს ან ნულამდე დაიყვანს. ასევე, თავიდან უნდა იქნას აცილებული სახელმწიფო საწარმოთათვის ასეთი ტვირთის შემდგომი წარმოშობაც. ამასთან, აღნიშნულის განხორციელება მიზანშეწონილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმოს დონეზე აღმოფხვრილია ნებისმიერი სხვა სახის არაეფექტურობა და პრაქტიკულად კვაზი-ფისკალური აქტივობის დაფინანსებისთვის გამოყოფილი თანხა შემდგომი საანგარიშო წლისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტს უბრუნდება საწარმოს მიერ გადახდილი დივიდენდის სახით.

კვაზი-ფისკალური აქტივობების ფორმები

კვაზი-ფისკალური აქტივობა შესაძლოა იყოს **ცხადი** (კომპანიის წესდებით, ან მთავრობის/სამინისტროს/უწყების სამართლებრივი აქტით განსაზღვრული) და **ფარული** (კომპანია ახორციელებს კვაზი-ფისკალურ აქტივობებს ამ ფუნქციის სამართლებრივი აქტით დაკისრების გარეშე). ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია სახელმწიფო საწარმოში დასაქმებულთა საჭიროზე მეტი რაოდენობა სოციალური ან/და პოლიტიკური მიზნებისთვის.

ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობა უნდა იყოს აკრძალული. დაუშვებელია სახელმწიფო საწარმოს მიერ არაკომერციული

მომსახურებების (NCSO-ები) განხორციელება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი არიან ცხადი და მათი ღირებულება სრულადაა კომპენსირებული სახელმწიფო ბიუჯეტიდან;

გარდა ამისა არსებობს შემდეგი სახის კვაზი-ფისკალური აქტივობები:

არაკომერციული მომსახურება (NCSO): კომერციულ ფასზე ნაკლები ტარიფის დაწესება. მაგალითად, ხელოვნურად დაბალი ტარიფის დაწესება კომუნალურ სერვისებზე, როგორცაა ელექტროენერჯია, წყალი;

არამირითადი ფუნქციების განხორციელება: მთავრობის მიერ დაკისრებული ვალდებულებები, მაგალითად კაპიტალური ხარჯის გაწევა, რომელიც არაა დაკავშირებული კომპანიის ძირითად საქმიანობასთან;

სუბსიდირებული შესყიდვები: საბაზროზე მაღალი ფასის გადახდა, მაგალითად, სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შექმნა ადგილობრივი ფერმერებისაგან საბაზრო ფასზე მაღალ ფასად, ფერმერების წახალისების მიზნით

მონოპოლიური პოზიციის გამოყენება: მომხმარებლებისაგან კომერციულად არასამართლიანი საფასურის მიღება (იმაზე მეტი ვიდრე ეს გამართებული იქნებოდა კომერციული თვალსაზრისით). დამატებითი შემოსავლების გამოყენება კომპანიის სხვა საქმიანობების ჯვარედინი სუბსიდირების მიზნით. (ერთი საქმიანობის დაფინანსების პრაქტიკა, სხვა საქმიანობიდან მიღებული მოგებით);

სუპერ-დივიდენდები: საწარმოს მიერ იმაზე მეტი დივიდენდის გადახდა, ვიდრე

საანგარიშო პერიოდის მოგებით იყო შესაძლებელი. ასეთი გადახდები ხორციელდება ძირითადად საწარმოს აქტივების გაყიდვით (ერთჯერადი ოპერაცია) ან სხვა აკუმულირებული რეზერვებიდან.

ფასის კორექტირება შემოსავლების ზრდის მოკლევადიანი მიზნებისათვის: საქონლისა და მომსახურებისათვის უფრო მაღალი ფასის დაწესება, რათა მოკლევადიან პერიოდში გაიზარდოს სახელმწიფო საწარმოს მოგება და დივიდენდები, იმ შემთხვევაშიც კი თუ ეს შეამცირებს საწარმოს წილს ბაზარზე და მის მოგებას საშუალოვადიან პერიოდში.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, გამოიყოფა სახელმწიფო საწარმოს კომერციული და არაკომერციული მომსახურებები.

არსებული პრაქტიკები

კვაზი-ფისკალური აქტივობების იდენტიფიცირება, ანალიზი და გამოქვეყნება საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ 2017 წლიდან დაიწყო. უკანასკნელი გამოცდილებით 3 საწარმოში იდენტიფიცირებული ცხადი კვაზი-ფისკალური აქტივობები. თუმცა, ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობები გაცილებით დიდი მოცულობის უნდა იყოს.

ფარული კვაზი-ფისკალური აქტივობის მაგალითია ჭარბი დასაქმება.

კვაზი-ფისკალური აქტივობების გავლენა სახელმწიფო სანარმოთა ფინანსურ შედეგებზე

შპს ენგურჰესი	2021		2022	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	133.6		158.2	
საოპერაციო შემოსავალი	96.1		109.6	
არასაოპერაციო შემოსავალი	37.5		48.6	
სულ ხარჯები	91.2	29.6	98.7	49.2
საოპერაციო ხარჯები	88.0	29.6	95.4	49.2
არასაოპერაციო ხარჯები	3.2		3.3	
მიუღებელი მოგება				49.2
მოგება დაბეგვრამდე	72.0	-29.6	108.7	-49.2
მოგების გადასახადი				
წმინდა მოგება	72.0	-29.6	108.7	-49.2

- ცხრილიდან ჩანს, რომ შპს ენგურჰესმა ოკუპირებული აფხაზეთის მოსახლეობისთვის ელექტროენერჯიის უსასყიდლოდ მიწოდებით თითქმის 50

მილიონი ლარის შემოსავალი დაკარგა, რაც ენგურჰესის 2022 წლის წლიური გამომუშავების დაახლოებით 57%-ს შეადგენს.

სს საქართველოს რკინიგზა	2021		2022	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	664.7	15.3	901.4	38.6
საოპერაციო შემოსავალი	556.8	14.8	646.5	28.2
არასაოპერაციო შემოსავალი	107.9	0.5	245.8	10.3
სულ ხარჯები	611.5	37.8	496.4	46.1
საოპერაციო ხარჯები	391.4	37.7	429.6	42.4
არასაოპერაციო ხარჯები	220.1	0.1	66.8	3.6
მიუღებელი მოგება	0	22.5	0	7.5
მოგება დაბეგვრამდე	75.7	-22.5	404.9	-7.5

სს საქართველოს რკინიგზა	2021		2022	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
მოგების გადასახადი	-0.5	0	-644.0	.0
წმინდა მოგება	75.2	-22.5	404.2	-7.5

- სს საქართველოს რკინიგზის ტვირთბრუნვიდან მიღებული შემოსავალი 2022 წელს 388.4 მლნ ლარს შეადგენს, სწორედ ტვირთბრუნვიდან მიღებული შემოსავლის ხარჯზე სს საქართველოს რკინიგზა ასუბსიდირებს მგზავრების გადაყვანას. ამ მიმართულებით ნულოვანი მოგების მისაღწევად

კომპანიამ 2022 წელს დაახლოებით 7.5 მილიონი ლარით იზარალა. ამის გარდა, გამოწვევას წარმოადგენს მგზავრთა გადაყვანის ტარიფში ინფრასტრუქტურის ცვეთის კომპონენტის ასახვა ან აღნიშნულის დაფარვა კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი სხვა სახსრებიდან.

მლნ ლარი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2021		2022	
	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა	კვაზი ფისკალური აქტივობის გარეშე	კვაზი ფისკალური აქტივობა
სულ შემოსავალი	1250.6		1511.1	
საოპერაციო შემოსავალი	1114.6		1353.4	
არასაოპერაციო შემოსავალი	136.0		157.7	
სულ ხარჯები	1113.0		1402.0	
საოპერაციო ხარჯები	1065.9		1379.6	
არასაოპერაციო ხარჯები	47.1		31.4	
მიუღებელი მოგება		302.1		336.7
მოგება დაბეგვრამდე	439.7	-302.1	445.8	-336.7
მოგების გადასახადი				
წმინდა მოგება	439.7	-302.1	445.8	-336.7

- კომპანია კვლავ მნიშვნელოვან ზარალს განიცდის სოციალური გაზის მიწოდებით. აღნიშნულმა მაჩვენებელმა 2022 წელს შეადგინა 336 მილიონი ლარი. მოკლევადიანი ლიკვიდურობის

პრობლემების აღმოსაფხვრელად კორპორაციას 2022 წელს დაჭირდა სახელმწიფოსგან მოკლევადიანი სესხის სახით მხარდაჭერა 230 მილიონი ლარის ოდენობით.

სახელმწიფო სანარმოთა ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

2022 წლის ფინანსური ანგარიშგებები წარმოადგინა 117-მა სანარმომ.

- მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე სახელმწიფო სანარმოების წმინდა მოგებამ 2022 წელს 1.0 მილიარდი ლარი, მ.შ. კურსთაშორისი სხვაობით მიღებული მოგება იყო 787.3 მილიონი ლარი. მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით კი წმინდა მოგებამ მიაღწია 1.4 მილიარდ ლარს, მ.შ. კურსთაშორისი სხვაობით მიღებული მოგების ეფექტი იყო 1 171 მილიონი ლარი;
- როგორც სახელმწიფო სანარმოთა აგრეგირებული შედეგებიდან ჩანს, გაგრძელდა 2021 წლის ტენდენცია და 2022 წლის წმინდა მოგების მაჩვენებელი ასევე უმთავრესად განპირობებულია კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული მოგებით.

- მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფო სანარმოთა სექტორში ბოლო 2 წლის დინამიკა დრამატულადაა გაუმჯობესებული წინა წლებთან შედარებით, ეს ხაზს უსვამს მხოლოდ სექტორის მოწყვლადობას გარე ფაქტორებზე, უმთავრესად კი სავალუტო კურსთაშორისი სხვაობის რისკებზე. ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში სახელმწიფო სანარმოები მომავალ საანგარიშო პერიოდ(ებ)ში ამდენივე ოდენობით განიცდიან ზარალს. სანარმოებისთვის მიმდინარე პერიოდი არის უნიკალური მომენტი შეიმცირონ უცხოურ ვალუტაზე დამოკიდებულება მათი სესხების გარკვეული ნაწილის ლარიზაციით.

ქვემოთ მოცემულია სახელმწიფო სანარმოთა ჯამური ფინანსური შედეგები მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით და გარეშე².

ბალანსი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით)	მლნ ლარი				
	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	11,951	12,575	13,394	14,457	15,516
მიმდინარე აქტივები	2,623	2,464	2,465	2,481	3,666
გრძელვადიანი აქტივები	9,328	10,112	10,930	11,975	11,850
კაპიტალი	4,302	4,322	3,570	4,928	6,347
საწესდებო კაპიტალი	5,418	5,216	6,721	7,042	9,096
კაპიტალში შენატანები	2,772	2,765	2,148	2,147	68

² მარაბდა-კარწახის რკინიგზის საქმიანობა არ მოიაზრებს მოგების გენერირებას, ასევე, აღნიშნული კომპანია არ შედის სახელმწიფო კორპორაციების ან სამთავრობო სექტორში. ამიტომ, მიზანშეწონილად მიგვაჩნია სახელმწიფო სანარმოთა ჯამური

ფინანსური შედეგების მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე განხილვა. ამასთან, გამჭვირვალობისთვის ვურთავთ ორივე ვერსიას.

გაუნაწილებელი მოგება	70	45	188	338	988
დაუფარავი ზარალი	-3,828	-4,174	-6,166	-5,490	-5,050
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	-130	471	679	891	1,246
ვალდებულებები	7,650	8,253	9,824	9,528	9,169
მიმდინარე ვალდებულებები	1,691	1,047	2,203	1,893	2,396
გრძელვადიანი ვალდებულებები	5,958	7,207	7,621	7,635	6,773
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	11,951	12,575	13,394	14,457	15,516

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით)	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	2,958	3,242	3,801	4,757	6,706
საოპერაციო შემოსავალი	2,636	2,943	3,064	3,688	4,885
არასაოპერაციო შემოსავალი	322	299	737	1,069	1,820
მ.შ. კურსთაშორისი სხვაობით მიღ. მოგება	140	109	218	800	1,171
ხარჯი	3,771	3,477	4,940	4,257	5,348
საოპერაციო ხარჯი	3,264	2,828	3,292	3,680	5,010
ცვეთა/ამორტიზაცია	317	278	354	315	321
არასაოპერაციო ხარჯი	507	650	1,648	577	338
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	171	171	431	360	185
მ.შ. კურსთაშორისი სხვაობით მიღ. ზარალი	272	436	1,171	137	24
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	64	43	50	40	128
მოგება დაბეგვრამდე	-813	-235	-1,138	500	1,358
მოგების გადასახადი	3	2	2	2	1
წმინდა მოგება	-816	-237	-1,075	537	1,356

ფინანსური კოეფიციენტები

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის ჩათვლით)	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-7%	-2%	-8%	4%	9%
ROE	-19%	-5%	-30%	11%	21%
Current Ratio	155%	235%	112%	131%	153%
Debt to Equity	178%	191%	275%	193%	144%

ბალანსი

მლნ ლარი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	10,490	11,040	11,715	12,607	13,582
მიმდინარე აქტივები	2,365	2,216	2,220	2,235	3,431
გრძელვადიანი აქტივები	8,125	8,824	9,495	10,372	10,151
კაპიტალი	4,966	5,169	4,799	6,034	7,109
საწესდებო კაპიტალი	5,361	5,159	6,663	6,985	9,038
კაპიტალში შენატანები	2,742	2,765	2,148	2,147	68
გაუნაწილებელი მოგება	70	45	188	338	988

დაუფარავი ზარალი	-3,077	-3,241	-4,850	-4,298	-4,201
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	-130	441	650	861	1,216
ვალდებულებები	5,524	5,871	6,916	6,573	6,473
მიმდინარე ვალდებულებები	1,673	1,023	2,175	1,864	2,376
გრძელვადიანი ვალდებულებები	3,851	4,848	4,741	4,710	4,097
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	10,490	11,040	11,715	12,607	13,582

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	2,824	3,170	3,599	4,472	6,322
საოპერაციო შემოსავალი	2,636	2,943	3,064	3,688	4,885
არასაოპერაციო შემოსავალი	188	227	535	784	1,437
მ.შ.კურსთაშორისი სხვაობით მიღ.მოგება	5	37	15	515	787
ხარჯი	3,534	3,223	4,355	4,095	5,307
საოპერაციო ხარჯი	3,244	2,806	3,270	3,656	4,985
ცვეთა/ამორტიზაცია	315	277	352	314	320
არასაოპერაციო ხარჯი	290	417	1,085	440	323
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	160	162	415	343	170
მ.შ. კურსთაშორისი სხვაობით მიღ. ზარალი	70	212	623	16	24
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	60	43	50	40	128
მოგება დაბეგვრამდე	-710	-53	-756	376	1,014
მოგების გადასახადი	3	2	2	2	1
წმინდა მოგება	-713	-55	-692	413	1,013

ფინანსური კოეფიციენტები

ნაერთი (მარაბდა-კარწახის რკინიგზის გარეშე)	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-7%	0%	-6%	3%	7%
ROE	-14%	-1%	-14%	7%	14%
Current Ratio	141%	216%	102%	120%	144%
Debt to Equity	111%	114%	144%	109%	91%

სახელმწიფო საწარმოთა რისკის რეიტინგი

N	საწარმოს დასახელება	2018	2019	2020	2021	2022

1	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	დაბალი	მაღალი ³	მაღალი	მაღალი	მაღალი
2	სს საქართველოს რკინიგზა	ძალიან მაღალი	მაღალი	მაღალი	საშუალო	საშუალო
3	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	საშუალო	საშუალო	საშუალო
4	შპს ენერგოტრანსი	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	<i>შერჩევა სახელმწიფო ელექტროსისტემას</i>		
5	შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	მაღალი	საშუალო	მაღალი
6	შპს ენგურჰესი	საშუალო	საშუალო	ძალიან მაღალი	საშუალო	საშუალო
7	სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	საშუალო	ძალიან მაღალი ⁴	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი
8	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი
9	შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი	ძალიან მაღალი

³ 2022 წლის ფინანსურ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია არის საშუალო რისკიანი, თუმცა მას მიენიჭა მაღალი რისკის სტატუსი დიდი მოცულობის კვაზი-ფისკალური რისკების გამო. კერძოდ, უკანასკნელი პერიოდის განმავლობაში მკვეთრად იზრდება ფინანსური ტვირთი, რომელიც კორპორაციის მიერ საყოფაცხოვრებო სექტორში ბუნებრივი გაზის სამომხმარებლო ტარიფების შენარჩუნებას უკავშირდება.

⁴ 2022 წლის ფინანსურ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი (ესკო) არის საშუალო რისკიანი, თუმცა მას მიენიჭა ძალიან მაღალი რისკის სტატუსი, რადგან ესკოს ვალდებულება ახლად აშენებული ელექტროსადგურებიდან გამომუშავებული ელექტროენერგიის გარანტირებულად შესყიდვა (PPA), მიუხედავად იმისა, მომხმარებლებისგან მიიღებს თუ არა გაყიდული ელექტროენერგიის საფასურს, რაც კომპანიისათვის წარმოადგენს რისკს.

10	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	დაბალი	დაბალი	საშუალო	დაბალი	დაბალი
11	სს საპარტნიორო ფონდი (ინდივიდუალური)	ძალიან მაღალი	დაბალი	საშუალო	საშუალო	დაბალი
12	შპს საქართველოს ფოსტა	მაღალი	საშუალო	დაბალი	დაბალი	საშუალო
13	სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი
14	სს საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	საშუალო	დაბალი	დაბალი	საშუალო	საშუალო
15	შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	ძალიან მაღალი	საშუალო	საშუალო	საშუალო	საშუალო

სახელმწიფო სანარმოთა შედეგები

საპენსიო ფონდების გარდა, სხვა ჯგუფებში ჩაურთველი

აღმასრულებელი დირექტორი: ბესიკ ბუგანიშვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: დავით საგანელიძე

სს საპარტნიორო ფონდი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საფინანსო მომსახურების სხვა საქმიანობები, სადაზღვეო და

ძირითადი საქმიანობა:

- **საინვესტიციო საქმიანობა** - ინვესტიციების განხორციელება პრიორიტეტულ სექტორებში: ენერგეტიკა, სოფლის მეურნეობა, წარმოება, უძრავი ქონება და ტურიზმი, ინფრასტრუქტურა და ლოგისტიკა.

კომპანიის რისკის რეიტინგი საშუალო რისკიანიდან გაუმჯობესდა დაბალ რისკიანზე, რაც ახსნადია რიგი გარემოებებით:

- შემცირდა კომპანიის საქმიანობის მასშტაბი და ასეთივე პროპორციით შემცირდა კომპანიასთან ასოცირებული ფისკალური რისკები. კერძოდ, კომპანიის მართვაში არსებული მსხვილი საწარმოები - საქართველოს რკინიგზა და საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია დაუბრუნდა ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს;
- კომპანიამ 2022 წელს წინსრებით დაფარა კრედიტ ევროპა ბანკის მიმართ დარჩენილი სესხი;
- საპარტნიორო ფონდის სესხს საქართველოს რკინიგზის მიმართ 18.1 მლნ ლარის ოდენობით საქართველოს

მთავრობის განკარგულების შესაბამისად გაიქვითება გარდაბნის თბოელექტროსადგურის წილში მიმდინარე წლის ნოემბრის თვეში;

- კომპანიამ გაანულა ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიმართ არსებული სესხი;
- ზემოთ ჩამოთვლილის გარდა, კომპანიას სხვა სესხები არ აქვს;
- ფონდის სესხების დაფარვის ერთ-ერთ წყაროს წარმოადგენდა კომპანიის მიერ მიღებული დივიდენდები.

კომპანიაში ამ მომენტისათვის არ არის დასრულებული აუდიტის პროცესი. ქვემოთ წარმოდგენილია ფონდის არააუდიტირებული ინდივიდუალური ანგარიშგება, ხოლო კონსოლიდირებული ანგარიშგება არ არის ხელმისაწვდომი:

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საპარტნიორო ფონდი (ინდივიდუალური)	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	1.786	1.736	1.605	1.583	395
მიმდინარე აქტივები	105	12	67	35	92
გრძელვადიანი აქტივები	1.681	1.724	1.537	1.548	303
კაპიტალი	1.507	1.563	1.408	1.416	345
საწესდებო კაპიტალი	100	100	100	100	100
კაპიტალში შენატანები	2.664	2.675	2.084	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	245
დაუფარავი ზარალი	-1.256	-1.212	-775	-769	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	2.085	0
ვალდებულებები	279	173	196	167	50

მიმდინარე ვალდებულებები	245	133	146	59	50
მ.შ. მიმდინარე სესხები	239	127	144	57	49
გრძელვადიანი ვალდებულებები	34	40	51	108	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	34	40	51	108	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.786	1.736	1.605	1.583	395

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საპარტნიორო ფონდი (ინდივიდუალური)	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	99	100	74	36	488
საოპერაციო შემოსავალი	88	90	50	12	453
არასაოპერაციო შემოსავალი	11	10	25	25	34
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	8	16
ხარჯი	778	55	69	29	401
საოპერაციო ხარჯი	744	21	40	17	388
ცვეთა/ამორტიზაცია	1	1	1	1	1
არასაოპერაციო ხარჯი	34	33	29	12	12
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	32	20	13	12	12
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	2	14	14	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	1	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	-680	45	5	7	87
მოგების გადასახადი	1	1	2	1	0
წმინდა მოგება	-681	44	4	7	87

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საპარტნიორო ფონდი (ინდივიდუალური)	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-38%	3%	0%	0%	22%
ROE	-45%	3%	0%	0%	25%

Current Ratio	43%	9%	46%	60%	183%
Debt to Equity	18%	11%	14%	12%	15%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი

სს. საქართველოს რკინიგზა

სახელმწიფოს წილი: 100% (2023 წლის ივნისიდან კომპანიის აქციების 50% მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს).

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: რკინიგზის სატვირთო ტრანსპორტი, მგზავრთა გადაყვანა

გენერალური დირექტორი: დავით ფერაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: კონსტანტინე გუნცაძე

ძირითადი საქმიანობა:

- სატვირთო გადაზიდვა, მათ შორის, სატვირთო ვაგონების გაქირავება;
- მგზავრთა გადაყვანა;
- ინფრასტრუქტურა - ლიანდაგების, ჯებირების, სარკინიგზო სიგნალიზაციის,

ელექტროხაზების და სხვა აღჭურვილობის შენარჩუნება და მართვა, ასევე, სარკინიგზო ხაზების მშენებლობა.

- კომპანიის აუდიტირებული ანგარიშგების თანახმად, 2022 წლის ბოლოს კომპანიის წმინდა მოგება შეადგინა 397 მლნ ლარი;
- მიუხედავად პოზიტიური ტენდენციებისა, კომპანიისთვის ამ მომენტისთვის უდიდეს გამოწვევას წარმოადგენს ინფრასტრუქტურის ამორტიზაცია. აუცილებელია, უახლოეს პერიოდში შემუშავდეს კომპანიის საინვესტიციო პრიორიტეტების გეგმა, რომელიც ერთი მხრივ, უზრუნველყოფს რკინიგზის საოპერაციოს საქმიანობის უსაფრთხო და უწყვეტად გაგრძელებას, მეორე მხრივ, არ გააუარესებს კომპანიის გადახდისუნარიანობას.

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	2.264	2.314	2.348	2.260	2.400
მიმდინარე აქტივები	319	330	389	272	339
გრძელვადიანი აქტივები	1.945	1.983	1.959	1.988	2.061
კაპიტალი	529	523	359	413	781
საწესდებო კაპიტალი	1.054	1.053	1.054	1.055	1.055
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-625	-630	-795	-742	-374
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	100	100	100	101	101
ვალდებულებები	1.735	1.790	1.988	1.847	1.618
მიმდინარე ვალდებულებები	352	243	185	153	163
მ.შ. მიმდინარე სესხები	134	65	74	16	14
გრძელვადიანი ვალდებულებები	1.383	1.547	1.803	1.694	1.455
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	1.337	1.501	1.703	1.591	1.378
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	2.264	2.314	2.348	2.260	2.400

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	459	519	528	665	940
საოპერაციო შემოსავალი	444	504	502	557	691
არასაოპერაციო შემოსავალი	15	15	27	108	249

მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	84	219
ხარჯი	1.174	524	693	612	543
საოპერაციო ხარჯი	1.089	396	373	391	472
ცვეთა/ამორტიზაცია	114	81	76	58	67
არასაოპერაციო ხარჯი	85	128	320	220	70
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	47	43	128	101	64
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	38	85	192	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	119	6
მოგება დაბეგვრამდე	-715	-5	-164	53	397
მოგების გადასახადი	1	1	1	1	1
წმინდა მოგება	-717	-6	-165	53	397

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-32%	0%	-7%	2%	17%
ROE	-135%	-1%	-46%	13%	51%
Current Ratio	91%	136%	210%	178%	208%
Debt to Equity	328%	342%	553%	447%	207%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

საქართველოს
ნავთობისა და გაზის
კორპორაცია

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საბითუმო ვაჭრობა ბუნებრივი აირით

გენერალური დირექტორი: გიორგი ჩიქოვანი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ვაჟა ხიდაშელი

ძირითადი საქმიანობა:

- ბუნებრივი გაზი (ბუნებრივი გაზის იმპორტი და შემდგომი საბითუმო რეალიზაცია ელექტროგენერაციის ობიექტებისა და მოსახლეობის უზრუნველყოფის მიზნით, ასევე, შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიაზე“ გაცემული მილსადენების იჯარა. ამასთან, საიჯარო ქირის მიმღებს წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ შვილობილი კომპანია შპს „საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის მესაკუთრე“);
- ელექტროენერგია (შედარებით ახალი მიმართულება - ელექტროენერგიის წარმოება ხორციელდება ქ. გარდაბანში

მდებარე თბოელექტროსადგურების მეშვეობით. ელექტროენერგიის მიწოდება ხორციელდება საბითუმოდ გამანაწილებელი კომპანიებისთვის. გარდა ამისა, მაგალითად, გარდაბნის თბოსადგური შემოსავლის მნიშვნელოვან ნაწილს იღებს გარანტირებული სიმძლავრის უზრუნველყოფიდან);

- ნავთობი (საქართველოს ტერიტორიაზე ნავთობმომპოვებელი კომპანიების მიერ მოპოვებული ნავთობის სახელმწიფოს კუთვნილი წილის რეალიზაცია, ასევე, bp-ზე ფინანსური ლიზინგით გაცემული ნავთობსადენის იჯარა).
- 2022 წელს კორპორაციის ჯგუფმა განიცადა საოპერაციო ზარალი, რაც მოსალოდნელი იყო ენერგეტიკის სექტორში განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, თუმცა, უკანასკნელ წლებში კორპორაციის ჯგუფის საოპერაციო ზარალი პირველად დაფიქსირდა.
- კორპორაციის ჯგუფის ფინანსური მაჩვენებლებისთვის დიდი საფრთხეა კვაზი-ფისკალური აქტივობების მზარდი დონე.
- 2022 წელს კორპორაციის ჯგუფის წმინდა მოგება 2021 წელთან შედარებით შემცირდა დაახლოებით 20%-ით და შეადგინა 109 მლნ ლარი. წმინდა მოგების ამ მაჩვენებლის მიღწევა ძირითადად განპირობებულია კურსთაშორისი სხვაობიდან მიღებული მოგებით (134 მლნ ლარი).

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	1.693	1.882	1.844	1.901	2.264
მიმდინარე აქტივები	552	490	442	538	978
გრძელვადიანი აქტივები	1.141	1.392	1.403	1.363	1.285
კაპიტალი	988	1.052	907	1.045	1.023
საწესდებო კაპიტალი	627	643	646	646	695
კაპიტალში შენატანები	72	60	60	60	68
გაუნაწილებელი მოგება	481	541	403	503	543
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	-191	-192	-201	-164	-282
ვალდებულებები	705	830	937	856	1.241
მიმდინარე ვალდებულებები	47	121	937	856	1.183
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	711	797
გრძელვადიანი ვალდებულებები	658	710	0	0	57
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	57
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.693	1.882	1.844	1.901	2.264

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	687	914	1.024	1.251	1.511
საოპერაციო შემოსავალი	643	874	997	1.115	1.353
არასაოპერაციო შემოსავალი	44	40	27	136	158

მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	114	134
ხარჯი	538	796	1.021	1.113	1.402
საოპერაციო ხარჯი	474	730	863	1.066	1.371
ცვეთა/ამორტიზაცია	38	41	59	71	63
არასაოპერაციო ხარჯი	65	65	158	47	31
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	43	28	51	46	31
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	22	38	103	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	1	0
მოგება დაბეგვრამდე	149	118	3	138	109
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	150	120	3	138	109

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	9%	6%	0%	7%	5%
ROE	15%	11%	0%	13%	11%
Current Ratio	1186%	406%	47%	63%	83%
Debt to Equity	71%	79%	103%	82%	121%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: ელექტროენერჯის გადაცემა

გენერალური დირექტორი: გიორგი გიგინეიშვილი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: იორგ მათიესი

ძირითადი საქმიანობა:

- ელექტროენერჯის გადაცემა და დისპეტჩერიზაცია (ერთადერთი ლიცენზიანიტი); სსე ახორციელებს სისტემის ტექნიკურ მართვას ელექტროენერჯის მიწოდება-მოხმარების სტაბილური რეჟიმის უზრუნველსაყოფად და ელექტროენერჯის ყიდვა-გაყიდვის უფლების გარეშე, გადასცემს საქართველოში წარმოებულ ან იმპორტირებულ ელექტროენერჯას

სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიებს, პირდაპირ მომხმარებლებს ან მეზობელი ქვეყნების ელექტროსისტემებს. ასევე, უზრუნველყოფს საერთაშორისო და შიდა ელექტროგადამცემი ხაზებისა და ქვესადგურების მშენებლობას.

- სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის შემოსავლის ნაწილი რეგულირებულია რეგულატორის მიერ. აუცილებელია, ინფრასტრუქტურული პროექტები დაიგეგმოს ისე, რომ არ დაირღვეს კომპანიის კომერციული ინტერესები, კომპანიას არ შეექმნას მოკლე და საშუალო-ვადიანი ლიკვიდურობის პრობლემები;
- რეაბილიტაციის დასრულების შემდეგ კომპანია ინარჩუნებს ფინანსური გაჯანსაღების ტენდენციას. 2022 წელს კომპანიის წმინდა მოგება გაიზარდა 304 მლნ ლარამდე, რაც გამოიწვია კომპანიის მიერ გადაცემული ელექტროენერჯის (მათ შორის, ტრანზიტული ელექტროენერჯის) და ექსპორტირებული ელექტროენერჯის მოცულობის ზრდის შედეგად შემოსავლების ზრდამ და ამ შემთხვევაშიც კურსთაშორისი სხვაობით მიღებულმა მოგებამ (168 მლნ ლარი).

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	1.130	946	1.387	1.490	1.701
მიმდინარე აქტივები	117	144	149	67	224
გრძელვადიანი აქტივები	1.013	802	1.238	1.424	1.476
კაპიტალი	-127	334	-93	152	503
საწესდებო კაპიტალი	643	645	663	663	665
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	57	0	235	0
დაუფარავი ზარალი	-781	-380	-770	-769	-231
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	12	11	14	23	68
ვალდებულებები	1.257	612	1.480	1.339	1.198
მიმდინარე ვალდებულებები	633	104	313	211	230
მ.შ. მიმდინარე სესხები	556	32	173	130	135
გრძელვადიანი ვალდებულებები	624	508	1.167	1.128	968
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	459	455	1.050	872	713
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.130	946	1.387	1.490	1.701

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	245	244	380	448	539
საოპერაციო შემოსავალი	237	190	197	297	356
არასაოპერაციო შემოსავალი	8	54	184	151	184
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	1	32	0	138	168
ხარჯი	198	187	418	214	235

საოპერაციო ხარჯი	171	115	157	173	193
ცვეთა/ამორტიზაცია	47	35	47	65	71
არასაოპერაციო ხარჯი	27	71	261	41	42
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	21	10	23	40	42
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	6	61	230	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	8	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	47	57	-38	235	304
მოგების გადასახადი	0	0	10	0	0
წმინდა მოგება	47	57	-48	235	304

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	4%	6%	-3%	16%	18%
ROE	-37%	17%	51%	155%	61%
Current Ratio	18%	138%	48%	32%	98%
Debt to Equity	-989%	183%	-1590%	883%	238%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი

Debt to Equity	მალიან დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მალიან დაბალ რისკიანი	მალიან მაღალ რისკიანი	მალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: ელექტროენერჯის განაწილება

გენერალური დირექტორი: კახაბერ ქეზურია

ძირითადი საქმიანობა:

- საბალანსო ელექტროენერჯისა და გარანტირებული სიმძლავრის ყიდვა-გაყიდვა (ახორციელებს

თბოელექტროსადგურებიდან გარანტირებული სიმძლავრის შესყიდვას, რეალიზაციას და შესაბამის გადახდებს)

- ელექტროენერჯის იმპორტი/ექსპორტი.
- სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი (ესკო) ფლობს ბუნებრივ მონოპოლიას საბალანსო ელექტროენერჯის მიწოდებაზე.
- ესკო წარმოადგენს მხარეს ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებებში (PPA)

ბალანსი

მლნ ლარებში

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	87	76	98	148	124
მიმდინარე აქტივები	86	74	97	144	120
გრძელვადიანი აქტივები	1	2	1	4	4
კაპიტალი	14	13	17	24	27
საწესდებო კაპიტალი	0	0	0	0	0

კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	13	13	17	24	26
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	1
ვალდებულებები	73	63	81	124	98
მიმდინარე ვალდებულებები	73	63	81	124	98
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0	0	0	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	87	76	98	148	124

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	524	572	655	737	711
საოპერაციო შემოსავალი	522	571	649	735	703
არასაოპერაციო შემოსავალი	2	1	6	3	8
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	524	571	651	730	710
საოპერაციო ხარჯი	524	571	648	729	702
ცვეთა/ამორტიზაცია	0	1	1	1	0
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	3	0	7
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	1	0	1

სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	2	0	7
მოგება დაბეგვრამდე	0	1	4	7	2
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	0	1	4	7	2

ფინანსური კოეფიციენტები

სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	0%	1%	4%	5%	1%
ROE	1%	4%	23%	29%	6%
Current Ratio	118%	118%	120%	117%	123%
Debt to Equity	531%	469%	466%	510%	368%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია

საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია
UNITED WATER SUPPLY COMPANY OF GEORGIA

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: წყლის დაგროვება, დამუშავება და განაწილება

გენერალური დირექტორი: ალექსანდრე თევდორაძე

ძირითადი საქმიანობა: წყლის მოპოვება, დამუშავება და საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებსა და სოფლებში აბონენტებისათვის სასმელი და ტექნიკური წყლის მიწოდება; წყალმომარაგების და წყალარინების სისტემების პროექტირება, მშენებლობა, ექსპლუატაცია და ოპერირება.

- კომპანია უკანასკნელ წლებში სტაბილურად აჩვენებს საოპერაციო ზარალს, რაც განპირობებული უნდა იყოს ტარიფის სოციალური ბუნებით და შესაძლო სხვა გაუცხადებელი კვაზი-ფისკალური აქტივობებით. 2022 წელსაც კომპანია განიცდის 2021 წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად გაზრდილ საოპერაციო ზარალს, რაც უმთავრესად განპირობებულია გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ხარჯით (342 მლნ ლარი).
- კომპანიისთვის გამოწვევად რჩება ამორტიზებული ინფრასტრუქტურის

- გაუმჯობესება, წყლის დანაკარგების შემცირება, აღრიცხვის სისტემების დახვეწა და სატარიფო პოლიტიკა.
- 2022 წელს კომპანიის საერთო შემოსავლიდან 80 მლნ ლარი წარმოადგენს სახელმწიფოსგან მიღებულ სუბსიდიას, რაც გამოყენებული უნდა იყოს 2023 წელს საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებიდან მიღებული სასესხო ვალდებულების დასაფარად.
- კომუნალური სექტორის არაკომერციულობა, მისი შინაარსიდან გამომდინარე, გარკვეულწილად გამართლებურია, თუმცა, აუცილებელია არაკომერციული კომპონენტების გამჭვირვალე პროცედურით კომპენსირება. შედეგად, შესაძლოა უცვლელი დარჩეს სუბსიდიების დონე, თუმცა, დადგინდეს კომერციული ტარიფი და შესაბამისი მეთოდოლოგიით დასუბსიდირდეს ტარიფი.
- 2022 წელს კომპანიის აბონენტების რაოდენობა გაიზარდა 374 ათას აბონენტამდე. გაიზარდა კომპანიის ძირითადი საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი, ხოლო საოპერაციო ხარჯები გაიზარდა 451 178 ათას ლარამდე, რაც მოიცავს გრძელვადიანი აქტივების გაუფასურების ხარჯსაც (342 037 ათასი ლარი). კომპანიამ 2022 წელი დაასრულა 129 მლნ ლარის ზარალით.

ბალანსი

	მლნ ლარი				
შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	853	1.080	1.192	1.428	1.511
მიმდინარე აქტივები	76	81	32	141	305
გრძელვადიანი აქტივები	777	999	1.161	1.287	1.206
კაპიტალი	16	22	-110	133	263

საწესდებო კაპიტალი	381	383	383	440	442
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-504	-590	-796	-760	-888
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	139	229	303	453	709
ვალდებულებები	837	1.058	1.303	1.295	1.248
მიმდინარე ვალდებულებები	75	125	143	64	179
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	3	79
გრძელვადიანი ვალდებულებები	762	933	1.159	1.231	1.069
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	1.213	1.027
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	853	1.080	1.192	1.428	1.511

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	41	46	76	218	334
საოპერაციო შემოსავალი	39	42	72	108	131
არასაოპერაციო შემოსავალი	3	5	3	110	203
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	107	191
ხარჯი	82	131	281	181	463
საოპერაციო ხარჯი	71	77	79	170	451
ცვეთა/ამორტიზაცია	16	17	19	21	20
არასაოპერაციო ხარჯი	11	54	202	11	12
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	9	53	17	18	12
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	2	2	199	0	0

სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	-14	-7	0
მოგება დაბეგვრამდე	-40	-85	-205	37	-129
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-40	-85	-205	37	-129

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-5%	-8%	-17%	3%	-9%
ROE	-250%	-380%	186%	28%	-49%
Current Ratio	102%	65%	22%	221%	170%
Debt to Equity	5181%	4741%	-1181%	973%	474%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო

სახელმწიფოს წილი: 50% (დარჩენილი 50%-იანი წილის მფლობელია რუსეთის ფედერაცია, რომელიც წარმოდგენილია სს „ერთიანი ენერგო სისტემის ფედერალური ქსელური კომპანიის“ მიერ).

გენერალური დირექტორი: ბაჩანა სულაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ალექსეი მოლსკი

ბალანსი

მლნ ლარი

სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	107	122	134	147	160
მიმდინარე აქტივები	28	43	56	57	43
გრძელვადიანი აქტივები	79	79	78	90	116
კაპიტალი	107	121	132	146	159
საწესდებო კაპიტალი	230	230	230	232	232
კაპიტალში შენატანები	2	2	2	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-125	-111	-100	-86	-73
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	0	1	1	1	1
მიმდინარე ვალდებულებები	0	0	1	1	1
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	1	1	0	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	107	122	134	147	160

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს გაერთიანებული ენერჯეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	36	36	32	38	38
საოპერაციო შემოსავალი	35	33	29	34	31
არასაოპერაციო შემოსავალი	1	3	3	4	6
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	1	0	0	0
ხარჯი	21	22	21	23	25
საოპერაციო ხარჯი	20	22	21	23	25
ცვეთა/ამორტიზაცია	4	4	4	4	4
არასაოპერაციო ხარჯი	1	0	0	0	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	1	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	15	14	11	15	13
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	15	14	11	14	13

ფინანსური კოეფიციენტები

სს გაერთიანებული ენერჯეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	14%	11%	8%	10%	8%
ROE	14%	12%	9%	10%	8%
Current Ratio	5893%	15199%	6974%	6627%	5112%

Debt to Equity 0% 1% 1% 1% 1%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: ტრანსპორტირება მილსადენებით

გენერალური დირექტორი: მიხეილ შალამბერიძე

ძირითადი საქმიანობა: ერთადერთი ლიცენზირებული კომპანია, ლიცენზიის მუდმივი ვადით (ლიცენზია გაიცა 2009 წელს), რაც ითვალისწინებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების განხორციელების უფლებას. კომპანია მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას და მასთან დაკავშირებულ ინფრასტრუქტურას, რომელიც კომპანიას იჯარით აქვს აღებული (ოპერირებისა და შენახვის ვალდებულებით).

კომპანიის ძირითადი შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებისაგან, შედგება შემდეგი საქმიანობისაგან:

- ბუნებრივი აირის ტრანზიტტი (რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთის რესპუბლიკაში);
 - ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება (საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად დისტრიბუციის კომპანიებისათვის, სამრეწველო საწარმოებსა და თბოელექტროსადგურებისათვის);
 - გაზის რეალიზაცია (სხვა მომხმარებლებზე საქართველოში ეფუძნება ინდივიდუალურ მოლაპარაკებებს მხარეებს შორის).
- 2022 წელი კომპანიამ 2021 წელთან შედარებით გაზრდილი მოგებით დაასრულა. 2022 წლის აუდიტირებული ანგარიშგების თანახმად, კომპანიამ 2022 წელს 2021 წელთან შედარებით 9,9 მლნ. ლარით მეტი შემოსავალი მიიღო საოპერაციო საქმიანობიდან, რაც გამოწვეულია ბუნებრივი გაზის მოხმარების გაზრდით.

➤ კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის ოპერირებით, შედგება, მათ შორის, საქართველოს მასშტაბით, დისტრიბუციის კომპანიებისათვის, სამრეწველო საწარმოებსა და თბოელექტროსადგურებისათვის ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირებით მიღებული შემოსავლისგან. 2020-2022 წლებისთვის ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი

განისაზღვრებოდა საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის სამ-წლიანი დადგენილებით, ყოველ ტრანსპორტირებულ 1000 კუბურ მეტრ გაზზე 18.95 ლარის ოდენობით. კომპანიის აუდიტირებული ანგარიშგების თანახმად, 2023-2025 წლებისთვის განსაზღვრული ტარიფი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1000 კუბურ მეტრ ბუნებრივ გაზზე 15,83 ლარს შეადგენს.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	141	173	200	205	391
მიმდინარე აქტივები	108	114	112	115	254
გრძელვადიანი აქტივები	33	59	88	90	137
კაპიტალი	103	141	169	178	370
საწესდებო კაპიტალი	56	34	4	5	5
კაპიტალში შენატანები	14	14	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	32	52	85	98	148
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	40	80	76	217
ვალდებულებები	38	33	31	26	21
მიმდინარე ვალდებულებები	19	13	14	12	13
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	19	20	17	14	8
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	141	173	200	205	391

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	108	120	122	110	127
საოპერაციო შემოსავალი	104	117	117	104	114
არასაოპერაციო შემოსავალი	4	4	6	6	13
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	93	100	90	86	91
საოპერაციო ხარჯი	93	100	90	85	90
ცვეთა/ამორტიზაცია	2	2	3	3	3
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	2
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	2
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	16	20	32	25	36
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	16	20	32	25	36

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	11%	11%	16%	12%	9%
ROE	15%	14%	19%	14%	10%
Current Ratio	569%	906%	787%	927%	1943%
Debt to Equity	37%	23%	18%	15%	6%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საკონსულტაციო საქმიანობები ბიზნესის და მართვის სხვა საკითხებში

გენერალური დირექტორი: ჯაბა ხმალაძე

ძირითადი საქმიანობა: ენერჯეტიკის სფეროში წინასწარი კვლევითი სამუშაოების ჩატარება, ენერჯეტიკული პროექტების ტექნიკურ-ეკონომიკური შეფასება და ანგარიშის მომზადება, პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასება. ჩატარებული კვლევების შედეგად იწერება ელექტროსადგურის მშენებლობის პროექტი, რომელსაც ფონდი ახორციელებს შემდეგნაირად: მოიზიდავს ინვესტორს, რომელთან ერთადაც დააფუძნებს საწარმოს (ან 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით დააფუძნებს თვითონ) და აღნიშნული საწარმო ახორციელებს ელექტროსადგურის პროექტს.

- 2022 წელი კომპანიამ დაასრულა ზარალით, რაც უმთავრესად განპირობებული იყო 2022 წელს კომპანიის საინვესტიციო პორტფელის გაუფასურებით (ხარჯი 430 000 ლარი - ყოველწლიური სტანდარტული გაუფასურების ტესტის შედეგად).

ბალანსი

მლნ ლარი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	72	83	77	67	69
მიმდინარე აქტივები	31	51	58	58	56
გრძელვადიანი აქტივები	41	32	19	9	13
კაპიტალი	72	82	77	67	69
საწესდებო კაპიტალი	56	56	50	48	49
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	16	25	26	18	20
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	0	1	0	1	0
მიმდინარე ვალდებულებები	0	1	0	1	0
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0	0	0	0
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	72	83	77	67	69

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	3	13	5	8	8
საოპერაციო შემოსავალი	1	0	0	2	0
არასაოპერაციო შემოსავალი	3	13	5	6	7
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0

ხარჯი	2	3	4	18	8
საოპერაციო ხარჯი	2	3	4	18	8
ცვეთა/ამორტიზაცია	0	0	0	0	0
არასაოპერაციო ხარჯი	1	0	0	0	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	1	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	1	10	1	-11	0
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	1	10	1	-11	0

ფინანსური კოეფიციენტები

სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	1%	12%	2%	-16%	0%
ROE	1%	12%	2%	-16%	0%
Current Ratio	102017%	3422%	108940%	8953%	36355%
Debt to Equity	0%	2%	0%	1%	0%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს ენგურჰესი

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: ელექტროენერჯის წარმოება
ჰიდროელექტროსადგურების მიერ

გენერალური დირექტორი: ლევან მებონია
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: კობა ჭუმბურიძე

ძირითადი საქმიანობა:

- ელექტროენერჯის წარმოება და რეალიზაცია. კომპანია პასუხისმგებელია ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის, ვარდნილჰესების კასკადისა და აფხაზეთის

ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, კოდორის ხეობაში, მდებარე რამდენიმე მცირე ჰესის ფუნქციონირებაზე.

- მიუხედავად იმისა, რომ ენგურჰესს მძიმე ტვირთად აწევს გამომუშავებული ელექტროენერჯის მნიშვნელოვანი ნაწილის ოკუპირებული აფხაზეთისთვის უსასყიდლოდ მიწოდება, კომპანია მაინც ახერხებს მოგებაზე გასვლას. 2021 და 2022 წლებში კომპანიის წმინდა მოგებამ შესაბამისად შეადგინა 42 და 60 მლნ ლარი. ამასთან, ორივე შემთხვევაში წმინდა მოგების 80%-ზე მეტი მოდიოდა კურსთამორისი სხვაობიდან მიღებულ მოგებაზე.

ბალანსი

შპს ენგურჰესი	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	371	383	416	479	522
მიმდინარე აქტივები	31	31	16	5	7
გრძელვადიანი აქტივები	340	352	400	474	516
კაპიტალი	182	177	123	165	257
საწესდებო კაპიტალი	208	208	208	208	241

კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	-8	-54	42	0
დაუფარავი ზარალი	-26	-34	-42	-96	17
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	10	10	10	0
ვალდებულებები	188	206	293	314	265
მიმდინარე ვალდებულებები	4	3	24	24	25
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	1	9	7	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	184	203	269	290	240
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	185	263	284	224
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	371	383	416	479	522

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს ენგურტესი	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	63	62	52	134	158
საოპერაციო შემოსავალი	62	60	39	96	110
არასაოპერაციო შემოსავალი	1	1	12	38	49
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	1	0	0	37	48
ხარჯი	43	69	106	91	99
საოპერაციო ხარჯი	40	61	59	88	95
ცვეთა/ამორტიზაცია	1	0	0	0	5
არასაოპერაციო ხარჯი	3	8	46	3	3
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	3	2	3	4	3
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	6	42	1	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	1	1	0
მოგება დაბეგვრამდე	21	-8	-54	42	60

მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	21	-8	-54	42	60

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს ენგურჭესი	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	6%	-2%	-13%	9%	11%
ROE	11%	-4%	-44%	26%	23%
Current Ratio	818%	1029%	67%	21%	27%
Debt to Equity	103%	116%	239%	190%	103%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი
Debt to Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია

სახელმწიფოს წილი: 100% (100%-იანი წილის მფლობელია თბილისის მერია)

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საქალაქო და საგარეუბნო სამგზავრო სახმელეთო ტრანსპორტი

გენერალური დირექტორი: გიორგი შარკოვი

ძირითადი საქმიანობა: ქ. თბილისში ავტობუსით, მეტრო და საბაგირო ტრანსპორტით მომსახურება, თბილისის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში პარკირების ადგილების მოწყობა.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	424	406	531	719	661
მიმდინარე აქტივები	221	80	84	92	91
გრძელვადიანი აქტივები	203	326	448	627	570
კაპიტალი	383	344	491	615	614
საწესდებო კაპიტალი	521	554	851	1.147	1.240
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-138	-210	-360	-532	-626
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	0
ვალდებულებები	42	62	40	105	47
მიმდინარე ვალდებულებები	19	31	12	75	15
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	23	31	28	30	32
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	424	406	531	719	661

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	149	174	89	112	260
საოპერაციო შემოსავალი	140	153	85	109	256
არასაოპერაციო შემოსავალი	9	21	4	4	5

მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	2	0
ხარჯი	205	245	239	285	354
საოპერაციო ხარჯი	205	245	231	268	334
ცვეთა/ამორტიზაცია	16	21	1	1	1
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	8	18	20
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	8	18	20
მოგება დაბეგვრამდე	-56	-71	-150	-173	-94
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-56	-71	-150	-173	-94

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-13%	-18%	-28%	-24%	-14%
ROE	-15%	-21%	-31%	-28%	-15%
Current Ratio	1167%	261%	683%	123%	600%
Debt to Equity	11%	18%	8%	17%	8%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს ფოსტა

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საფოსტო საქმიანობები საყოველთაო მომსახურების ვალდებულებით

გენერალური დირექტორი: ლევანი ჩიკვაძე

ძირითადი საქმიანობა: შპს „საქართველოს ფოსტა“ მსოფლიოს 190-ზე მეტ ქვეყანასთან წარმატებით თანამშრომლობს და მთელი ქვეყნის მასშტაბით ფუნქციონირებს 80-ზე მეტი სერვის ცენტრი.

შპს „საქართველოს ფოსტა“ მომხმარებლებს უზრუნველყოფს უნივერსალური საფოსტო და გადაზიდვის მომსახურების სფეროში შემავალი სერვისებით, კერძოდ, ახორციელებს: საფოსტო გზავნილთა (წერილობითი კორესპონდენცია, ამანათი, EMS გზავნილი, ავია გზავნილი) მიღებას, დამუშავებას, გაგზავნას, გადაზიდვასა და ჩაბარებას, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ქვეყნის გარეთ; კომუნალური მომსახურების

გადასახადების მიღებას; ფულადი გზავნილების მომსახურებას.

- 2021 წელთან შედარებით კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი შემცირდა 2022 წელს. საოპერაციო შემოსავლის კატეგორიების მიხედვით, შემცირებულია შემოსავალი საფოსტო მომსახურებიდან, საცალო ვაჭრობიდან და სხვა მომსახურებებიდან, ხოლო გადაზიდვის და სატერმინალო მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი გაზრდილია. საქმიანობების მიხედვით საოპერაციო შემოსავლების პროცენტული განაწილება 2022 წლისთვის შემდეგია:
 - შემოსავალი საფოსტო მომსახურებიდან - 49%;
 - შემოსავალი გადაზიდვიდან - 36%;
 - შემოსავალი საცალო ვაჭრობიდან - 13%.
 - შემოსავალი სხვა მომსახურებებიდან - 2 %

➤ 2022 წელი კომპანიამ დაასრულა ზარალით, რაც განპირობებულია შემოსავლის შემცირებასთან ერთად

საანგარიშო პერიოდში კურსთაშორისი სხვაობით მიღებული ზარალით (5,8 მლნ ლარი).

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს ფოსტა	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	84	88	91	127	113
მიმდინარე აქტივები	43	37	45	51	36
გრძელვადიანი აქტივები	41	50	45	76	76
კაპიტალი	47	50	66	97	92
საწესდებო კაპიტალი	48	50	59	59	59
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	7	2	0
დაუფარავი ზარალი	0	0	0	0	-4
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	37	37
ვალდებულებები	37	38	24	30	21
მიმდინარე ვალდებულებები	28	23	23	29	19
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	9	15	2	1	2
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	84	88	91	127	113

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს ფოსტა	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	103	86	83	96	80
საოპერაციო შემოსავალი	98	83	75	93	73
არასაოპერაციო შემოსავალი	5	3	8	3	6
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	1	0	3
ხარჯი	104	85	76	102	85
საოპერაციო ხარჯი	100	85	76	95	75
ცვეთა/ამორტიზაცია	4	5	5	5	4
არასაოპერაციო ხარჯი	4	0	0	7	10
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	2	6
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	4	0	0	4	4
მოგება დაბეგვრამდე	0	1	7	-6	-5
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	0	1	7	31	-5

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს ფოსტა	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	0%	1%	7%	24%	-5%
ROE	-1%	2%	10%	32%	-6%
Current Ratio	152%	165%	197%	175%	194%
Debt to Equity	78%	75%	37%	31%	23%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს მელიორაცია

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საირიგაციო და სადრენაჟო წყლის მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით

გენერალური დირექტორი: თამაზ მღებრიშვილი
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: რევაზ ასათიანი

ძირითადი საქმიანობა: კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საირიგაციო და სადრენაჟო წყლის მიწოდება ქვეყნის მასშტაბით. სერვისების მიწოდებას ახორციელებს 20 სერვის-ცენტრის მეშვეობით, რომლებიც ოთხ რეგიონად არის წარმოდგენილი ქვეყნის მასშტაბით (შიდა ქართლი, ქვემო ქართლი, კახეთი და დასავლეთ საქართველო). კომპანია მართავს, ჰიდრო ნაგებობებს და სპეციალურ სამელიორაციო სისტემებს, რომელიც ძირითადად შედგება სხვადასხვა ჰიდრაულიკურ-ტექნიკური ნაწილებისგან, მთავარი წყლის გამანაწილებელი ხაზების, გვირაბების, სადრენაჟო არხებისგან და სხვა.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს მელიორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	72	81	101	72	119
მიმდინარე აქტივები	18	31	26	26	39
გრძელვადიანი აქტივები	55	50	74	46	81
კაპიტალი	56	46	69	37	63
საწესდებო კაპიტალი	907	900	922	897	888
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-851	-854	-854	-865	-829
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	5	5
ვალდებულებები	16	35	32	36	56
მიმდინარე ვალდებულებები	16	17	17	15	15
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	14	11	12
გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	18	15	21	41
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	0	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	72	81	101	72	119

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს მელიორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	23	25	30	35	36
საოპერაციო შემოსავალი	5	6	3	6	6
არასაოპერაციო შემოსავალი	18	19	27	29	29
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	0	0	0	0
ხარჯი	62	56	119	49	75

საოპერაციო ხარჯი	61	53	118	47	74
ცვეთა/ამორტიზაცია	7	6	6	8	7
არასაოპერაციო ხარჯი	1	3	1	2	0
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	1	1	0	0	0
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	0	0
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	1	1	2	0
მოგება დაბეგვრამდე	-39	-31	-89	-14	-39
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-39	-31	-89	-14	-39

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს მელიორაცია	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-54%	-38%	-88%	-19%	-33%
ROE	-70%	-67%	-129%	-37%	-62%
Current Ratio	114%	179%	160%	180%	254%
Debt to Equity	28%	77%	47%	97%	89%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Return on Equity	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	მაღალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება

სახელმწიფოს წილი: 100% (2023 წლის ივნისიდან კომპანიის წილის 50% მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს).

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: საჰაერო ტრანსპორტთან დაკავშირებული მომსახურება.

გენერალური დირექტორი: ირაკლი ქარქაშაძე
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: მარიამ ქვრივიშვილი

ძირითადი საქმიანობა:

- კომპანია ეწევა საქართველოში სამოქალაქო აეროპორტების განვითარების, ექსპლუატაციისა და ზედამხედველობის საქმიანობას.
- კომპანია წარმოადგენს თბილისის, ბათუმისა და ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტების, მესტიისა და

- შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების 2022 წლის აუდიტირებული ანგარიშგების თანახმად, 2022 წელს კომპანიამ დაიწყო პანდემიური ფორს-მაჟორიდან ეტაპობრივად გამოსვლა. ქვეყნებში არსებული შეზღუდვების მოხსნასთან ერთად, გაიზარდა ფრენების რაოდენობა და შესაბამისად, იმატა მგზავრთა ნაკადმაც, რაც ასახა კომპანიის შემოსავლებზეც. 2019 წელთან შედარებით, 2022 წელს მგზავრთა ნაკადის აღდგენის მაჩვენებელი შეადგენს 86%-ს, ხოლო

ამბროლაურის ადგილობრივი აეროპორტების მესაკუთრეს. კომპანია უზრუნველყოფს ქუთაისის, მესტიისა და ამბროლაურის აეროპორტების ოპერირებას, ხოლო თბილისის და ბათუმის აეროპორტები ოპერირებენ კონცესიის და იჯარის ხელშეკრულებების საფუძველზე.

- საქართველოს მთავრობის 2023 წლის 7 აგვისტოს N1436 განკარგულების თანახმად, 2023 წლის ოქტომბერში, საქართველოს აეროპორტების გაერთიანების კაპიტალში შეტანილ იქნა თელავის აეროპორტის არსებული უძრავი ქონება და კომპანიას დაევალა, ასევე, თელავის აეროპორტის ოპერირება. ოპერირების დაწყება იგეგმება სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულების შემდგომ, 2024 წლის მაისიდან.

რეისების რაოდენობა აღდგენილია 87%-ით.

- 2022 წელს კომპანიის საოპერაციო შემოსავალმა შეადგინა 86 მლნ ლარამდე, რაც 2021 წელთან შედარებით გაუმჯობესებული მაჩვენებელია.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	441	444	402	429	411
მიმდინარე აქტივები	65	70	39	50	66
გრძელვადიანი აქტივები	376	374	363	379	345
კაპიტალი	294	296	260	279	311
საწესდებო კაპიტალი	395	394	395	395	360
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-101	-98	-135	-116	-90
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	0	0	0	40
ვალდებულებები	147	148	143	150	100
მიმდინარე ვალდებულებები	7	12	36	46	10
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	29	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	140	136	107	104	90
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	0	12	0	0	0
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	441	444	402	429	411

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	69	72	41	69	92
საოპერაციო შემოსავალი	65	68	35	67	86
არასაოპერაციო შემოსავალი	4	4	5	2	6
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	0	1	2	0	0
ხარჯი	69	70	77	50	73
საოპერაციო ხარჯი	69	70	77	45	64
ცვეთა/ამორტიზაცია	12	11	11	12	14
არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	5	8
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	0	0	0	0	1
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	0	0	0	2	7
სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	0	0	0	2	0
მოგება დაბეგვრამდე	0	2	-37	19	19
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	0	2	-37	19	19

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	0%	0%	-9%	4%	5%
ROE	0%	1%	-14%	7%	6%
Current Ratio	929%	578%	110%	107%	686%
Debt to Equity	50%	50%	55%	54%	32%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	დაბალ რისკიანი	დაბალ რისკიანი

შპს მარაბდა-კარნახის რკინიგზა

სახელმწიფოს წილი: 100%

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება: მიწისზედა და მიწისქვეშა რკინიგზის მშენებლობა

გენერალური დირექტორი: ლევან კანკავა
სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:
გია საგანელიძე

ძირითადი საქმიანობა: საქართველოს ტერიტორიაზე, ბაქო-თბილისი-ყარსის შემაერთებელი ახალი სარკინიგზო ხაზის მარაბდა - თურქეთის რესპუბლიკის საზღვრამდე (კარნახი) პროექტის რეალიზაცია, რომელიც ერთმანეთთან დააკავშირებს აზერბაიჯანის რესპუბლიკისა და თურქეთის რესპუბლიკის სარკინიგზო ქსელებს.

- სახელმწიფო საწარმოთა სექტორიზაციის ეტაპზე კომპანია არ მიეკუთვნა არც სახელმწიფო კორპორაციების, არც სამთავრობო სექტორებს. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა სარკინიგზო ხაზის გაყვანა საქართველოს ტერიტორიაზე, რომელიც ერთმანეთთან დააკავშირებს აზერბაიჯანის და თურქეთის სარკინიგზო ქსელებს და მისი საქმიანობა არ მოიაზრებს მოგების გენერირებას. ამიტომ, მიზანშეწონილად არ ვთვლით სახელმწიფო საწარმოთა პორტფელის

კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებში მარაბდა-კარნახის რკინიგზის გათვალისწინებას. თუმცა, გამჭვირვალობის მიზნებისთვის, მაინც ვურთავთ.

- 2022 წელს კომპანიის წმინდა მოგება შეადგენდა 343 710 ათას ლარს, რაც განპირობებულია 2022 წელს საკურსო სხვაობიდან მიღებული მოგებით
- პროექტი სრულად ფინანსდება საკრედიტო ხაზის მეშვეობით (სესხი მიღებულია აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტრანსპორტის სამინისტროსგან - საკრედიტო ხაზი შეადგენს 775 მლნ აშშ დოლარს) და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასათვისებელი დარჩა 24 872 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის ფულადი რესურსი. სესხი გაცემული იყო 2 ტრანშად:
 - პირველი ტრანში - 200 მლნ აშშ დოლარი; წლიური საპროცენტო განაკვეთი - 1%; ტრანში სრულად ათვისებულია;
 - მეორე ტრანში - 575 მლნ აშშ დოლარი; წლიური საპროცენტო განაკვეთი 5%; 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ასათვისებელი დარჩა 24 872 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის ფულადი რესურსი საკრედიტო ხაზის მეორე ტრანშის ფარგლებში (2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 41 355 ათასი აშშ დოლარი).
- კომპანიის სესხი არ წარმოადგენს სახელმწიფო ვალის ნაწილს.

ბალანსი

მლნ ლარი

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
აქტივები	1.461	1.535	1.679	1.850	1.934
მიმდინარე აქტივები	258	248	245	246	236
გრძელვადიანი აქტივები	1.203	1.288	1.434	1.604	1.699
კაპიტალი	-664	-847	-1.229	-1.105	-761
საწესდებო კაპიტალი	57	57	57	57	57
კაპიტალში შენატანები	30	0	0	0	0
გაუნაწილებელი მოგება	0	0	0	0	0
დაუფარავი ზარალი	-751	-933	-1.316	-1.192	-848
სხვა დანარჩენი კაპიტალი	0	30	30	30	30
ვალდებულებები	2.126	2.382	2.908	2.955	2.696
მიმდინარე ვალდებულებები	19	23	28	29	20
მ.შ. მიმდინარე სესხები	0	0	0	0	0
გრძელვადიანი ვალდებულებები	2.107	2.359	2.881	2.926	2.675
მ.შ. გრძელვადიანი სესხები	2.107	2.359	2.881	2.926	2.675
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	1.461	1.535	1.679	1.850	1.934

მოგება-ზარალის ანგარიშგება

მლნ ლარი

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
შემოსავალი	134	72	202	285	384
საოპერაციო შემოსავალი	0	0	0	0	0
არასაოპერაციო შემოსავალი	134	72	202	285	384
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. მოგება	134	72	202	285	384
ხარჯი	237	254	585	161	40
საოპერაციო ხარჯი	20	22	22	24	25
ცვეთა/ამორტიზაცია	2	2	2	2	1
არასაოპერაციო ხარჯი	217	233	563	137	15
მ.შ.საპროცენტო ხარჯი	11	9	15	17	15
მ.შ. კურსთაშორის სხვაობით მიღ. ზარალი	202	224	547	121	0

სხვა დანარჩენი არასაოპერაციო ხარჯი	4	0	0	0	0
მოგება დაბეგვრამდე	-103	-183	-383	124	344
მოგების გადასახადი	0	0	0	0	0
წმინდა მოგება	-103	-183	-383	124	344

ფინანსური კოეფიციენტები

შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	2018	2019	2020	2021	2022
ROA	-7%	-12%	-23%	7%	18%
ROE	15%	22%	31%	-11%	-45%
Current Ratio	1365%	1077%	882%	844%	1162%
Debt to Equity	-320%	-281%	-237%	-267%	-354%

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
Return on Assets	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი
Return on Equity	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	საშუალო რისკიანი	მაღალ რისკიანი	მაღალ რისკიანი
Current Ratio	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
Debt to Equity	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი	ძალიან დაბალ რისკიანი
რისკის საერთო რეიტინგი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი	ძალიან მაღალ რისკიანი

სახელმწიფო საწარმოთა სენსიტიურობის ანალიზი

შესავალი

ამ თავში მოცემულია 6 ძირითადი სახელმწიფო საწარმოს ფინანსური რისკების ანალიზი. თავი მოიცავს: ანალიზის მიზანს, ანალიზში გამოყენებულ ძირითად დაშვებებს და მოდელირებულ მაკრო-ეკონომიკურ სცენარებს, ასევე რისკების ანალიზის ძირითად მიგნებებს და დასკვნებს.

ანალიზში განხილულ ექვს საწარმოს წარმოადგენს:

1. ენგურჰესი;
2. საქართველოს რკინიგზა;
3. ნავთობისა და გაზის კორპორაცია;
4. საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა;
5. მარაბდა-კარწახის რკინიგზა;
6. საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია.

ეს სახელმწიფო საწარმოები შეირჩა მათი ფინანსური მნიშვნელობიდან გამომდინარე, ამ კომპანიების 2022 წლის ჯამური მთლიანი აქტივები ფისკალური რისკების ანალიზში განხილულ სახელმწიფო საწარმოთა ჯამური მთლიანი აქტივების 67%-ს შეადგენს.

სენსიტიურობის ანალიზის მიზნები

სენსიტიურობის ანალიზის მიზანია შეაფასოს საქართველოს მთავრობის წინაშე მდგარი ფისკალური რისკების ფინანსური შედეგები „ზედა დონეზე“ შემდგომი ხუთი წლისთვის, რომლებიც მომდინარეობს რამდენიმე მსხვილი სახელმწიფო საწარმოდან. ძირითადი ამოცანა, რომელსაც ანალიზი პასუხს სცემს

არის: რა ფინანსური გავლენა ექნება მწვავე ეკონომიკურ შოკებს სახელმწიფო საწარმოებზე და მათ მფლობელზე - სახელმწიფოზე. მოდელირებული სცენარები მოიცავს მშპ-ს ზრდის, გაცვლითი კურსისა და საპროცენტო განაკვეთების შოკებს.

ანალიზი განხორციელებულია ზედა-დონეზე და რისკების რაოდენობრივი გამოსახულების დანიშნულებათა იყოს მიმანიშნებელი და არა ზუსტი, რადგან ანალიზი დაფუძნებულია ფინანსური მაჩვენებლების და გარე ფაქტორების პროგნოზებზე, ასევე ამ გარე ფაქტორების ფინანსურ მაჩვენებლებზე გავლენის დაშვებებზე და გარდაუვლად არსებობს განუსაზღვრელობა პროგნოზებთან და დაშვებებთან დაკავშირებით.

მოდელი მოიცავს სამწლიან ისტორიულ (2020-2022) და ხუთწლიან პრო-ფორმა (2023-2027) ფინანსურ პროგნოზებს. ფინანსური უწყისები მოიცავს საანგარიშო პერიოდისთვის ზედა დონის მოგება-ზარალის, ბალანსისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებებს. აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგებებიდან დაანგარიშებულია ძირითადი ფინანსური კოეფიციენტები.

ეკონომიკური სცენარები

მოდელი განიხილავს საქართველოს მაკროეკონომიკური პერსპექტივის 5 სცენარს.

- სცენარი 1 - საბაზისო სცენარი, ეყრდნობა თითოეული საწარმოს ფინანსურ პროგნოზებს მიმდინარე და მომდევნო წლებისთვის (2023-2027);
- სცენარი 2 - უშვებს მშპ-ს მწვავე შოკს, რაც შეადგენს 2024 და 2025 წლებისთვის მშპ-ს ზრდას მხოლოდ 0,5%-ით და 0,3%-ით შესაბამისად (საბაზისო სცენართან შედარებით, რომელიც 2024 წლისთვის ითვალისწინებს 5,2%-იან, 2025 წლისთვის 5%-იან ზრდას), სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;
- სცენარი 3 - უშვებს გაცვლითი კურსის მწვავე შოკს ლარის დაახლოებით 30%-

ით გაუფასურებით 2024 წლისთვის და შემდგომ წლებში აღნიშნული მაჩვენებლის შენარჩუნებით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;

- სცენარი 4 - უშვებს საპროცენტო განაკვეთის შოკს, 2024-2027 წლებში 0.5 სტანდარტული გადახრით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში;
- სცენარი 5 - უშვებს სამივე მაკროეკონომიკური ცვლადის შოკს ერთდროულად (მშპ, გაცვლითი კურსი, საპროცენტო განაკვეთი), შოკების მაგნიტუდისა და ხანგრძლივობის 2-4 სცენარებში აღწერილის შესაბამისად;

სცენარებში დაშვებები ეყრდნობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ამ ანალიზის მიზნებისთვის მომზადებულ სცენარებს

აუცილებელია ხაზი გაესვას, რომ 2-5 სცენარებში მოცემული დაშვებები არ წარმოადგენს სამინისტროს ხედვას საქართველოს ეკონომიკის განვითარების პროგნოზების შესახებ მომავალ წლებში, ნაცვლად ამისა, სცენარები იძლევა საშუალებას (საქართველოს უახლეს წარსულზე დაყრდნობით), გამოისახოს ის შედეგები რაც შეიძლება დადგეს მწვავე შოკების ეკონომიკაზე ზეგავლენის შედეგად. სცენარების მიზანია გაზომოს აღნიშნული მწვავე შოკების რეალიზების შემთხვევაში გავლენა სახელმწიფო საწარმოებზე და მათ ფაქტიურ მფლობელზე - სახელმწიფოზე.

მომზადებული საბაზისო სცენარის ეკონომიკური დაშვებების რიცხოვრივი მაჩვენებლები პროგნოზების გათვალისწინებით მოცემულია ცხრილში 1.

ცხრილი 1. საბაზისო სცენარის დაშვებები: 5 წლის პროგნოზები

საბაზისო სცენარის დაშვებები	2023	2024	2025	2026	2027
მშპ-ს რეალური ზრდა	6.5%	5.2%	5.0%	5.0%	5.0%
გაცვლითი კურსი ლარი/დოლარი	2.67	2.67	2.67	2.67	2.67
საპროცენტო განაკვეთები					
საპროცენტო განაკვეთი ლარში აღებულ სესხებზე	9.5%	8.1%	7.6%	7.1%	6.6%
საპროცენტო განაკვეთი უცხოურ ვალუტაში აღებულ სესხებზე	3.5%	5.4%	5.6%	5.7%	5.9%

საბაზისო სცენარში საქართველოს ეკონომიკის ზრდის პროგნოზი მცირდება 2024 წლისთვის და შემდეგი წლისთვის მცირედით შემცირების ტენდენციით ხასიათდება, გაცვლითი კურსი უცვლელია და საპროცენტო განაკვეთები ვარირებს და მეტ-ნაკლებად სტაბილურად რჩება ერთ დონეზე. ეკონომიკური დაშვებები სტრეს სცენარებისთვის (სცენარები 2-5) მოცემულია ქვემოთ, ცხრილში 2:

ცხრილი 2. ალტერნატიული სცენარების მაკროეკონომიკური დაშვებები

DSA დაშვებები	2023	2024	2025	2026	2027
სცენარი 2: მშპ-ს რეალური ზრდის შოკი	6.5%	0.5%	0.3%	5.0%	5.0%

სცენარი 3: გაცვლითი კურსი ლარი/დოლარი შოკი	2.67	3.81	3.81	3.81	3.81
სცენარი 4: საპროცენტო განაკვეთების შოკი					
საპროცენტო განაკვეთები ლარში აღებულ სესხებზე	9.5%	8.8%	8.3%	7.8%	7.3%
საპროცენტო განაკვეთები უცხოურ ვალუტაში აღებულ სესხებზე	3.5%	6.1%	6.3%	6.4%	6.6%

სცენარი 5: კომბინირებული შოკი - მშპ-ს, გაცვლითი კურსის, საპროცენტო განაკვეთების შოკები ერთდროულად

ფინანსური რისკების ანალიზი ეყრდნობა საშუალო-ვადიან (5 წლიან) პროგნოზების პერიოდს და იყენებს წლიურ მონაცემებს. მოცემული ანალიზის დანიშნულება არ არის გამოავლინოს ყველა ფინანსური რისკი, რომლის წინაშეც დგანან ანალიზში გამოყენებული საწარმოები. მაგალითად, ანალიზი არ მოიცავს ქვემოთ მოცემულ რისკებს, მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი ან ყველა საწარმო შეიძლება იდგეს ამ რისკების წინაშე:

- საკრედიტო რისკები, რომლებიც წარმოიშობა საწარმოს მომხმარებლების მიერ მომსახურების საფასურის გადაუხდელობით, ან გვიანი გადახდებით;
- სექტორისთვის დამახასიათებელი რისკები, როგორცაა ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერჯის სამომხმარებლო ფასების და მოცულობების ცვლილების ზემოქმედება ენგურჰესისთვის, ნავთობისა და გაზის კორპორაციისთვის და საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის;
- ბაზრის წილის რისკები, როგორცაა კონკურენტების მხრიდან ბაზრის წილის გაზრდა, მაგალითად, ტრანსპორტირების ალტერნატიული ფორმების გაჩენამ შესაძლოა შეამციროს საქართველოს რკინიგზისა და მარაბდა-კარწახის ტვირთის ბრუნვის მოცულობები;
- მშენებლობასა და პროექტების მენეჯმენტთან დაკავშირებული რისკები, რომელიც შესაძლოა იყოს ძირითადი ფინანსური რისკი ისეთი სახელმწიფო საწარმოებისათვის, როგორცაა საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების

კომპანია და მარაბდა-კარწახის რკინიგზა.

როგორც ნებისმიერი მოდელი, ეს მოდელიც არის იმდენად ზუსტი, რამდენადაც მოდელში გამოყენებული ძირითადი საპროგნოზო მონაცემები და დაშვებები. საწარმოების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის აუდიტი არ განხორციელებულა.

ანალიზის შედეგები

საბაზისო სცენარის პროგნოზები

სცენარების ანალიზის შედეგების წარდგენამდე, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში 3 მოცემულია საბაზისო სცენარის ნაერთი ფინანსური მაჩვენებლები ექვსივე საწარმოსთვის. როგორც ცხრილი მიუთითებს:

- 2023 წლის გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების საპროგნოზო მოცულობა შეადგენს 272 მილიონ ლარს. საპროგნოზო წმინდა მოგება მცირდება 2024 წლისთვის, ხოლო შემდგომ წლებში ზრდის ტენდენციით ხასიათდება;
- მოსალოდნელი კაპიტალის უკუგება (ROE) 2023 წლისთვის შეადგენს 11%-ს. რაც შეეხება აქტივების უკუგებას (ROA), აღნიშნული მაჩვენებელი 4%-ის ფარგლებშია 2024-2027 წლებში.
- ვალდებულებების აქტივების ჯამურ მოცულობაზე შეფარდების კოეფიციენტი სახელმწიფო საწარმოების მოცემული ჯგუფისთვის შეადგენს 75%-ს 2023 წლისთვის, რაც

შეეხება ამ მონაცემის ჩაშლას, შესამჩნევი ვარიაციაა საწარმოებს შორის, მაგალითად ნავთობისა და გაზის კორპორაციისთვის შეადგენს დაახლოებით 40%-ს, ენგურჰესისთვის 53%-ს, საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის 63%-ს, ხოლო მარაბდა-კარწახის რკინიგზისთვის

აღნიშნული მაჩვენებელი 100%-ზე მაღალია. როგორც წესი, ვალის აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მაღალი მაჩვენებლის მქონე საწარმოებს მწირი შესაძლებლობები აქვთ გაუმკლავდნენ მწვავე ეკონომიკურ შოკებს.

ცხრილი 3. ძირითადი ფინანსური ინდიკატორები – საბაზისო სცენარი

საბაზისო სცენარი	2023	2024	2025	2026	2027
წმინდა მოგება გადასახადების შემდეგ (მლნ ლარი)	272	113	177	205	213
წმინდა ღირებულება (მლნ ლარი)	2 564	2 976	3 742	4 922	5 215
ამონაგები კაპიტალზე (ROE) (%)	11%	4%	5%	4%	4%
ამონაგები აქტივებზე (ROA) (%)	2%	4%	4%	4%	4%
ვალის ჯამურ აქტივებზე შეფარდება (D/(D+E)) (%)	75%	67%	64%	59%	58%
პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი	1,4	1,4	1,8	1,9	2,0
მიმდინარე კოეფიციენტი (CR)	0,9	0,5	0,6	0,8	0,9
სწრაფი კოეფიციენტი (QR)	0,9	0,5	0,5	0,7	0,9

მოცემული ექვსი საწარმოს საბაზისო სცენარის ფინანსურ პროგნოზებზე სხვადასხვა ეკონომიკური შოკების გავლენა აღწერილია ქვემოთ. მოცემულ მსჯელობაში აქცენტი კეთდება ეკონომიკური შოკების სახელმწიფო საწარმოების 3 ძირითად ფინანსურ მაჩვენებელზე/კოეფიციენტზე გავლენაზე:

- გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების ნაერთი მაჩვენებელი;
- სახელმწიფო საწარმოების ნაერთი წმინდა ღირებულება; და
- საწარმოთა მოცემული ჯგუფის ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი.

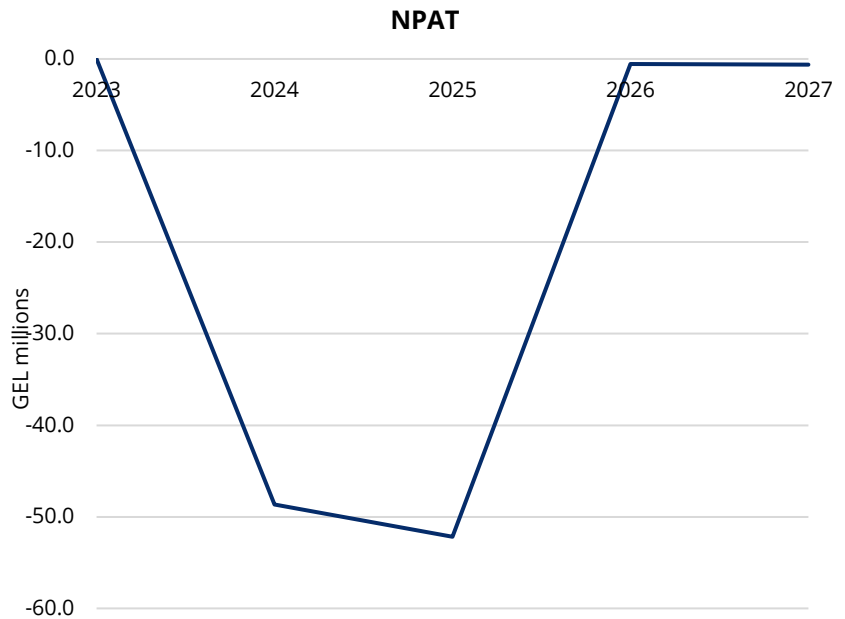
დაბალი ზრდის სცენარი

დაბალი ეკონომიკური ზრდა ითვალისწინებს მშპ-ს ზრდას 0.5% 2024 წელს, 0.3% 2025 წლისთვის, ხოლო 2026-2027 წლებისთვის შეადგენს 5.0%-ს, საბაზისო სცენარის სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი.

დაბალი ეკონომიკის ზრდის გავლენები ზემოთ აღწერილ საწარმოთა ნაერთ 3 ძირითად ფინანსურ მაჩვენებელზე მოცემულია ქვემოთ გრაფიკი 1-3-ში. გავლენა არსებითია, თუმცა, არა იმდენად დიდი, როგორც გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა, რომელიც აღწერილია შემდეგ სცენარში.

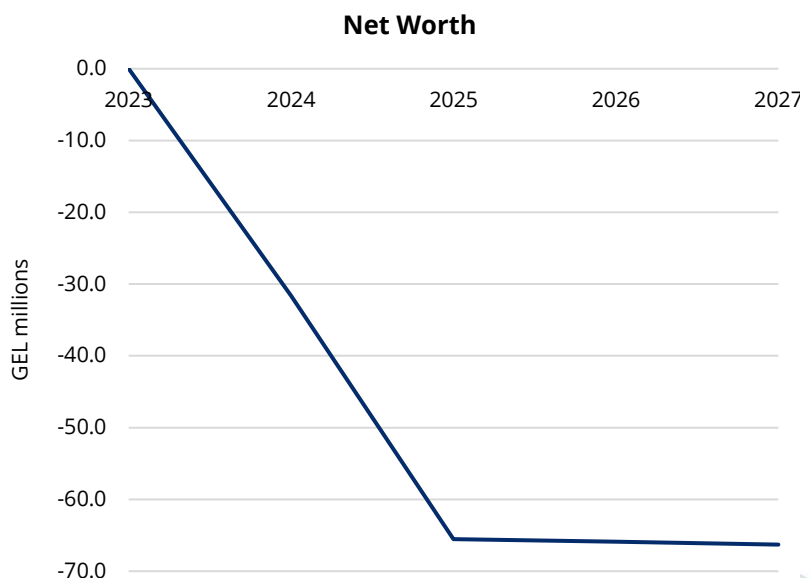
გრაფიკი 1. საწარმოთა წმინდა მოგების კლება დაბალი ეკონომიკური ზრდის სცენარისთვის

მოცემულ სცენარში დაბალი ეკონომიკური ზრდა ამცირებს საწარმოთა დაგეგმილ წმინდა მოგებას გადასახადების შემდეგ დაახლოებით 49 და 52 მილიონი ლარის ოდენობით 2024 და 2025 წლებისთვის.

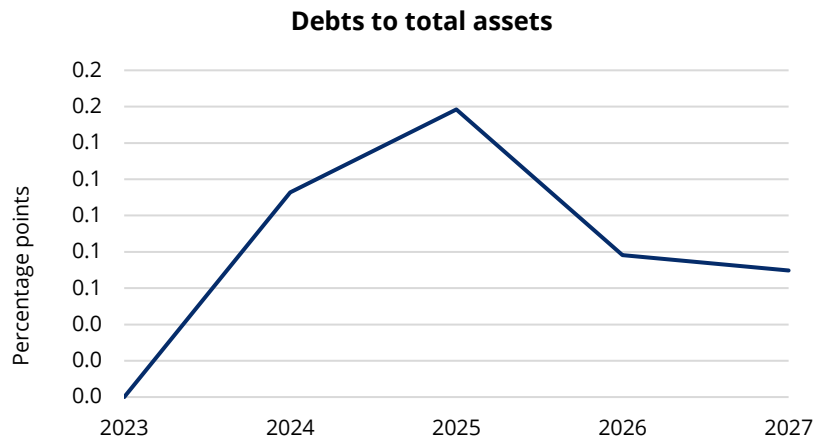
გრაფიკი 2. სახელმწიფო საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება დაბალი ეკონომიკური ზრდის სცენარის პირობებში

დაბალი ეკონომიკური ზრდის პირობებში სახელმწიფო საწარმოთა წმინდა ღირებულება საბაზისო სცენართან შედარებით 2024 წლისთვის მცირდება დაახლოებით 32 მილიონი ლარით. წმინდა ღირებულებით გამოწვეული დანაკარგი იზრდება 2025 წელს და ნარჩუნდება მომდევნო წლებში.

გრაფიკი 3. სახელმწიფო საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობა დაბალი ეკონომიკური ზრდის პირობებში

დაბალი ეკონომიკური ზრდის პირობებში ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი მცირედით იზრდება მომდევნო წლებში კლების ტენდენციით.

გაცვლითი კურსის შოკის სცენარი

გაცვლითი კურსის შოკის სცენარში ლარის გაუფასურება 2024 წლისთვის შეადგენს დაახლოებით 30%-ს და შემდგომ წლებში შენარჩუნებულია 2024 წლის მაჩვენებელი.

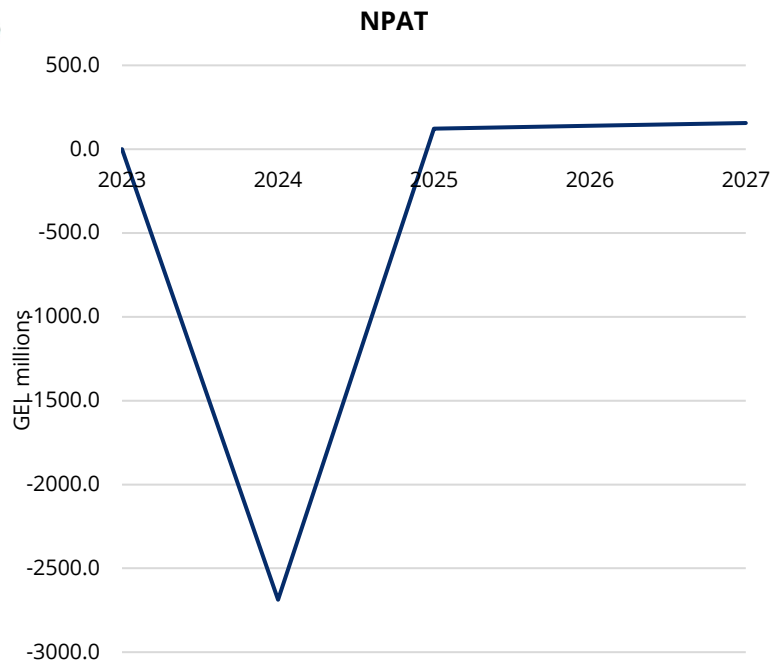
გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა საწარმოთა ფინანსურ შედეგებზე და პოზიციებზე ძალიან მნიშვნელოვანია, აღნიშნული ასახულია ქვემოთ მოცემულ 4-6 გრაფიკებში. ვინაიდან საწარმოებს 7,254 მილიონ ლარამდე ვალი აქვთ

და მათი უდიდესი წილი დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში (ძირითადად დოლარსა და ევროში), გაცვლითი კურსის შოკის ნეგატიური ეფექტი ძალიან დიდია. როდესაც ლარი უფასურდება, სესხების მომსახურების ხარჯებიც პროპორციულად იზრდება.

ვინაიდან, რამდენიმე საწარმო შემოსავალს იღებს უცხოურ ვალუტაში (მაგ. ნავთობისა და გაზის კორპორაცია), გაცვლითი კურსის გაუფასურების ნეგატიური ეფექტი გარკვეულწილად შერბილებულია.

გრაფიკი 4. საწარმოთა წმინდა მოგების შემცირება გაცვლითი სავალუტო კურსის შოკის პირობებში

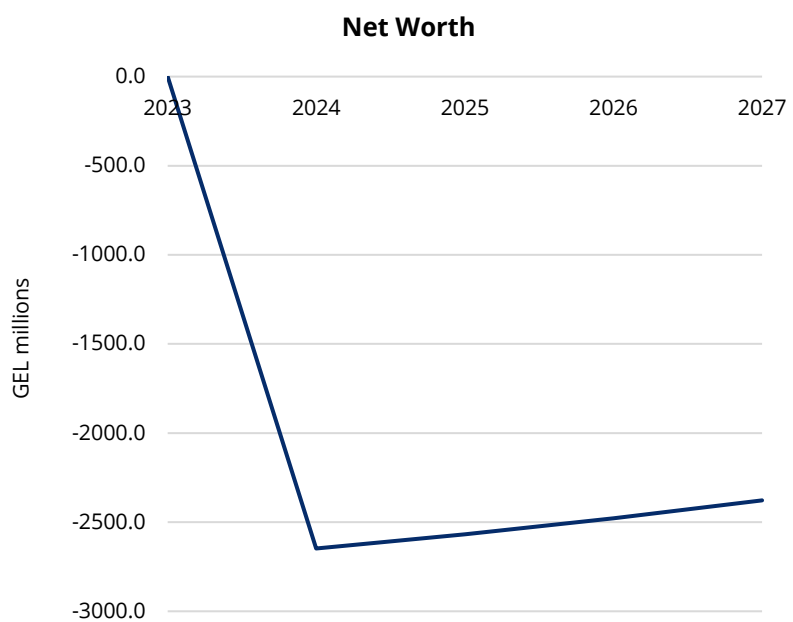
გაცვლითი კურსის შოკს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს საწარმოთა წმინდა მოგებაზე გადასახადების შემდეგ. აღნიშნული შოკის პირობებში მოსალოდნელია, რომ წმინდა მოგება გადასახადების შემდეგ შემცირდება დაახლოებით 2 687 მილიონ ლარამდე. ასეთი მოცულობის ეფექტი გამოწვეულია სახელმწიფო საწარმოების სესხების უცხოურ ვალუტაში დენომინირებით. სახელმწიფო საწარმოების გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების შემცირებული მოცულობა შეადგენს მშპ-ს დაახლოებით 4%-ს.

გრაფიკი 5. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება გაცვლითი კურსის შოკის პირობებში

გაცვლითი კურსის შოკი იწვევს საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირებას თითქმის იმავე მოცულობით, რითაც გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების და შეადგენს დაახლოებით 2 648 მილიონ ლარს.

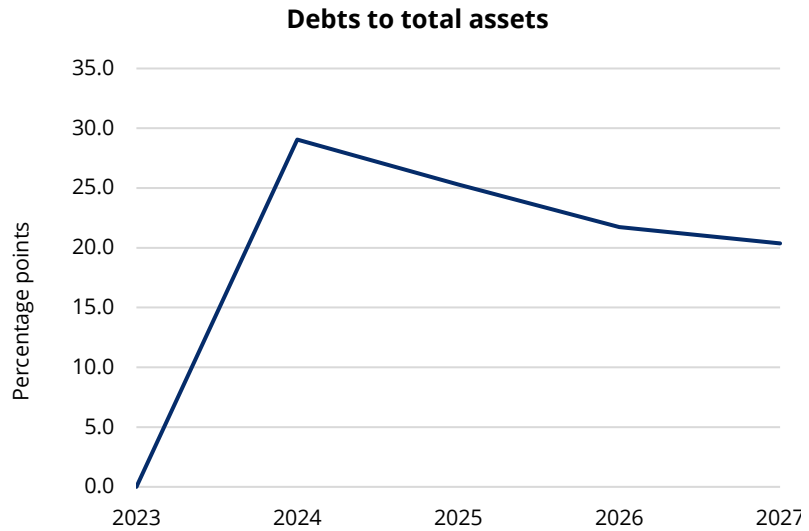
წმინდა ღირებულების შემცირების უდიდესი ნაწილი მუდმივია. წმინდა ღირებულების მაჩვენებლის ნაწილობრივი გაუმჯობესება მოსალოდნელია.

გრაფიკი 6. სახელმწიფო საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა გაცვლითი კურსის შოკის პირობებში

სახელმწიფო საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი გაცვლითი კურსის შოკის რეალიზების პირობებში იზრდება 29%-ით.

საბაზისო სცენარში, ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის მაჩვენებელი სახელმწიფო საწარმოთათვის შეადგენს 75%-ს 2023 წლისთვის. გაცვლითი კურსის შოკი იწვევს ამ მაჩვენებლის ზრდას 100%-მდე, 2024 წლისთვის.

საპროცენტო განაკვეთის შოკის სცენარი

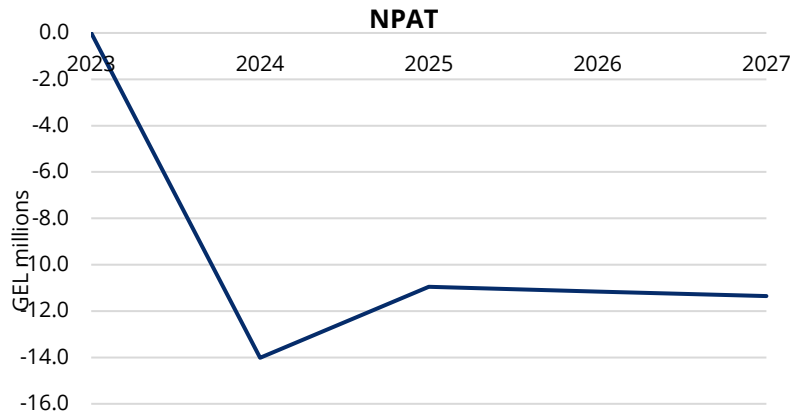
საპროცენტო განაკვეთის სცენარი უშვებს საპროცენტო განაკვეთის შოკს, 2024-2027 წლებში 0.5 სტანდარტული გადახრით, სხვა დაშვებების უცვლელად დატოვების პირობებში.

საპროცენტო განაკვეთის შოკის გავლენა სახელმწიფო საწარმოთა ფინანსურ

მაჩვენებლებზე ასახულია ქვემოთ მოცემულ 7-9 გრაფიკებში. უარყოფითი შედეგი ცხადია, თუმცა, არაარსებითია გაცვლითი კურსის შოკით გამოწვეულ შედეგებთან შედარებით. ვინაიდან საწარმოთა უმეტეს ნაწილს სესხების პორტფელის უდიდესი წილი აქვთ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, საპროცენტო განაკვეთის ზრდის ნეგატიური ეფექტი გარკვეულწილად შერბილებულია და შესაბამისად საწარმოები დაცულები არიან საპროცენტო განაკვეთების ზრდის რისკისგან.

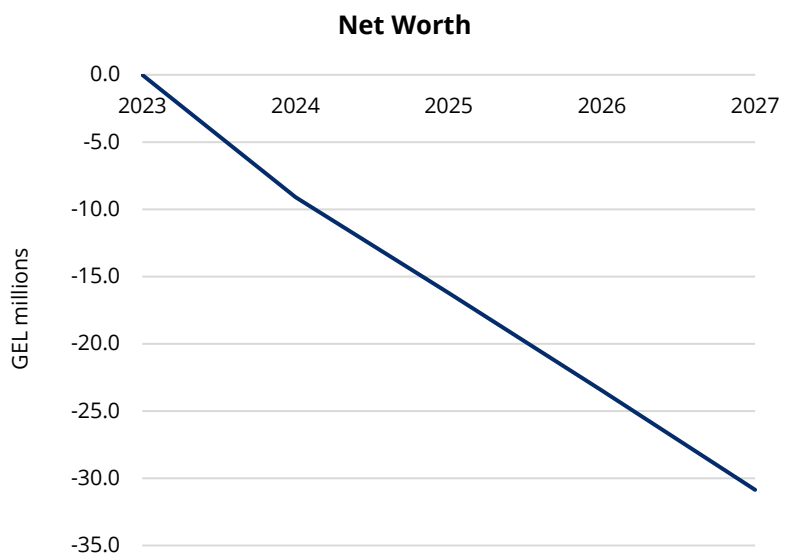
გრაფიკი 7. საწარმოთა გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების კლება საპროცენტო განაკვეთის შოკის გამო

საპროცენტო განაკვეთის ზრდა ამცირებს საწარმოთა დაგეგმილ წმინდა მოგებას გადასახადების შემდეგ დაახლოებით 11-14 მილიონი ლარის ფარგლებში.

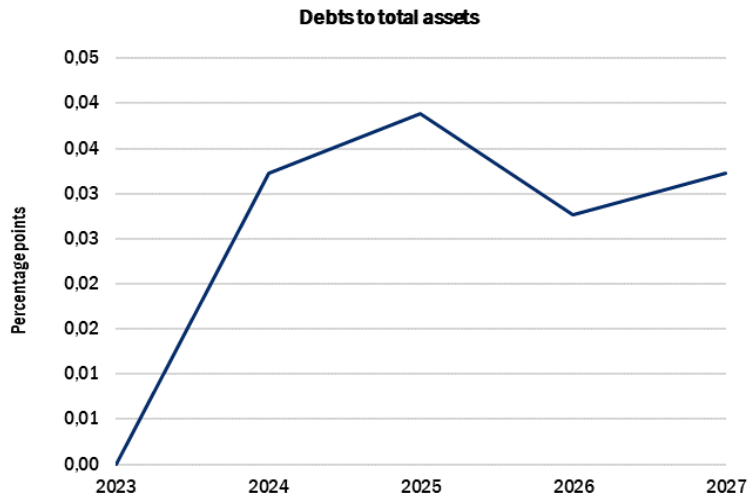
გრაფიკი 8. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება საპროცენტო განაკვეთის შოკის გამო

საპროცენტო განაკვეთის შოკის რეალიზების გამო საწარმოთა ჯამური წმინდა ღირებულება მცირდება დაახლოებით 9-31 მილიონი ლარის ფარგლებში. შოკის შედეგად გამოწვეული დანაკარგი წმინდა ღირებულებაში მუდმივია.

გრაფიკი 9. საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა საპროცენტო განაკვეთის შოკის სცენარის გათვალისწინებით

საპროცენტო განაკვეთის შოკი იწვევს საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტის უმნიშვნელო ზრდას 2024 წელს.

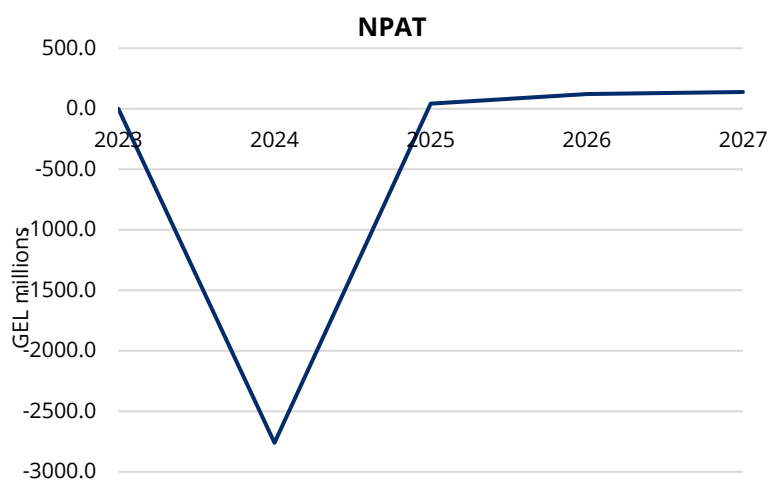
კომბინირებული შოკის სცენარი

კომბინირებული შოკის პირობებში, სამივე მაკროეკონომიკური მაჩვენებელი (მშპ, გაცვლითი კურსი, საპროცენტო განაკვეთები) ერთდროულად განიცდის შოკს, თითოეული შოკის დიაპაზონი და ხანგრძლივობა იგივეა, რაც აღწერილია წინა სცენარებში.

კომბინირებული შოკების გავლენა სახელმწიფო საწარმოების ფინანსურ მახასიათებლებზე და პოზიციებზე ძალიან მნიშვნელოვანია, უმეტესწილად, როგორც უკვე აღვწერეთ, გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო. შედეგები ასახულია ქვემოთ მოცემულ 10-12 გრაფიკებში.

გრაფიკი 10. გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების კლება კომბინირებული შოკების სცენარისთვის

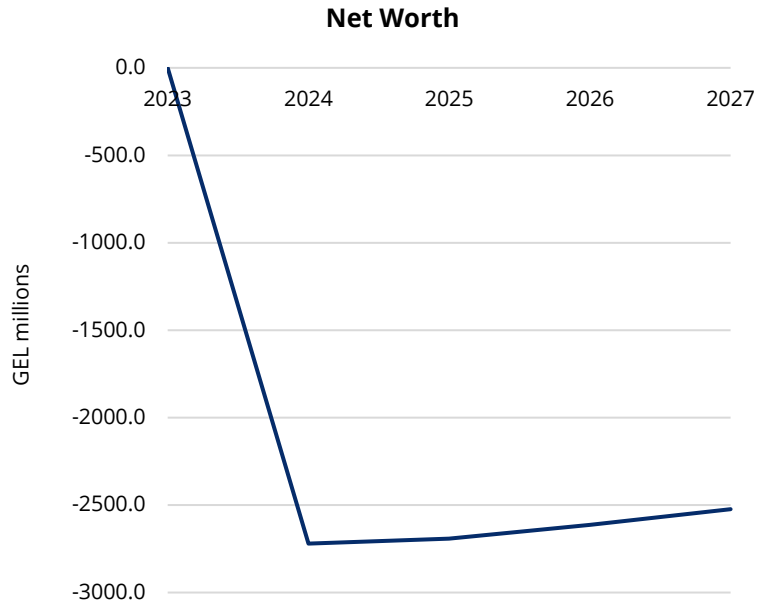
დაბალი ეკონომიკური ზრდის, ვალუტის გაუფასურების და საპროცენტო განაკვეთის კომბინაციას მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ საწარმოთა წმინდა მოგებაზე. კომბინირებული შოკის პირობებში დაგეგმილი წმინდა მოგება გადასახადების შემდეგ მცირდება დაახლოებით 2 760 მილიონი ლარით.

აღნიშნული კლება შეადგენს მშპ-ს დაახლოებით 4%-ს.

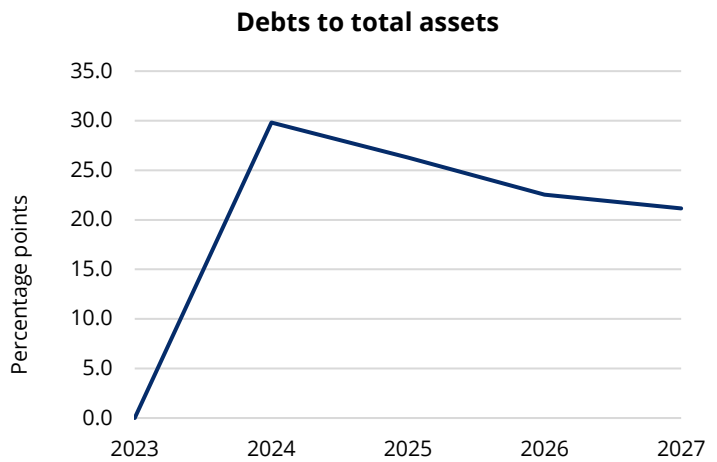
გრაფიკი 11. საწარმოთა წმინდა ღირებულების შემცირება კომბინირებული შოკის სცენარისთვის

კომბინირებული შოკის სცენარის პირობებში საწარმოთა ჯამური წმინდა ღირებულება მცირდება თითქმის იმავე მოცულობით, რითაც გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების მაჩვენებელი, დაახლოებით 2 720 მილიონი ლარით. წმინდა ღირებულების დანაკარგის მცირედით გაჯანსაღება შემდგომ პერიოდში მოსალოდნელია.

გრაფიკი 12. საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის ზრდა კომბინირებული შოკის სცენარისთვის

კომბინირებული შოკის სცენარის პირობებში საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის მაჩვენებელი იზრდება დაახლოებით 30%-მდე. საბაზისო სცენარში, საწარმოთა ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი შეადგენს 75%-ს 2023 წლისთვის. კომბინირებული ეკონომიკური შოკი იწვევს ამ მაჩვენებლის ზრდას 100%-მდე 2024 წლისთვის.

დასკვნები

მიუხედავად იმისა, რომ საწარმოები გეგმავენ მაჩვენებლების გაუმჯობესებას შემდგომი 5 წლისთვის, მათი ვალების ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის (საშუალოდ 70%) მაღალი

მაჩვენებელი მიუთითებს, რომ მათზე არსებით ზემოქმედებას ახდენენ ეკონომიკური შოკები. მათი ჯამური ვალის - 7,254 მლნ ლარის უმეტესი წილი დენომინირებულია უცხოურ

ვალუტაში, რაც ნიშნავს, რომ საწარმოები და მათი მფლობელი (სახელმწიფო) ვალუტის გაუფასურების შოკის მიმართ ძალიან მოწყვლადები არიან.

წარმოდგენილი ანალიზი ხაზს უსვამს, რომ სავალუტო კურსის რისკი ამ მომენტისთვის არის უმნიშვნელოვანესი მაკროეკონომიკური რისკი, რომლის წინაშეც მოცემულ საწარმოთა ჯგუფი დგას. განხილული ექვსივე საწარმო მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული გაცვლითი კურსის ცვლილებაზე. მოცემული ანალიზი მიუთითებს, რომ გაცვლითი კურსის შოკის გავლენა ძალიან დიდია საწარმოთა ჯამურ მაჩვენებლებზე: გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების და წმინდა ღირებულების შემცირება დაახლოებით 2,700 მლნ ლარის ფარგლებშია, ხოლო კომპანიების ვალის ჯამურ აქტივებთან თანაფარდობის კოეფიციენტი იზრდება 29%-ით. გადასახადების შემდეგ წმინდა მოგების უარყოფითი ცვლილება შეადგენს საქართველოს მშპ-ს დაახლოებით 4%-ს.

ყოველივე ზემოაღნიშნული მიუთითებს, რომ გაცვლითი კურსის შოკის რეალიზაციის შემთხვევაში გარდა დაგეგმილი საბიუჯეტო შენატანებისა, სახელმწიფოს მოუწევს დაახლოებით 2,700 მლნ ლარამდე შენატანების განხორციელება აღნიშნულ საწარმოებში, რაც დამატებითი ფინანსურ ტვირთად დააწვება სახელმწიფოს.

ანალიზი მიუთითებს, რომ სახელმწიფო საწარმოები გაცვლითი კურსის გაუფასურებისგან განსხვავებით გაცილებით ნაკლებად რეაგირებენ ეკონომიკურ დადმასვლებზე და გაზრდილ საპროცენტო განაკვეთებზე. ასევე, მოსალოდნელია, რომ ეკონომიკური დადმასვლა, საპროცენტო განაკვეთის ზრდა კორელირებული და კომბინირებული იქნება ვალუტის გაცვლითი კურსის გაუფასურებასთან, რაც საბოლოოდ გამოიწვევს დიდ ნეგატიურ ეფექტებს, როგორც აღწერილია მოცემულ ანალიზში.

საჯარო და კერძო თანამშრომლობის (PPP) პროექტები

2022 წლისთვისაც PPP პროექტების თითქმის 100% (თბილისის აეროპორტის და ანაკლიის პორტის გარდა) მოდის ენერჯეტიკის სექტორზე.

PPP კანონმდებლობა იძლევა ე.წ.

საინიციატივო შეთავაზების (Unsolicited proposal) განხორციელებას მხოლოდ ენერჯეტიკის სექტორში. განუვითარებელი ენერჯეტიკული ბაზრის პირობებში, აღნიშნული ინვესტიციების მოზიდვის ეფექტურ საშუალებას წარმოადგენს. მეორე მხრივ, საინიციატივო შეთავაზების ხელმისაწვდომობა შესაძლოა გავიყვანოთ ინსტიტუციური ფისკალური რისკის

PPA-სგან განსხვავებით CfD ორ-მხრივი მიმართულებით მოიაზრებს ანაზღაურებას. ანუ, თუ ESCO წარმოადგეს მხარეს ინვესტორთან CFD კონტრაქტში, ESCO იღებს შემოსავალს, როდესაც CfD ფასი დაბალია საბაზრო ფასებზე და პირიქით ახორციელებს გადახდებს, როდესაც CfD ფასები საბაზრო ფასებზე მაღალია.

კატეგორიაში, კერძოდ, კონკურენციის არარსებობის გამო კონკრეტული პროექტიდან მომდინარე ფისკალური ხარჯი და რისკი

სავარაუდოდ ყოველთვის უფრო მაღალი იქნება ვიდრე ეს მოხდებოდა კონკურენტულ პირობებში.

პანდემიის შემდგომ, ელექტროენერჯის გარანტირებული შესყიდვის ხელშეკრულებებიდან (PPA) მომდინარე პირობითი ვალდებულებების ზეწოლა ბიუჯეტზე სულ მცირე განახევრებულია. მხარდაჭერის სხვა სქემების განვითარება, მათ შორის ფასთა სხვაობის ხელშეკრულებები (CFD) დამატებით უზრუნველყოფენ ფისკალური რისკების შემცირების ტენდენციის შენარჩუნებას.

ამასთან, თავად CFD არ წარმოადგენს სრულიად ურისკო ინსტრუმენტს და შესაძლოა გამოიწვიოს მოკლევადიანი ლიკვიდურობის პრობლემები, თუმცა, სწორი დაგეგმვის პირობებში აღნიშნული დაძლევა ბიუჯეტზე ზეწოლის გარეშე. ცნობისთვის, 2023 წლის თებერვლის თვეში გამოცხადდა სიმძლავრის აუქციონი CFD ხელშეკრულებებისთვის შემდეგ კატეგორიებზე:

- ჰიდროელექტროსადგურები - 150 MW
- ქარი - 70 MW
- მზე - 70 MW
- სხვა - 10 MW

აუქციონის შედეგად გამარჯვებულად გამოვლინდა ჯამურად 296,7 მეგავატი დადგმული სიმძლავრე ჯამში 914 gwh გენერაციის შესაძლებლობით.

მხარდაჭერის ენერგეტიკული სქემის ფისკალური ხარჯებისა და რისკების შეფასება

მხარდაჭერის ენერგეტიკული სქემიდან წარმოშობილი ფისკალური დანახარჯებისა და რისკების შეფასება მოიცავს საბაზისო სცენარს შემდეგი დაშვებებით:

- მთელი გამომუშავებული ელექტროენერჯია არის ათვისებული;
- საბაზრო ფასები შეფასებულია ელექტროენერჯის მიმდინარე იმპორტის ფასების საშუალო

ესკო როგორც შუამავალი ბაზრის ყველა მოთამაშეს შორის განახორციელებს მხარდაჭერის სქემის ფარგლებში გადახდებს - მათ შორის PPA, CFD, აღნიშნულის განსახორციელებლად ESCO გამოიყენებს ახალ ფონდს, სახელწოდებით საბითუმო საჯარო მომსახურების ორგანიზაცია, შემდგომში WPSO, როგორც ახალი ენერგეტიკული მხარდაჭერის სქემის ნაწილს. WPSO-ს ფულადი შემოდინება ძირითადად სამ წყაროს მოიცავს: 1) CfD-ის კონტრაქტებთან დაკავშირებული შემოდინება (ანუ უარყოფითი განსხვავება CfD ფასებსა და საბაზრო ფასებს შორის) 2) განსხვავებები ენგურჰესისა და ვარდნილის ჰესების რეგულირებულ და საბაზრო ფასებს შორის; 3) დადებითი სხვაობა საბაზრო ფასსა და უნივერსალური სერვისის პროვაიდერებისთვის რეგულირებულ ფასებს შორის. WPSO-ს გადინება ასევე სამმაგი იქნება პირველი, CfD-ის კონტრაქტებთან დაკავშირებული (ანუ დადებითი განსხვავება CfD-ის ფასებსა და საბაზრო ფასებს შორის). მეორე, ნეგატიური სხვაობა საბაზრო ფასსა და უნივერსალური სერვისის პროვაიდერებისთვის რეგულირებულ ფასებს შორის . და მესამე, ESCO-ს მიერ ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოხმარებისთვის შეძენილი ელექტროენერჯის ღირებულება.

შეწონილის გათვალისწინებით, დოლარში 2 პროცენტით კორექტირებული;

- პროექტების ჩამონათვალი მოიცავს ყველა არსებულ PPA-ს, მთავრობის 403 დადგენილებით შესაბამისად გაფორმებულ ე.წ. მწვანე ტარიფის პროექტებს და ფასთა სხვაობის აუქციონში გამარჯვებულ პროექტებს. ჩამონათვალში შესულია ნამახვანი და ნენსკრაც.

- მომხმარებელთა მიერ გადახდილი რეგულირებადი ფასი სტაბილური რჩება 2022 წლის მიმდინარე დონეზე;
- ახალ ბაზარზე გამომუშავებული ელექტროენერჯის 20 პროცენტს მოიხმარს ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორია;

ამ საბაზისო სცენარის მიხედვით, ენერჯის მხარდაჭერის სქემის ღირებულება იქნება მშპ-ს 2.1% წმინდა დღევანდელი ღირებულებით

(NPV), PPA-ების, FiPs და CfD-ების გათვალისწინებით (ცხრილი 1, პირველი რიგი, პირველი სვეტი). ამ სცენარში, საბოლოო მომხმარებლები⁵ სრულად იხდიან ელექტროენერჯის გამომუშავების სავარაუდო ღირებულებას (მეორე სვეტი),⁶ ყოველგვარი ზემოქმედების გარეშე სახელმწიფო ბიუჯეტზე ან WPSO-ში დაგროვილი სახსრების მოსალოდნელი კონკრეტული გამოყენების გარეშე (მესამე სვეტი).

ცხრილი 1. ენერგეტიკული მხარდაჭერის სქემის ჯამური ხარჯებისა და ფისკალური ზემოქმედების ალტერნატიული სცენარები

	PPAs + CFDs + FiPs + სტრატეგიული პროექტები			
	სქემის მთლიანი ღირებულება (NPV %GDP)	მომხმარებელთა გადახდები (NPV %GDP)	სხვა შემოსავლები / WPSO Fund (NPV %GDP)	გადაეცმა
საბაზისო სცენარი (BS)	2.1%	2.1%	0.0%	100.0%
BS - 10% ენერჯის ფასები (EP)	2.5%	2.5%	0.0%	100.0%
BS - 10% EP + აფხაზეთის მოხმარება 30%	2.5%	2.5%	0.0%	97.1%
BS - 10% EP + აფხაზეთის მოხმარება 40%	2.5%	2.5%	0.2%	88.1%
BS - 20% EP	4.9%	4.8%	0.1%	94.9%
BS - 20% EP + აფხაზეთის მოხმარება 30%	4.9%	4.2%	0.7%	83.6%
BS - 20% EP + აფხაზეთის მოხმარება 40%	4.9%	3.6%	1.3%	70.9%
BS - 30% EP	5.7%	5.0%	0.7%	84.1%
BS - 30% EP აფხაზეთის მოხმარება 30%	5.7%	4.3%	1.4%	72.9%
BS - 30% EP + აფხაზეთის მოხმარება 40%	5.7%	3.7%	2.1%	61.5%

⁵ საბოლოო მომხმარებლებში შედიან: (i) პირდაპირი მომხმარებლები, რომლებიც არიან მსხვილი მომხმარებლები, იხდიან საბაზრო ფასებს; (ii) სადისტრიბუციო კომპანიები, რომლებიც არიან საშუალო და მცირე მომხმარებლები, იხდიან რეგულირებულ ფასებს და (iii) აფხაზეთის

ტერიტორია, რომელიც გათავისუფლებულია გადახდისგან.

⁶ 1 ცხრილში, ბოლო სვეტში, 100% გადარიცხვა ნიშნავს, რომ ბაზრის ამჟამინდელი სტრუქტურის მიხედვით, საბოლოო მომხმარებლებისგან გადახდები საკმარისია ელექტროენერჯის წარმოების ხარჯების სრულიად დასაფინანსებლად.

მოცემული შეფასების ძირითადი დასკვნებია:

- აუცილებელია მომავალში გენერაციის პროექტების სიფრთხილით შერჩევა, რათა არ მოხდეს დამატებითი გაზრდილი ღირებულებების ფონზე, გენერირების ნაკადების ზრდა იმაზე უფრო ადრე, ვიდრე საჭიროება მოითხოვს.
- CFD აუქციონების პრაქტიკის გაგრძელების შემთხვევაში აუცილებელია ელექტროენერჯის

დერეგულირებული ბაზრისა და WPSO ფონდის სრულად ამოქმედება ბიუჯეტზე შესაძლოა ზეწოლის თავიდან ასაცილებლად.

- უნდა გაგრძელდეს ახალ PPA მემორანდუმებზე მორატორიუმი. საინიციატივო შეთავაზებები უნდა ჩანაცვლდეს კონკურენტული აუქციონებით, CFD აუქციონი წარმოადგენს აღნიშნულის წარმატებულ დასაწყისს;

PPP ვალდებულებების შეფასება

PPP ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით შეადგენს 70 197 000 ლარს. აღნიშნული მოიცავს მხოლოდ თბილისის

აეროპორტს, რაც შეეხება ნენსკრას, აქტივის გაუფასურების შედეგად სარკისებურად ჩამოიწერა შესაბამისი ვალდებულებაც.

სასამართლო დავებიდან მომდინარე ფისკალური რისკები

სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული სასამართლო დავები ფისკალური რისკების მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენენ. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, სპეციალიზებული დეპარტამენტის მეშვეობით, წამყვან როლს ასრულებს საერთაშორისო არბიტრაჟებში საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმდინარე საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავების გადაწყვეტაში. ამასთან, ადგილობრივ სასამართლოში იუსტიციის სამინისტრო შეიძლება წარმოადგენდეს ერთ-ერთ მოპასუხე მხარეს სხვა სამინისტროებსა თუ სააგენტოებთან დაკავშირებულ სასამართლო დავებში. თუმცა, მაშინაც კი, როდესაც ერთი დავის ფარგლებში რამდენიმე სახელმწიფო უწყებაა მოპასუხე მხარე, თითოეულ მათგანს

აკისრია პასუხისმგებლობა საკუთარი პოზიციის სამართლებრივ დაცვაზე. საქართველოში სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული სასამართლო დავები, ზომის მიხედვით, ძირითადად, წარმოიქმნება ინფრასტრუქტურისა და ენერჯეტიკის სექტორებში და ძირითადად უკავშირდება წარუმატებელ და შეწყვეტილ მასშტაბურ პროექტებსა და კონტრაქტებს (მაგალითად, ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის წარუმატებელი პროექტი, რომლის აქციონერებმაც საჯაროდ განაცხადეს სახელმწიფოსგან კომპენსაციის მოთხოვნის განზრახვის თაობაზე), ხშირად დავის საგანს წარმოადგენს საჯარო საინვესტიციო პროექტებისთვის, ძირითადად, გზების პროექტებისთვის ექსპროპრირებული მიწები.

ასევე, დავები უკავშირდება სხვადასხვა სექტორის კომპანიების უცხოელი ინვესტორების სარჩელს მათი უფლებების არასათანადოდ დაცვის შესახებ, აგრეთვე, აღსანიშნავია უცხოელი თუ ადგილობრივი ინვესტორების დავები, რომლებიც დაკავშირებულია ლიცენზიებისა და ნებართვებზე უარის თქმასთან ან იმ პროექტების გაუქმებასთან, რომლებსაც უკვე ჰქონდათ მოპოვებული ნებართვები და ლიცენზიები.

გარდა მასშტაბური დავებისა, საკმაოდ დიდია იმ სასამართლო დავების რაოდენობა, სადაც შედარებით მცირეა დავის თანხის ოდენობა. ასეთია, ძირითადად, საჯარო უწყებებიდან გათავისუფლებული თანამშრომლების შრომითი დავები.

ფისკალური რისკების შეფასების მიზნით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო იუსტიციის სამინისტროსთან თანამშრომლობით მოპოვებული ინფორმაციის საფუძველზე განიხილავს აღნიშნულ სასამართლო დავებს. პირველ რიგში, იმ სასამართლო დავებს, სადაც დავის თანხის ოდენობა აღემატება 5 მილიონ ლარს.

მოსალოდნელია, რომ უმეტეს შემთხვევაში სასამართლო დავა სრულდება სახელმწიფოს გამარჯვებით, პირველი ინსტანციის სასამართლოში, ან სააპელაციო ან საკასაციო დონეზე, ანდა სახელმწიფოს უწყეს მოთხოვნაზე მნიშვნელოვნად ნაკლები თანხის გადახდა. რიგ შემთხვევაში მოთხოვნილი თანხები, ან სასარჩელო მოთხოვნის გარკვეული ნაწილი, როგორც უმნიშვნელო და დაუსაბუთებელი, განუხილველი რჩება სასამართლოების მიერ.

მომავალში შესაძლოა სტატისტიკურად გაანალიზდეს აღნიშნული შემთხვევები, რასაც დასჭირდება სოლიდური მონაცემთა ბაზის შექმნა დავების შესახებ საკმარის ინფორმაციასთან ერთად. როგორც

საერთაშორისო გამოცდილება ცხადყოფს, ამ მიზნის მიღწევა უფრო მარტივია თანხობრივად დიდი ოდენობის მცირე რაოდენობის საქმეების ანალიზის დაწყებით. მასშტაბურ საქმეებთან დაკავშირებული საერთო მახასიათებლების და ტენდენციების პროგნოზირება რთულია, ზოგჯერ ასეთი დავები წყდება სასამართლოს გარეშე მორიგების გზით.

საერთაშორისო საარბიტრაჟო დავების გამოკლებით, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ მოახდინა 32 მსხვილი სასამართლო დავის იდენტიფიცირება, რომელთა დიდი ნაწილის დავის თანხა გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში (ანალიზის მიზნებისთვის გამოყენებულია გაცვლითი კურსი: 1USD = 2.71GEL). მოთხოვნილი თანხის მთლიანი ოდენობა შეადგენს დაახლოებით 1416 მილიონ ლარს (1 სარჩელის ჩათვლით, რომლითაც მოთხოვნილია 1 მილიარდი ლარი) და 1144 მილიონ აშშ დოლარს (1 მილიარდი აშშ დოლარის ოდენობის სარჩელის ჩათვლით), რაც არის 3 100 მილიონი ლარის ექვივალენტი, ანუ ჯამში 4 516 მილიონი ლარი.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ასევე მოახდინა 49 სასამართლო დავის იდენტიფიკაცია, სადაც დავის თანხის ოდენობა მერყეობს 1-5 მლნ ლარს შორის (თანხის მთლიანი ოდენობა 70.5 მილიონ ლარამდეა, რომელსაც ემატება 12.64 მილიონი აშშ დოლარი), ასევე, გამოავლინა 58 დავა, სადაც სადავო თანხის ოდენობა 0.5 მილიონი ლარიდან 1 მილიონ ლარამდეა (თანხის მთლიანი ოდენობა 39.5 მილიონ ლარამდეა, რომელსაც ემატება 3.1 მილიონი აშშ დოლარი). დავები, უმეტეს შემთხვევაში, დაკავშირებულია სადავო ექსპროპრიაციასთან, სამედიცინო და ფარმაცევტულ ინდუსტრიაში სადავო მარეგულირებელ ქმედებებთან და შესყიდვის ხელშეკრულებების აღსრულებასთან.

ადგილობრივ სასამართლოში მიმდინარე, ამ ეტაპზე იდენტიფიცირებული აღნიშნული დავების (მოსამიებელია ზოგიერთი უწყების, ასევე, მცირე მასშტაბის დავები, თუმცა

იდენტიფიცირება უკვე გაუმჯობესებულია, ვინაიდან 2023 წელს დაფიქსირებული დავების რაოდენობის ზრდა უმეტესწილად განპირობებულია წინა პერიოდში გამოუვლენელი დავებით, ვიდრე ახალი დავებით) სადავო თანხის ოდენობა შეადგენს დაახლოებით 4 669 მილიონ ლარს, რაც 2022 წლის მშპ-ს (71,8 მლრდ ლარი) 7%-მდეა. ძირითადი თანხის გარდა ყოველთვიურად გადასახდელი მოთხოვნილი თანხები არ არის გათვალისწინებული მოცემულ კალკულაციაში მათი ცვალებადი ბუნების გამო.

რაც შეეხება საერთაშორისო არბიტრაჟს, საყურადღებოა, რომ დავების ფარგლებში, განსაკუთრებით იმ დავების, რომლებიც მასშტაბურია დავის თანხის თვალსაზრისით და უკავშირდებიან მსხვილ პროექტებს, გათვალისწინებულია კონფიდენციალურობის ვალდებულებები მხარეებისთვის სპეციალიზებული სასამართლოების მიერ, როგორებიცაა - საინვესტიციო დავების განმხილველი საერთაშორისო ცენტრი (ICSID) ან საერთაშორისო სავაჭრო პალატის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლო (ICC). ამასთან, ძალიან ხშირად შეთანხმება მიიღწევა ისეთ თანხაზე, რაც მნიშვნელოვნად ნაკლებია თავდაპირველ მოთხოვნასთან შედარებით. ასევე, სახელმწიფომ შესაძლოა მოამზადოს შემხვედრი სარჩელი და მოიპოვოს გამარჯვება შესაბამისი კომპენსაციით. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, 2023 წლის ივლისის მდგომარეობით საერთაშორისო არბიტრაჟებში 11 მიმდინარე, მათ შორის, 3 გასაჩივრებული დავის ფარგლებში სადავო თანხის პოტენციური მაქსიმალური ოდენობა შეადგენს დაახლოებით 3.3 მლრდ აშშ დოლარს (8.94 მლრდ ლარს), რაც 2022 წლის მშპ-ს 12%-ს შეადგენს და საიდანაჯ მნიშვნელოვანი წილი მოდის ანაკლიის ღრმაწყლოვან პორტთან დაკავშირებულ დავაზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგადად, იმ შემთხვევაშიც თუ ასანაზღაურებელი დავის თანხის მოცულობა არის მოთხოვნილზე ბევრად ნაკლები, მსხვილი და მასშტაბური სასამართლო დავის წაგება წარმოადგენს შემთხვევას, რომელიც არ შეიძლება დარჩეს ყურადღების მიღმა. რაც შეეხება საერთაშორისო არბიტრაჟებში საქართველოს სახელმწიფოს წინააღმდეგ წარმოებული დასრულებული დავების სტატისტიკას (4 დავა), 2 დავა დასრულდა სახელმწიფოს გამარჯვებით, 1 დავა - სახელმწიფოს ნაწილობრივი გამარჯვებით (თითოეულ მხარეს დაეკისრა კომპენსაციის გადახდა), 1 დავა დასრულდა მოსარჩელის გამარჯვებით.

საქართველოს მთავრობა ყოველწლიურად გამოყოფს ასიგნებებს შესაძლო წაგებული საქმეებისთვის. გასულ წლებში წაგებული გადახდილი ფაქტობრივი თანხის ოდენობა იყო არაარსებითი, მეორე მხრივ, ეს სტატისტიკა არ წარმოადგენს საფუძველს ვივარაუდოთ, რომ შემდგომ წლებში ამ მიმართულებით ხარჯები ასეთივე არარსებითი იქნება.

ცხრილი 1-ში მოცემულია საქართველოს მთავრობის მიერ 2019 წლიდან დავების ფარგლებში გადახდილი თანხები (მლნ. ლარი)

ცხრილი 1

2019	2020	2021	2022	09/2023
3.67	3.45	4.98	6.61	7.38

მოსალოდნელია სასამართლო დავებზე ფაქტობრივად გადახდილი თანხების ზრდადი ტენდენციის შენარჩუნება, თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ სახელმწიფო პროპორციულად უფრო მეტ საქმეს აგებს ვიდრე მანამდე. ასეთი ტენდენცია შეინიშნება სხვა ქვეყნებშიც, თუ გავითვალისწინებთ სპეციალიზირებული

იურიდიული კომპანიების რაოდენობის ზრდას (მოქალაქეთა მზარდი რაოდენობა მიმართავს სასამართლოს დავების განსახილველად) და ამ დრომდე აკუმულირებული მსხვილი დავების რაოდენობას.

სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკები

სტიქიური მოვლენებისა და კლიმატის ცვლილებისგან გამოწვეულმა ფისკალურმა რისკებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ქვეყნის ისეთ მაკრო და ფისკალურ პარამეტრებზე, როგორებიცაა ეკონომიკური ზრდა, ინფლაცია, შემოსავლების და ხარჯების აგრეგირებული მაჩვენებლები, დეფიციტის დაფინანსება. მათ გავლენა შეიძლება ჰქონდეს სახელმწიფო საწარმოებზე, საჯარო და კერძო თანამშრომლობის პროექტებიდან (PPP) მომდინარე ვალდებულებებზე (განსაკუთრებით ენერჯეტიკის სექტორში) და ა.შ. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია ამ რისკების შეფასება და გასაჯაროება სახელმწიფოს სხვა პირობით ვალდებულებებთან ერთობლიობაში.

კლიმატის ცვლილებისგან გამოწვეულ ფისკალურ რისკებს განსხვავებული ბუნება გააჩნია. კლიმატის ცვლილება ხდება თანდათან და შესაბამისად, შედეგებიც არ დგება მყისიერად. თუმცა, მნიშვნელოვანია ასევე გავითვალისწინოთ მათი მოსალოდნელი შედეგები, რომლებმაც მაგალითად შეიძლება იყოს კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული სტიქიური მოვლენების გახშირება და გაძლიერება.

სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ფისკალური რისკები საქართველოში

საქართველო მნიშვნელოვნად დაზარალდა წყალდიდობებითა და მიწისძვრებით. 2015

წელს თბილისში მომხდარმა წყალდიდობამ⁷ სხვადასხვა ფორმით ათასობით მოქალაქეზე იქონია გავლენა. გარდა ამისა, წყალდიდობას 55 მილიონი ლარის ღირებულების ფიზიკური ზიანი და 10 მილიონი ლარის ფინანსური ზარალი მოჰყვა, რაც უახლეს ისტორიაში ყველაზე დიდი მაჩვენებელია. სრული აღდგენის ხარჯებმა კი, გაეროს და მსოფლიო ბანკის შეფასებით, 300 მლნ ლარს გადააჭარბა. ბოლო რამდენიმე ათწლეულის მანძილზე ყველაზე დიდი მიწისძვრა მოხდა თბილისში 2002 წელს, რომლის ზარალი 703 მილიონ ლარამდე⁸ შეფასებული. 2023 წელს რაჭაში, შოვეში მომხდარმა ტრაგედიამ ათეულობით ადამიანი იმსხვერპლა.

წყალდიდობებისა და მიწისძვრების რისკების პერსპექტიული შეფასებები გვიჩვენებს, რომ მომავალში ამ ტიპის მოვლენებმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენოს საქართველოს. მსოფლიო ბანკის ტექნიკური დახმარებისა და გლობალური მიწისძვრების მოდელის მეშვეობით შემუშავებული სცენარები გვიჩვენებს, რომ მოსალოდნელი ზიანი შეიძლება მნიშვნელოვნად აღემატებოდეს ისტორიულ, ფაქტობრივ მაჩვენებლებს.

საქართველოს მთავრობის პირობითი ვალდებულებები მოიცავს კლიმატის ცვლილებისა და სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული შედეგების აღმოფხვრისა და სარეაბილიტაციო ღონისძიებების დაფინანსების შესაძლოა საჭიროებებს. განსაკუთრებით ხაზგასასმელია მყისიერი რეაგირება, კრიტიკული საჯარო სერვისებისა და სასიცოცხლო ინფრასტრუქტურის აღდგენა, ასევე დაზარალებული მოსახლეობის საცხოვრისით უზრუნველყოფა/აღდგენა.

როგორც აღინიშნა, მიუხედავად იმისა, რომ წარსულში მსგავსი ხარჯები მშპ-სთან მიმართებაში მხოლოდ უმნიშვნელოდ იყო

წარმოდგენილი, კლიმატის ცვლილების შედეგების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია სტიქიური მოვლენების ფისკალური რისკების მნიშვნელოვანი ზრდა.

ამჟამად სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო ღონისძიებები ძირითადად ფინანსდება რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან, მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან, ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან და სამინისტროებისთვის ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებებით. სხვადასხვა ქვეყნების პრაქტიკა გვიჩვენებს, რომ არსებული წყაროები, ხშირ შემთხვევებში, არ არის საკმარისი მნიშვნელოვანი სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების დასაფინანსებლად.

საქართველოს მთავრობამ, სოფლის მეურნეობაში კერძო სექტორის განვითარების წახალისების მიზნით, შემოიღო სასოფლო-სამეურნეო დაზღვევის პროგრამა, რომლის მიხედვითაც მთავრობა ახდენს სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთების და მოსავლის დაზღვევის თანადაფინანსებას ისეთი სტიქიური მოვლენების რისკის წინააღმდეგ, როგორცაა სეტყვა, წყალდიდობა, ქარიშხალი, ყინვები.

მთლიანობაში, სტიქიური მოვლენების რისკების დაზღვევის სრულყოფილი მექანიზმების და სისტემური მიდგომების დანერგვის მიზნით, განიხილება სტიქიური მოვლენების რისკების დაფინანსების მექანიზმების შემუშავება, განისაზღვრება ის ღონისძიებები, რომელთა გატარება არის აუცილებელი სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული რისკების მდგრადი ფინანსური მართვისთვის, როგორცაა ex-ante და ex-post ინსტრუმენტების შემოღება-გამდიერება, მათ შორის დაზღვევის ინსტრუმენტის უფრო ინტესიური გამოყენებით.

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული ფისკალური რისკები საქართველოში

კლიმატის ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსოფლიოს, ან საქართველოს ერთ ან რამდენიმე პარტნიორი ქვეყნის მშპ-ს ზრდაზე. საქართველოს ძირითად პარტნიორ

⁷ Disaster Risk Finance Country Note: Georgia 2017, World Bank.

⁸ https://www.preventionweb.net/files/54533_drrstrategy2017annex1eng.pdf

ქვეყნებში კლიმატის ცვლილებით გამოწვეული მნიშვნელოვანმა სტიქიურმა მოვლენებმა შეიძლება საქართველოზე იქონიოს პირდაპირი ეკონომიკური გავლენა. გავლენა შეიძლება გამოიხატოს საქონლისა და მომსახურების ექსპორტის შემცირებაში, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებისა და ფულადი ტრანსფერების შემცირებაში და სხვ. ზემოაღნიშნულმა, თავის მხრივ შეიძლება გამოიწვიოს საქართველოში მიწოდების ჯაჭვების დარღვევა, სავალუტო კურსის მერყეობა, მშპ-ს ზრდის ტემპის შენელება და სხვა შედეგები. აღნიშნულის უახლეს მაგალითს წარმოადგენს თურქეთში, 2023 წლის თებერვალში მომხდარი დამანგრეველი მიწისძვრა, რამაც გარკვეულწილად ირიბი ეკონომიკური გავლენა მოახდინა საქართველოზეც, საქართველოში იმპორტის შეფერხებისა და საიმპორტო ფასების მატების კუთხით.

საქართველოში კლიმატის ცვლილების შედეგები ძირითადად ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენებით

სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციო ღონისძიებების დაფინანსება

2022 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სტიქიური მოვლენების შედეგების სალიკვიდაციოდ მთლიანობაში გამოიყო 47 მლნ ლარი. დაფინანსების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოდიოდა ოზურგეთის, ლაგოდეხის, ონის და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებზე, რომლებიც ძირითადად წყალდიდობების შედეგად დაზარალდნენ.

2017-2022 წლებში მუნიციპალიტეტები, სახელმწიფო ბიუჯეტიდან მიღებული ფინანსური რესურსების გარდა, მუნიციპალური ბიუჯეტებიდან წელიწადში საშუალოდ 19 მლნ ლარს ხარჯავდნენ სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციოდ.

მიუხედავად იმისა, რომ სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ფისკალური შედეგების შესახებ მონაცემები პერიოდულად მუშავდება, 2022 წელს საქართველოს ფინანსთა

გამოიხატება, როგორცაა: წყალდიდობა, მეწყერი, ღვარცოფი, ზვავი, ქარიშხალი, გვალვა და ხანძრები.

აღსანიშნავია, რომ გარემოს ეროვნული სააგენტოს პირველადი დასკვნის⁹ მიხედვით, 2023 წლის 3 აგვისტოს შოვის ღვარცოფი გამოწვეულია ბუბას და თბილისას მცინვარების დნობის მრავალწლიანი პროცესით, რაც კლიმატის ცვლილებასთან არის დაკავშირებული.

კლიმატის ცვლილებით გამოწვეულმა გახშირებულმა და ძლიერმა სტიქიურმა მოვლენებმა შეიძლება არა მხოლოდ დიდი ფისკალური გავლენა იქონიოს გაზრდილი სამთავრობო ხარჯების სახით, არამედ შესაძლოა მნიშვნელოვანი დარტყმა მიაყენოს კერძო სექტორსაც. ასე მაგალითად, 2020 წელს ჰიდროელექტროსადგურების მიერ ელექტროენერჯის შემცირებული გამომუშავება წყლის რესურსების ნაკლებობით იყო გამოწვეული. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია PPP/PPA პროექტებში სამომავლოდ ამ სახის რისკების სათანადო შეფასება.

სამინისტრომ დაიწყო მუშაობა სტიქიური მოვლენებით გამოწვეული ზიანის ერთიანი მონაცემთა ბაზის შემუშავების მიზნით. აღნიშნული მონაცემთა ბაზა გამოყენებული იქნება არა მხოლოდ საჯარო სექტორისთვის, არამედ ასევე კერძო სექტორზე (მ.შ. შინამეურნეობები, ბიზნესი) მიყენებული ზიანის სრულად აღრიცხვის მიზნით. ეს კი თავის მხრივ ხელს შეუწყობს რისკების სწორ მოდელირებასა და შედეგების უფრო ზუსტ პროგნოზირებას.

⁹ <https://nea.gov.ge/Ge/News/1178?fbclid=IwAR0wSfz>

[NwmuhqfzL541fFRd7KVshfnMCughlkkJV_AMckt36BqjnYfA9sY](https://nea.gov.ge/Ge/News/1178?fbclid=IwAR0wSfz)

მუნიციპალიტეტის მიერ გაწეული ხარჯები 2017-2022	მუნიციპალიტეტების მიერ გაწეულ ჯამური ხარჯები (ლარი)
ლანჩხუთი	18 506 598
თბილისი	14 359 120
ქობულეთი	11 549 251
ხელვაჩაური	10 304 392
საჩხერე	7 350 390

გრძელვადიანი ფისკალური რისკების ანალიზი

შესავალი

მიმდინარე პოლიტიკის სამომავლო შედეგების და ხარჯების რაოდენობრივი განსაზღვრა მნიშვნელოვანია იმისათვის, რომ ეფექტიანად იყოს მართული და თავიდან იქნას აცილებული გრძელვადიანი პერიოდის რისკები და ამ რისკებიდან მომდინარე საჯარო ფინანსებთან დაკავშირებული პრობლემები, რომლებიც მნიშვნელოვანი ფისკალური არასტაბილურობის წყარო შეიძლება გახდეს. აღნიშნული საკითხი საქართველოს კონტექსტში ყურადსაღებია ოთხი ძირითადი მიმართულებით:

1. სახელმწიფო ვალი და ფისკალური დეფიციტი. სახელმწიფო ვალის დინამიკის სამომავლო

ტრაექტორიის განსაზღვრა, სავარაუდოდ, დაგვეხმარება არამდგრადი ფისკალური პოლიტიკების იდენტიფიცირებასა და იმის დადგენაში, არის თუ არა ფისკალური ჩარჩოთი განსაზღვრული ფისკალური წესების დარღვევის საფრთხე.

2. დემოგრაფია და სოციალური პოლიტიკა. საქართველოში ბევრი სხვა ქვეყნის მსგავსად მიმდინარებს ე.წ მოსახლეობის დაბერების (aging) პროცესი, როდესაც მთლიან პოპულაციაში ასაკოვანი მოსახლეობის წილი თანდათანობით იმატებს, რაც რამდენიმე მომდევნო ათწლეულის განმავლობაში შექმნის

მნიშვნელოვან ზეწოლას ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე, ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია ჯანდაცვის მიმართულებითა და პენსიებზე გაწეული ხარჯები.

3. კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ფისკალური რისკები. კლიმატის ცვლილება იწვევს ამინდისა და ეკოსისტემების შეცვლას, რასაც თავის მხრივ გავლენა აქვს ფისკალურ პარამეტრებზე და ამან შესაძლებელია გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი გადახრა საშუალო და გრძელვადიანი პროგნოზებიდან. ეს შეიძლება გულისხმობდეს როგორც ნელ-ნელა პროგრესირებად რისკებს, როგორცაა მზარდი საშუალო ტემპერატურის სტაბილური მატების ეფექტები, რაც ამცირებს პროდუქტიულობასა და, აქედან გამომდინარე ბიუჯეტის შემოსავალს, ასევე, მოულოდნელი სტიქიური მოვლენებიდან წარმოშობილ რისკებს, რომლებსაც აქვთ დაუყოვნებლივი ეფექტი ბიუჯეტის პარამეტრებზე და ზრდის გაურკვევლობასთან დაკავშირებულ რისკებს. გარდა ამისა კლიმატის ცვლილებებიდან მომდინარე საფრთხე შეიძლება მოიცავდეს ორივე ტიპის რისკის კომბინაციასაც. აღსანიშნავია რომ,

შესაძლოა არსებითი აღმოჩნდეს კლიმატის ცვლილების შემსუბუქებასა და ადაპტაციასთან დაკავშირებული, ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ხარჯებიც, რომლებიც სახელმწიფო დონეზე განსაზღვრული პოლიტიკის ფარგლებში შეიძლება განიხილებოდეს. მართალია, მოკლევადიან პერიოდში ეს ხარჯები სავარაუდოა მნიშვნელოვან ტვირთად დააწვეს სახელმწიფო ფინანსებს, თუმცა მათ შესაძლოა შეამსუბუქონ კლიმატის ცვლილების გრძელვადიანი ეფექტები.

4. ეკონომიკური ზრდა და ბიუჯეტის შემოსავალი. სხვა ფაქტორებთან ერთად საქართველოს საგადასახადო ბაზის შემცირება შესაძლოა მოხდეს, როგორც მოსახლეობის დაბერების, ისე კლიმატის ცვლილების შედეგად ეკონომიკაში მომხდარი სტრუქტურული ცვლილებების გამო. და პირიქით, საგადასახადო რეფორმას, ისევე როგორც სტრუქტურულ რეფორმებს, რომლებიც ხელს უწყობენ ეკონომიკურ ზრდას - მაგალითად, საგანმანათლებლო სისტემის გაუმჯობესება — შესაძლოა ჰქონდეთ ფისკალური სარგებელი, რომელიც შედარებით მცირეა

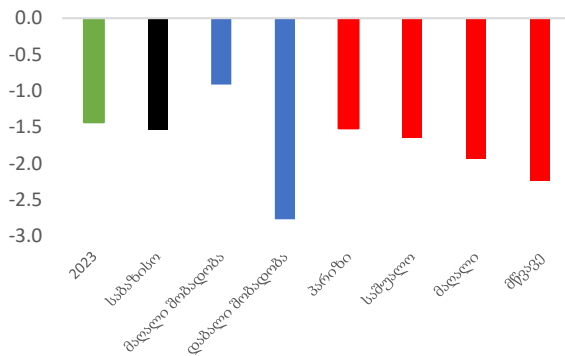
მოკლევადიან პერსპექტივაში, მაგრამ კრიტიკულად მნიშვნელოვანია მდგრადობის თვალსაზრისით გრძელვადიან პერიოდთან მიმართებაში.

შეფასების მიხედვით¹⁰, სხვა თანაბარ პირობებში საქართველოს ფისკალური ინდიკატორები უარესდება მიმდინარე საუკუნის შუა პერიოდში, ხოლო ვალის მონაცემი 2073 წლისათვის უმრავლესი სცენარების ფარგლებში არღვევს ვალის მშპ-სთან ფარდობის ფისკალური წესის 60 პროცენტთან ზღვარს (გრაფიკი 1).

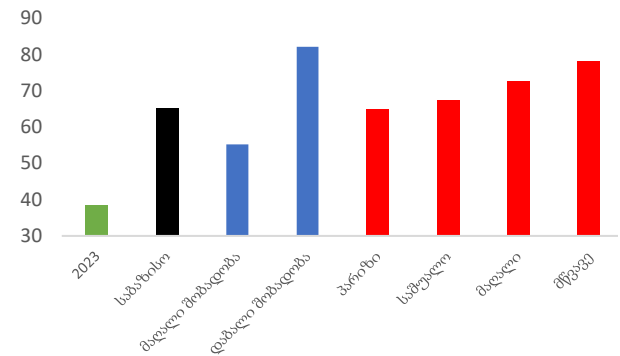
ფინანსთა სამინისტროს მიერ, სხვადასხვა დაშვებების (იხილეთ დანართი 3) საფუძველზე გაკეთებული გრძელვადიანი

დიაგრამა I. გრძელვადიანი ფისკალური ინდიკატორები (2023 წელი შედარებულია 2073 წელთან სხვადასხვა სცენარის მიხედვით)

პირველადი ბალანსი (მშპ-ს პროცენტი)

ვალის მშპ-სთან შეფარდება (პროცენტი)

წყარო: ფინანსთა სამინისტრო. საბაზისო სცენარი განიხილავს გაეროს საშუალო შობადობის მოსახლეობის პროგნოზს და ცხადად არ ითვალისწინებს კლიმატის ცვლილებას. ორ სხვა დემოგრაფიულ სცენარში გამოყენებულია გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები დაბალი და მაღალი შობადობის სცენარებისათვის. კლიმატის ცვლილების თითოეული სცენარი დეტალურად არის განმარტებული ქვემოთ, ამავე თავში (იხილეთ ჩარჩო 1).

ფისკალური რისკების სცენარების ეს ნაწილი შეეხება ორ გრძელვადიან ფისკალურ რისკს:

- (i) დემოგრაფიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები
 - ა. ჯანმრთელობის დაცვის ხარჯები, მათი ზეგავლენა ფისკალურ დეფიციტსა და ვალზე
 - ბ. შესაძლო შედეგები პენსიებთან და შემოსავლების მიღებასთან დაკავშირებით¹¹.

- (ii) კლიმატის ცვლილება და სტიქიური მოვლენები
 - ა. კლიმატის ცვლილების სცენარები გრძელვადიან ფისკალურ მდგრადობასთან მიმართებაში
 - ბ. კლიმატის ცვლილებით განპირობებული სპეციფიკური ფისკალური რისკები

¹⁰ შეფასების ჰორიზონტია 50 წელი და მოიცავს 2024-2073 წლებს

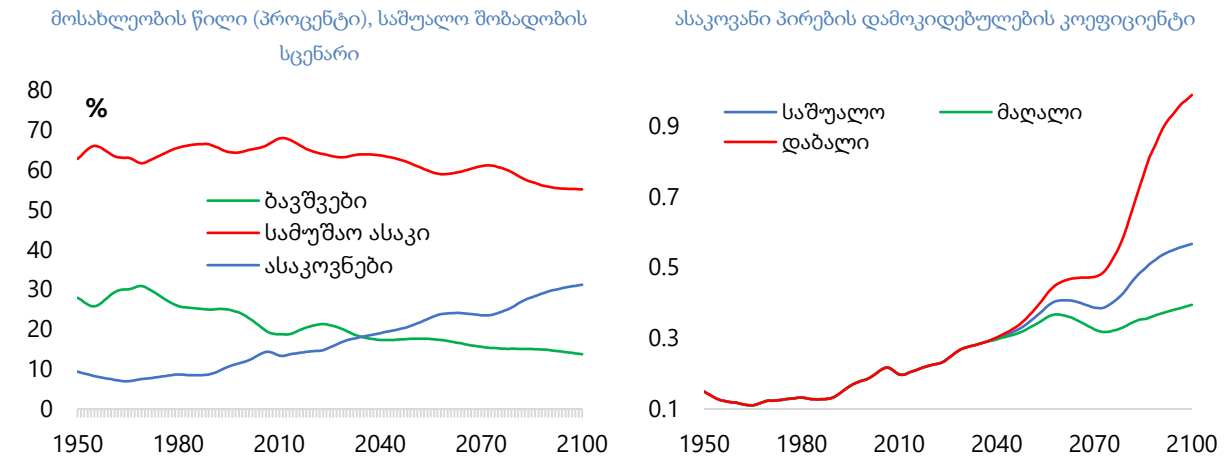
¹¹ აღნიშნული საკითხები უფრო დაწვრილებით იქნება განხილული შემდეგ დოკუმენტებში

დემოგრაფიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები

დემოგრაფიული ცვლილებები

საქართველოში უკვე სახეზეა მოსახლეობის მკვეთრი დაბერების მზარდი ტენდენცია (დიაგრამა 2). ამჟამად, ოთხ სამუშაო ასაკის პირზე ერთი ასაკოვანი პირი მოდის. 2073 წლისათვის უკვე შესაძლოა ორ ან სამ სამუშაო ასაკის პირზე ერთი პენსიონერი მოდიოდეს.

გრაფიკი 2 დემოგრაფიული სცენარები საქართველოში, 1950-2100

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2022; ფინანსთა სამინისტროს გაანგარიშებები. ასაკოვანი პირების დამოკიდებულების კოეფიციენტი გამოითვლება შემდეგნაირად: ასაკოვანი პირების (65 წლის და ზევით) რაოდენობა გაყოფილი სამუშაო ასაკის (15-64 წლის) მოსახლეობის რაოდენობაზე.

ჯანდაცვასთან დაკავშირებული ხარჯები

მოსახლეობის დაბერებასთან ერთად, პროპორციულად იზრდება ჯანდაცვის ხარჯებიც. უფროსი ასაკის მოსახლეობაზე ახალგაზრდა ასაკის მოსახლეობასთან შედარებით მოდის ქრონიკული დაავადებების უფრო მაღალი წილი, შესაბამისად, ისინი არიან პირველადი უნივერსალური ჯანდაცვის სისტემის მთავარი მომხმარებლები, რომელშიც შედის უფასო ამბულატორიული

მომსახურება და დიაგნოსტიკური კვლევები.

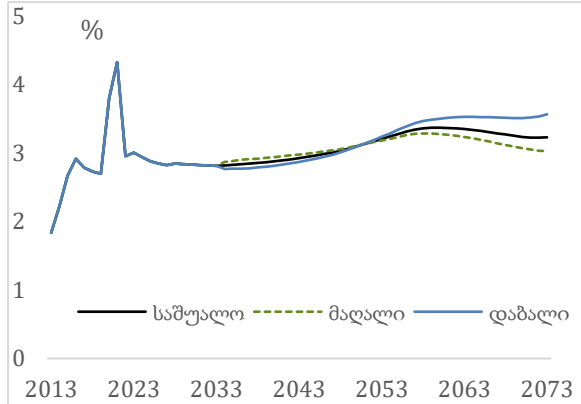
გრძელვადიან პერიოდში დაბერების გამო საბიუჯეტო ხარჯებზე ზეწოლისა და შენელებული ეკონომიკური ზრდის კომბინაცია გაართულებს საქართველოს მიერ გრძელვადიანი ფისკალური მდგრადობის შენარჩუნების პროცესს (გრაფიკი 3). მომდევნო 50 წლის განმავლობაში მოსალოდნელია ჯანდაცვის ხარჯის ზრდა მშპ-ს 0.25%-დან 0.75%-მდე ინტერვალით მაშინ, როცა ზემოაღნიშნული ხარჯის ზრდა ყველაზე მეტად შესამჩნევია დაბალი შობადობის

სცენარში. ჯანდაცვის ხარჯი იმატებს შობადობის სამივე (საშუალო, მაღალ და დაბალ) სცენარში. ჯანდაცვის გაზრდილი ხარჯი იწვევს უფრო მაღალ დეფიციტს და ვალს. ამის გარდა, მოსალოდნელია, რომ გრძელვადიან პერსპექტივაში მშპ შედარებით მცირე იქნება დაბალი შობადობის სცენარში დანარჩენ ორ სცენართან შედარებით. შემცირდება საგადასახადო შემოსავლები, გაიზრდება დეფიციტი და მოიმატებს ვალის მშპ-სთან

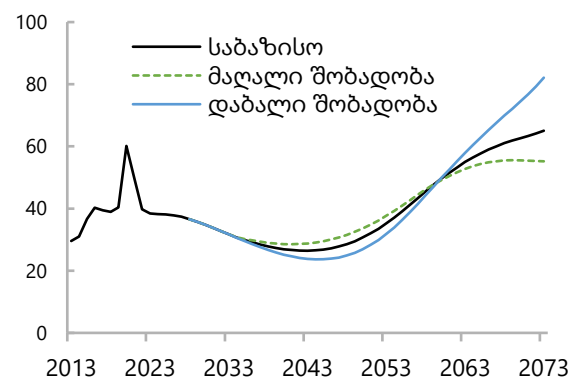
შეფარდება. 2073 წელს დაბალი შობადობის სცენარში ვალის მშპ-სთან შეფარდება 17 პროცენტული პუნქტით მეტი იქნება საბაზისო სცენართან შედარებით. 2060-იანი წლებისათვის როგორც საბაზისო, ისე დაბალი შობადობის სცენარებში, სახელმწიფო ვალი გადააჭარბებს მშპ-ს ფისკალური წესით განსაზღვრულ 60 პროცენტს და არამდგრად აღმავალ ტრაექტორიას წარმოშობს.

გრაფიკი 3. დემოგრაფიის ეფექტები საჯარო ფინანსებზე, 2013-2073

ჯანდაცვის ხარჯი (მშპ-ს პროცენტი)

ვალის მშპ-სთან შეფარდება (პროცენტი)

წყარო: გაეროს მოსახლეობის პროგნოზები, 2022; ფინანსთა სამინისტროს კალკულაციები.

მოსახლეობის დაბერებას შესაძლოა დამატებითი ეფექტები ჰქონდეს გრძელვადიან ფისკალურ მდგრადობაზე. მაგალითად, გადასახადების ამოღება შესაძლოა განსხვავდებოდეს მომუშავეთა ასაკის მიხედვით. შედარებით ასაკოვანმა მომუშავეებმა შესაძლოა ნაკლები გადასახადი გადაიხადონ ინდივიდუალურად, რადგან შესაძლოა მათ შეამცირონ სამუშაო დატვირთვა ან/და საერთოდაც პენსიაზე გავიდნენ. გარდა ამისა, მომდევნო 50 წლის განმავლობაში საპენსიო ხარჯი შესაძლოა განსხვავდებოდეს შობადობის სცენარის

მიხედვით, რადგან სხვადასხვა წლების განმავლობაში შეიცვლება განსხვავებულ ასაკობრივ ჯგუფებში განაწილებული ადამიანების ფარდობები, რომელებიც სხვადასხვანაირ ფისკალურ წნეხს წარმოშობენ.

რისკის შემსუბუქების ღონისძიებები

პოტენციური გრძელვადიანი ფისკალური რისკები შესაძლოა შემსუბუქდეს საშუალოვადიანი შემოსავლების

სტრატეგიითა და პროდუქტიულობის ზრდაზე ორიენტირებული ხარჯვითი პოლიტიკების შედეგად. მომდევნო წლებში მუდმივად განახლება, გაფართოვდება და დაიხვეწება ამჟამინდელი ანალიზი და რაოდენობრივი შეფასებები. ფინანსთა სამინისტროში იქმნება საშუალოვადიანი შემოსავლების სტრატეგია (MTRS), რომელიც ასევე მუდმივად დაიხვეწება და განახლება. იგი განიხილავს საგადასახადო დანახარჯების გადახედვისა და მოწესრიგების, საგადასახადო ადმინისტრირების გაუმჯობესების, საგადასახადო სისტემის მოდერნიზებასა და მსგავს საკითხებს, რომლებიც შემდგომ გაზრდიან ფისკალურ ეფექტიანობას და შეარბილებენ გრძელვადიან პერიოდში წარმოშობილ გამოწვევებს. ფისკალური რისკების შემსუბუქებას შესაძლოა ასევე შეუწყოს ხელი პროდუქტიულობის ზრდის რეფორმებმა გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის სტიმულირებით.

კლიმატის ცვლილებასთან ასოცირებული რისკები

კლიმატის ცვლილების ეფექტები საქართველოში საშუალო ტემპერატურა იზრდება მე-20 საუკუნის 60-იანი წლებიდან და მისი ზრდა ნავარაუდევია გლობალურ საშუალო მონაცემზე მეტად ოცდამეერთე საუკუნის დასასრულისათვის.¹² ზემოხსენებულის

შედეგად, კლიმატის ცვლილების ყველაზე არასასურველ ეფექტებად მოიაზრება გვალვა, წყალდიდობა და მეწყერი. კლიმატის ცვლილების რისკები გავლენას მოახდენს საქართველოს მთლიან ეკონომიკაზე, განსაკუთრებით მოწყვლადი იქნება ენერგეტიკის სექტორი, რადგან ელექტროენერჯის ადგილობრივი გენერაცია მეტწილად მოდის ჰიდრო ენერჯიაზე (დაახლოებით 80%-მდე).

კლიმატის ცვლილების სცენარები და გრძელვადიანი ფისკალური მდგრადობა

საქართველოში ფისკალური რისკების შესაფასებლად კლიმატის ოთხი სხვადასხვა სცენარი გამოიყენება (ჩარჩო 1). ეს სცენარები ეფუძნება მთავრობათაშორის ექსპერტთა ჯგუფის მიერ განხილულ კლიმატის ცვლილების შეფასების უახლეს ანგარიშს (IPCC 2021). ემისიების თითოეული სცენარი დამყარებულია ხუთი სტანდარტიზირებული სოციო-ეკონომიკური, ტექნოლოგიური და პოლიტიკის შესაძლო განვითარებიდან (სახელად სოციო-ეკონომიკური გზა, Socio-Economic Pathway) ერთ-ერთზე:

¹² კლიმატის რისკის ქვეყნის პროფილი (2021). მსოფლიო ბანკის ჯგუფი, აზიის განვითარების ბანკი.

ჩარჩო 1: კლიმატის სცენარები

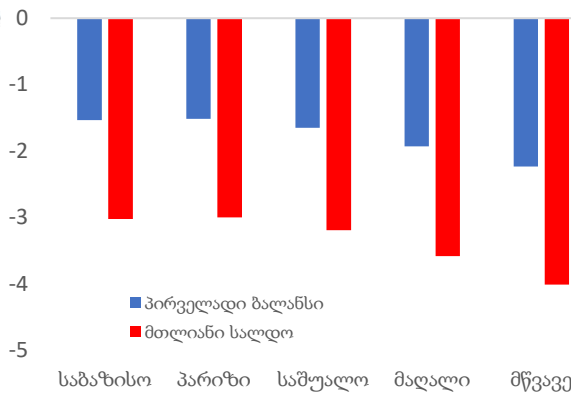
- **პარიზი:** SSP1-2.6 IPCC სცენარის საფუძველზე, რომლის ფარგლებშიც 2015 წლის პარიზის სამიტზე ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებები სრულდება, გლობალური ტემპერატურის მატება საუკუნის ბოლოს ნარჩუნდება წინა-სამრეწველო დონეზე (2° (გრადუს) ცელსიუსზე დაბალი) მაღლა.
- **ზომიერი:** SSP2-4.5 IPCC სცენარის საფუძველზე, ემისია კვლავ იზრდება არსებული ტენდენციების შენარჩუნების ფონზე და სტაბილიზირდება საუკუნის დასასრულს. ამ სცენარის მიხედვით, კლიმატის შემსუბუქების პოლიტიკები კვლავ მოქმედებს არსებული ტენდენციის პარალელურად, მაგრამ ქვეყნები არ ახორციელებენ უფრო აგრესიულ ქმედებებს პარიზის სამიტზე ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად.
- **მაღალი:** SSP3-7.0 IPCC სცენარის საფუძველზე კლიმატის შემსუბუქების ღონისძიებების გაძლიერების ნაცვლად, ქვეყნები იწყებენ მათ მიერ განხორციელებული პოლიტიკების მასშტაბების შემცირებას შეზღუდული ენერგოეფექტიანობის გაზრდის და წიაღისეული საწვავის სტაბილური გამოყენების ფონზე.
- **ცხელი (მწვავე):** ამ სცენარში ემისია მაღალი სცენარის მსგავსადაა წარმოდგენილი, თუმცა ამ შემთხვევაში ყველა იმ კლიმატის მოდელს შორის, რომელშიც SSP3-7.0 ემისიაა გამოყენებული, ტემპერატურის 90% გამოიყენება, ნაცვლად მაღალი სცენარისთვის გამოყენებული საშუალო ტემპერატურის პროგნოზისა.

საჯარო ფინანსები გაუარესდება კლიმატის ცვლილების სცენარების სიმძიმის ზრდის პარალელურად (გრაფიკი 4). გრძელვადიან პერსპექტივაში კლიმატის ცვლილება შეანელებს პროდუქტიულობის ზრდას უფრო მკაცრ სცენარებში, შეამცირებს საგადასახადო შემოსავლებს და გაზრდის დეფიციტსა და ვალს. მაგალითად, 2073 წელს ცხელ (მწვავე) სცენარში ვალის მშპ-სთან შეფარდების კოეფიციენტი 13 პროცენტით მეტია საბაზისო

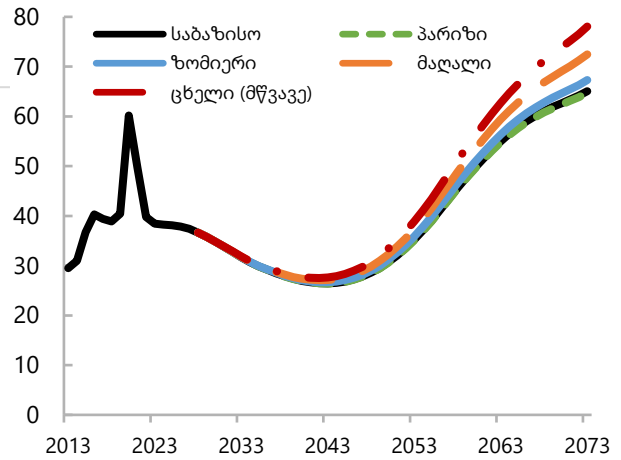
სცენართან შედარებით. 2073 წლისათვის კლიმატის ყველა სცენარში, სახელმწიფო ვალი მშპ-ს ფისკალური წესის 60%-იან ზღვრულ ოდენობას აღემატება და უფრო მკაცრი სცენარების პირობებში საკმაოდ არამდგრად აღმავალ ტრაექტორიას წარმოშობს. ცხელი (მწვავე) სცენარის პირობებში ნავარაუდევია, რომ 2073 წელს ბიუჯეტის დეფიციტი საბაზისო სცენართან შედარებით მშპ-ს 1%-ული პუნქტით გაუარესდება.

გრაფიკი 4. საქართველოში კლიმატის ცვლილების სცენარების ფისკალური ეფექტები

პირველადი ბალანსი და მთლიანი სალდო, მშპ-ს პროცენტი, 2073

ვალის მშპ-სთან შეფარდება, 2013-73

Sources: QCRAFT (2022)

წყარო: ფინანსთა სამინისტროს კალკულაციები.

კლიმატის ცვლილებიდან წარმოშობილი სპეციფიკური ფისკალური რისკები

კლიმატის ცვლილება გავლენას მოახდენს ბიუჯეტის ხარჯებსა და შემოსავლებზე მრავალი მიმართულებით, მთავრობის როგორც ცენტრალურ, ისე - ადგილობრივ დონეებზე. კლიმატის რისკებს შესაძლოა ჰქონდეს პირდაპირი ზეგავლენა, მაგალითად, სტიქიური მოვლენა რადიკალურად ცვლის ეკონომიკურ პროდუქტიულობას, რაც იწვევს ბიუჯეტის შემოსავლის შემცირებას. ასეთ რისკებს ასევე შესაძლოა ჰქონდეთ არაპირდაპირი ზეგავლენაც, მაგალითად, სოფლის მეურნეობისათვის გაცემული გარანტიის (შესაძლოა არსებობდეს დაზღვევის ფორმით) რეალიზებას (ცხადი ვალდებულება) ან სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოს პრობლემები (არაცხადი ვალდებულება),

რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალონ ხარჯების სტრუქტურა. ცხრილში 1 მოცემულია კლიმატის ცვლილების ფისკალური რისკების გამო ფისკალური შედეგების პროგნოზირებული მაჩვენებლებიდან გადახრის სხვადასხვა მაგალითები. ამ უკანასკნელის საფუძველზე შესაძლებელია შემდგომი ანალიზის ჩატარება.

ცხრილი 1: კლიმატის ცვლილებიდან წარმოშობილი ფისკალური რისკები

რისკის ტიპი	ფისკალური ზეგავლენის აღწერა
ბიუჯეტთან დაკავშირებული რისკები	უფრო ხშირი და მკაცრი სტიქიური მოვლენები განაპირობებს მეტ სახელმწიფო დანახარჯებს დაზიანებული ინფრასტრუქტურის ჩანაცვლებისა და დაზარალებული ოჯახებისათვის სოციალური ტრანსფერების უზრუნველსაყოფად. ცხადი პირობითი ვალდებულებების მატერიალიზაციაა, მაგალითად, სახელმწიფო გარანტიებით უზრუნველყოფილი სადაზღვევო სქემები.
სახელმწიფო საწარმოებთან დაკავშირებული რისკები	უარყოფითი ზეგავლენა ძირითადი ჰიდრო ენერგეტიკული კომპანიების საბალანსო უწყისებზე, უფრო ხარჯიანი ენერჯის ფორმებზე (თერმული) დამოკიდებულების ფონზე. ამან შესაძლოა დააზიანოს აქტივები, გაზარდოს ექსპლუატაციის ხარჯები და მოითხოვოს კაპიტალში შენატანების განხორციელება მთავრობის მხრიდან.
ეკონომიკური რისკები	ზეგავლენა ეკონომიკურ მწარმოებლურობასა და პროდუქტიულობაზე. მაგალითად, სასოფლო-სამეურნეო პოტენციალის შემცირება, მიწის მწირი რესურსები და პროდუქტიული კაპიტალიდან რესურსების გადატანა ადაპტაციისათვის განსახორციელებელ ინვესტიციაში.
ტრანზიციასთან დაკავშირებული რისკები	ნაცრისფერიდან მწვანე ენერჯიაზე გადასვლა, ახალ ტექნოლოგიებთან ადაპტაციის ხარჯები, სამართლებრივი და პასუხისმგებლობის რისკები.

რისკის შემსუბუქების ღონისძიებები მთავრობა აქტიურ ნაბიჯებს დგამს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების სამართავად სახელმწიფო ინვესტიციების მართვის ჩარჩოში კლიმატის ცვლილების ინტეგრირების გზით. განხორციელდა კლიმატის სახელმწიფო ინვესტიციების მართვის ეფექტიანობის შეფასება (PIMA) და დაიწყო აქტიური ნაბიჯების გადადგმა ძირითადი რეკომენდაციების შესასრულებლად, მათ შორის:

- უზრუნველყოფა იმისა, რომ კლიმატის ეროვნული სტრატეგიები და ამოცანები სრულად ინტეგრირებული იყოს ეროვნული, დარგობრივი და სივრცითი დაგეგმარების პროცესებში.
- კლიმატთან დაკავშირებული კრიტერიუმების ძირითად საკითხად ჩართვა პროექტის შეფასებისა და პროექტის შერჩევის პროცესებში და სახელმძღვანელო პრინციპების შემუშავება ხსენებული კრიტერიუმების გამოყენებისათვის.
- კლიმატთან დაკავშირებული პროექტების იდენტიფიცირება და ანგარიშგება, რესურსების

განაწილება ბიუჯეტის, აღრიცხვისა და აქტივების მართვის სისტემებში კლიმატის კომპონენტის გამოყოფის გზით.

საშუალოვადიანი შემოსავლების სტრატეგიამ, პროდუქტიულობის ხელშეწყობის რეფორმებმა, და კლიმატის ცვლილების შემსუბუქებისა და ადაპტაციის ღონისძიებებმა შესაძლოა ხელი შეუწყოს ფისკალური ზეწოლის შემსუბუქებას. საშუალო-ვადიანი შემოსავლების სტრატეგია უნდა შეეხოს კლიმატის ცვლილებით განპირობებული ეკონომიკური სტრუქტურული ცვლილებების შედეგად არსებული საგადასახადო ბაზის პოტენციურ შემცირებას. რაც შეეხება ხარჯების ნაწილს, მომდევნო მნიშვნელოვანი ნაბიჯია კლიმატის ცვლილების ადაპტაციის ღონისძიებებისა და პროდუქტიულობის ხელშეწყობი პოლიტიკების მხარდასაჭერად საჭირო ფისკალური დანაკლისის იდენტიფიცირება და გაზომვა, რაც საბიუჯეტო დაფინანსებას მოითხოვს, მაგალითად, განათლების სფეროში. ეს პოლიტიკები შემდგომ უნდა შეფასდეს კლიმატის ცვლილების ჭრილში ეკონომიკურ მოქნილობასთან მიმართებით მიღწეული, გრძელვადიანი პროგრესის თვალსაზრისით.

დანართები

დანართი 1 სახელმწიფო სანარმოები

	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	PC/GG	დარგი	ბრუნვა 2022 (ათასი ლარი)
1	სს ელმავალმშენებელი	12,76	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	502
2	შპს ვარდების რევოლუციის პარკი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	90
3	სს რემშენი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	17
4	შპს საქექსპერტიზა	100	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	159
5	შპს ქ. თბილისის N3 სამკურნალო პროფილაქტიკური ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	215
6	სს მშენებელი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	-
7	სს ბორის პაიჭაძის სახელობის ეროვნული სტადიონი	91,53	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	551
8	შპს ვ. სანიკიძის სახელობის ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	61
9	შპს რეაბილიტაცია-ადაპტაციის ეროვნული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	99
10	შპს მოზრდილთა და ბავშვთა პათოლოგიის პათოლოგანათომიური სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
11	შპს ირმა ჭანტურას სახელობის ღვინის ლაბორატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	2 174
12	სს საქართველოს რკინიგზა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	559 874

13	შპს თბილისის სატრანსპორტო კომპანია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	236 836
14	სს ნ. მახვილამის სახელობის შრომის მედიცინისა და ეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
15	შპს სისხლის გადასხმის საქალაქო სადგური	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	19
16	შპს ჰერმესი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	4 478
17	შპს ქართული ბაზარი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
18	შპს საქართველოს ტელერადიოცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	5 420
19	შპს საქართველოს ფოსტა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	75 448
20	შპს თბილისის სახელმწიფო საკონცერტო დარბაზი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	1 720
21	სს საქპრესა	15	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	-
22	შპს ალპური კლუბი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	0
23	სს საქართველოს ტუნგო და ეთერზეთი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
24	შპს გაზეთი გურჯისტანი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
25	სს კახეთის ენერგოდისტრიბუცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
26	შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო		მშენებლობა	3 780

27	შპს საქართველოს მელიორაცია	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	8 075
28	შპს სერვისი - 7	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	3 549
29	შპს სამეფო უბნის თეატრი	49	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	259
30	შპს საქართველოს ლატარიის კომპანია	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
31	შპს გაზეთი ვრასტანი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
32	შპს წყნეთის საექიმო ამბულატორია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	38
33	სს ენერჯოტექნოპროექტი	25	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	7
34	შპს სპორტმშენსერვისი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	5 457
35	სს საქტრანსგაზმრეწვი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
36	შპს ჯი სი სი აი სერვისი	100	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	170
37	შპს ლოგოსი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
38	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	361 476
39	შპს მუშთაიდის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1 007
40	შპს სახელმწიფო სამშენებლო კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	173

41	სს ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	689 854
42	შპს აფხაზეთის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
43	შპს EXPRESS	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	258
44	შპს თბილისის №4 საოჯახო მედიცინის ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	505
45	შპს რეაბილიტაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	168
46	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	145 329
47	შპს თბილავიამშენი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	14
48	შპს საქველმოქმედო	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
49	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	947 576
50	შპს თბილერვის ჯგუფი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	141 977
51	შპს სამედიცინო ცენტრი დიომედი	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	260
52	შპს სამედიცინო ამბულატორია ფონიჭალა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	22
53	შპს სოფლის მეურნეობის ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ააიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	13 750
54	შპს საქაერონავიგაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი	159 049

					მოხმარების საგნების რემონტი	
55	შპს ქ.თბილისის N25-ე მოზრდილთა პოლიკლინიკა	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	100
56	სს დულაბი	48,55	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	-
57	შპს ლილოს სამედიცინო ცენტრი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	16
58	შპს ქალაქ თბილისის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	12
59	სს გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	36 000
60	შპს დეზინფექციის, დეზინსექციის დერატიზაციისა და სტერილიზაციის სპეციალიზირებული ეპიდზედამხედველობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
61	შპს სამედიცინო რეაბილიტაციის ამბულატორიული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
62	სს ბიზნესცენტრი აგრომონტაჟი	58,57	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
63	შპს სპორტის სასახლე	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	2 113
64	სს ინფექციური პათოლოგიის შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	910
65	შპს ქუთაისის N4 შერეული პოლიკლინიკა	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	367
66	შპს ქუთაისის რეგიონალური სისხლის ბანკი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	93
67	შპს ქუთაისის პრესის სახლი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
68	შპს ქუთაისის ლიფტი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-

69	შპს ქუთაისის მოზრდილთა N5 პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	57
70	შპს ბ.გაბაშვილის სახელობის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	487
71	შპს ლჯ და კომპანია - დასავლეთ საქართველოს ტუბერკულოზისა და ინფექციურ პათოლოგიათა ცენტრი	5	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	5 584
72	შპს ქუთაისის დ. ნაზარიშვილის სახელობის საოჯახო მედიცინისა და საოჯახო მედიცინის რეგიონალური სასწავლო ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	397
73	შპს იჯიეს	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	9
74	შპს შანს ოილი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	-
75	შპს კომპანია იმერეთშენი-2000	4,7619	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	-
76	შპს დევნილთა საოჯახო მედიცინის ცენტრი - ბიჭვინთა	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	41
77	შპს საშენი მასალები	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	-
78	შპს ვარდისუბანი	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სასტუმროები და რესტორნები	-
79	შპს ემ თი ეი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	14 395
80	შპს საფეხბურთო კლუბი კოლხეთი 1913	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
81	ლაბორატორიული კვლევის ცენტრი	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
82	შპს ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	10	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	3 634
83	შპს საფეხბურთო კლუბი მადაროელი	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და	-

					პერსონალური მომსახურების გაწევა	
84	შპს ქვემო ქართლის რეგიონალური სისხლის გადასხმის სადგური	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
85	შპს რუსთავის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	11
86	ქ. რუსთავის კანისა და ვენსნეულებათა დისპანსერი	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	109
87	შპს ხუროთმოძღვარი	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	47
88	შპს გემა	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	135
89	შპს საკალათურთო კლუბი - რუსთავი 1991	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
90	შპს რუსთავის მუნიციპალური ავტოტრანსპორტის საწარმო	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	243
91	შპს გორის სტომატოლოგიური პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
92	შპს ქურთის საავადმყოფო	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
93	შპს ნიქოზის ამბულატორია	100	გორის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	29
94	შპს საფეხურთო კლუბი მეშახტე	100	ტყიბულის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
95	სს ცეკავშირის ზუგდიდის სასურსათო კომბინატი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	142
96	შპს ზუგდიდის ფარმაცია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	0
97	შპს აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა ზუგდიდის პოლიკლინიკა	100	სახელმწიფო ორგანო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკა	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	173

98	შპს ზუგდიდის მუნიციპალური ტრანსპორტი	100	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	-
99	სს სანატორიუმი გელათი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
100	სს სანატორიუმი იმერეთი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
101	სს სანატორიუმი მეგობრობა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
102	შპს გეგუთის პოლიკლინიკა	100	წყალტუბოს მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	62
103	შპს ამბროლაურის სერვის ცენტრი	100	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	520
104	შპს ახალი ტრანსპორტი	100	ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	-
105	შპს ლარგვისის საექიმო ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
106	შპს ახალგორის რაიონული პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
107	შპს ახალგორის რაიონული საავადმყოფო	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
108	შპს წინაგრის საექიმო ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
109	შპს რესტორანი ბაღდათი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	8
110	შპს დეზ-ეფექტი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
111	შპს საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	17
112	შპს ქვეშის საექიმო ამბულატორია	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	9
113	შპს კომუნალური მეურნეობა	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
114	შპს გაზეთი ბოლნისი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-

115	შპს ბოლნისის კულტურისა და დასვენების პარკი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	7
116	შპს საფეხბურთო კლუბი სიონი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1 269
117	შპს ბოლნისი-2000	70	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
118	შპს ბორჯომის კეთილმოწყობა	100	ბორჯომის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	18
119	სს უნივერსალი	32,5	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
120	შპს კოჯრის საექიმო ამბულატორია	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	10
121	სს თბილსრესმშენი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	მშენებლობა	-
122	შპს კუმისის ამბულატორია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	0
123	შპს გარდაბანპროექტი	100	გარდაბნის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
124	შპს შატო ზეგანი	2,807052	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	371
125	სს კურორტი ახტალა	99	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	508
126	შპს შიდა ქართლის პირველადი ჯანდაცვის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1
127	შპს შირაქი	100	დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
128	შპს ბარისახოს ამბულატორია დღის სტაციონარი	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
129	შპს შატისის საექიმო ამბულატორია	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
130	შპს ავტოსატრანსპორტო საწარმო - 2006	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	429

131	სს გრაცია	4,7	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
132	შპს ყვირილა	100	ზესტაფონის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	58
133	შპს მანგლისის საავადმყოფო პოლიკლინიკა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
134	შპს თეთრიწყაროს სერვის ჯგუფი	100	თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	2 410
135	სს ალაზანი	50	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
136	სს აკურა	99,1	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ააიპ სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო	PC	დამამუშავებელი მრეწველობა	82
137	შპს დეო-კლავი	20	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	-
138	შპს თელავის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	47
139	შპს ზავშეთა ჯანმრთელობის ცენტრი	100	თელავის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	145
140	შპს თერჯოლა	100	თერჯოლის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	-
141	შპს ახალი განთიადი	100	კასპის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	0
142	შპს გრიგოლ ორმოცამის სახელობის ცენტრი ნევრონი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
143	შპს ლანჩხუთი	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	-
144	შპს გურიის სამედიცინო ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
145	შპს მარნეულის მუნიციპალიტეტის ავტოპარკი	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	451

146	შპს მესტიის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტი	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	977
147	შპს ავტოზაზი	5,3	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
148	სს მინა	0,1	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	79 173
149	შპს დასტაქარი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	2
150	შპს დევები	0,6667	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სასტუმროები და რესტორნები	-
151	შპს ადამ ბერიძის სახელობის ნიადაგისა და სურსათის დიაგნოსტიკური ცენტრი "ანასეული"	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სოფლის მეურნეობა, ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	193
152	შპს ოზურგეთის სატრანსპორტო კომპანია	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	2
153	სს სამტრედია 2002	90	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
154	შპს სამტრედიის მაცნე	100	სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
155	შპს სპორტული კომპლექსი - სამტრედია	100	სამტრედიის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
156	შპს საჩხერის წყალკანალი	100	საჩხერის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	1197
157	სს საჩხერის საწარმოო კომბინატი	75	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სამთომოპოვებითი მრეწველობა	-
158	შპს საყალიბე ქვიშები	49	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სამთომოპოვებითი მრეწველობა	717
159	სს საჩხერეგაზი	99,8	საჩხერის მუნიციპალიტეტი	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	6 958
160	სს საჩხერის რაიონული საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1 897

161	შპს სენაკის საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	104
162	შპს საინფორმაციო ცენტრი	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
163	შპს სენაკის ზავშვთა საავადმყოფო	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	40
164	შპს ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური გაერთიანება	100	სენაკის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	30
165	შპს სენაკის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
166	შპს პანაცეა	100	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	110
167	შპს მედია-ცენტრი	100	ყვარლის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	5
168	შპს კვერი	71,9	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	-
169	შპს ცაგერის მანქანა-ტრაქტორთა პარკი	100	ცაგერის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	170
170	შპს აღმოსავლეთ საქართველოს ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	0
171	შპს წალკის მუნიციპალიტეტის ავტოსერვისი	100	წალკის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	-
172	სს ავტოტრანსი	36,4	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	4
173	სს ხაშურის მინის ტარა	23,1	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	127
174	შპს მზია ნიკოლაიშვილის სახელობის სურამის სადაზო პოლიკლინიკა	100	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	20
175	შპს ხაშურის დეზინფექციის, დეზინსექციის, დერატიზაციის და სტერილიზაციის სამსახური	100	ხაშურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
176	სს ხობის ნავთობპროდუქტი	51	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი	-

					მომხმარებლის საგნების რემონტი	
177	შპს ხობი დასუფთავება და განათება	100	ხობის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	27
178	შპს აფხაზეთი	100	ხონის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
179	შპს აფხაზეთი	100	ხონის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
180	შპს აკად. ბ. ნანეიშვილის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი	5	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	15 217
181	შპს ბათუმის საზღვაო ნავსადგური	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	58 833
182	შპს აჭარის აქტივების მართვის კომპანია	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
183	შპს ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	559
184	სს ბათუმის ავტოსადგური	30	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	335
185	შპს ქ. ბათუმის ინფექციური პათოლოგიის, შიდსის და ტუბერკულოზის რეგიონალური ცენტრი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	399
186	შპს აჭარის ტექნიკური სპეციალისტების მომზადების ცენტრი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	35
187	შპს ქ. ბათუმის №1 პოლიკლინიკა	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	577
188	შპს გაზეთი აჭარა და ადჟარია	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
189	შპს ქ. ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	143

190	შპს ბათუმის ავტოტრანსპორტი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	13 301
191	შპს სანდასუფთავება	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	12 803
192	შპს ბათუმის წყალი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	23 070
193	შპს დინამო ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	511
194	შპს შავი ზღვის ფლორისა და ფაუნის შემსწავლელი სამეცნიერო-კვლევითი ცენტრი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	5 019
195	შპს აჭარის ნარჩენების მართვის კომპანია	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	33
196	შპს სავაჭრო ცენტრი 2009	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	3 833
197	შპს Goderdzi Resorts	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	4
198	შპს ქედის ავტოსატრანსპორტო საწარმო	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	-
199	შპს ქედის კომუნალურსერვისი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1 073
200	შპს ქობულეთის ტრანსრეგულირება	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	995
201	სს ქობულეთის საკურორტო პოლიკლინიკა	98	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	265
202	შპს ქობულეთის პროფილაქტიკური დეზინფექციის სადგური	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
203	შპს ქობულეთის წყალი	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	949
204	შპს ენგურჰესი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	109 406
205	შპს ავტოპარკინგი 2011	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და	753

					მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	
206	სს ქართული კინოს განვითარების ცენტრი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
207	შპს ქართული კვების კომპანია	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
208	შპს დელტა ინტერნეიშენალ	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	5 091
209	შპს დელტა მშენებელი	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	მშენებლობა	114 244
210	შპს ჩხოროწყუ სამეგრელო	100	ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
211	შპს ინფრასტრუქტურის განვითარების საპარტნიორო კომპანია	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	საფინანსო საქმიანობა	-
212	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
213	შპს თოლია 2020	100	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (სსიპ მსჯავრდებულთა პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების ცენტრი)	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	14
214	შპს დელტა ტექსტილი	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	20 814
215	შპს რეგიონული ჰოსპიტალი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
216	შპს იმერეთი გრინერი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	3
217	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი	77 113

					მომხმარებლის საგნების რემონტი	
218	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	10 839
219	შპს ილიას ბაღი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	PC	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	419
220	სს საპარტნიორო ფონდი/	100	სახელმწიფო	GG	საფინანსო საქმიანობა	649
221	სს ბორჯომი ლიკანი ინტერნეშენალი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	14 232
222	შპს ბორჯომი ლიკანი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	-
223	შპს ნიუ ტექნოლოჯი იმპექს	10	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	231
224	შპს თერმული წყლები	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	PC	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	207
225	შპს ლაგოდეხის სავაჭრო ცენტრი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	მშენებლობა	-
226	შპს საქართველოს შავი ზღვის პორტი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
227	შპს ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი	0,01	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	24
228	შპს სახელმწიფო კვებითი უზრუნველყოფა	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	48 893
229	შპს რუხის სავაჭრო ცენტრი	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	464
230	სს აერო-სტრუქტურების ტექნოლოგიები	33	სს საპარტნიორო ფონდი/შპს პროექტი (33%), Elbit Systems Cyclone Ltd. (34%)	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	10 214
231	შპს სტარტაპ საქართველო	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	საფინანსო საქმიანობა	0
232	შპს ეკოსერვის ჯგუფი	100	თბილისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1 104
233	ააიპ - შვიდობის ფონდი უკეთესი მომავლისთვის	100	სს საპარტნიორო ფონდი	GG	საფინანსო საქმიანობა	-

234	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
235	შპს პერსპექტივა	100	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (სსიპ დანაშაულის პრევენციის, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო)	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	345
236	შპს საკვების წარმოების კომპანია	62,97	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	174
237	შპს საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია	100	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	551
238	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	11 447
239	სს ნენსკრა ჰიდრო	7,54	სს სპარტნიორო ფონდი/K Water (Korea) 90%	GG	მშენებლობა	172
240	შპს ბლექ სი არენა ჯორჯია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	1 458
241	შპს გლობალ ბრენდი	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	5
242	შპს საქართველოს დარგობრივი და რეგიონული განვითარების კომპანია	100	სს სპარტნიორო ფონდი	PC	საფინანსო საქმიანობა	-
243	შპს ლიკანის რეზიდენცია	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	10
244	შპს კსკ კავკასიან სუს ჰერიტიჯ	49,9	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	158
245	შპს ისთ ვესტ ბრიჯი	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	საფინანსო საქმიანობა	-
246	შპს სპარტნიორო ფონდი-მწვანე განვითარება	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	9
247	შპს მოსავლის მართვის კომპანია	100	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	38 718
248	შპს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	100	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	60 797
249	შპს საკალათურთო კლუბი ქუთაისი-2010	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-

250	შპს ქართული ტრადიციები 2011	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
251	შპს პარკინგსერვისი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	595
252	შპს საფეხბურთო კლუბი ქუთაისის მართვე	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
253	შპს რამაზ შენგელიას სახელობის სტადიონი	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
254	შპს ქუთაისის სატრანსპორტო კომპანია	100	ქუთაისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	2 540
255	შპს ფოთის სატრანსპორტო კომპანია	100	ფოთის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	-
256	შპს ჭიათურის სატრანსპორტო კომპანია	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	353
257	შპს ჭიათურის წყალი	100	ჭიათურის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
258	შპს საფეხბურთო კლუბი რუსთავი	100	რუსთავის მუნიციპალიტეტი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	-
259	შპს ANAKLIA-GANMUKHURI RESORTS	100	ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	45
260	შპს ახალქალაქის აგრარული ბაზარი	100	ახალქალაქის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	32
261	შპს ბოლნისის მუნიციპალური ტრანსპორტის სამსახური	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	902
262	შპს ბოლნისის აგროცენტრი	100	ბოლნისის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	1
263	შპს დუშეთის აგრარული ბაზარი	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	33
264	შპს მუნიციპალმშენი	100	დუშეთის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	761
265	შპს თელავის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური	100	თელავის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	2 227

266	შპს ქალთა საფეხბურთო კლუბი ლანჩხუთის ლანჩხუთი	100	ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
267	შპს გზა 2015	100	ლენტეხის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	131
268	შპს მარნეულის სოფწყალი	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	870
269	შპს მარნეულის ორგანული ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმო	100	მარნეულის მუნიციპალიტეტი	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	13
270	შპს მარტვილი ცენტრალ გრუპ	79,8	მარტვილის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
271	შპს ჭუბერი-უმგულის სპეციალიზირებული ამბულატორიული მომსახურება	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
272	შპს მესტიის სავადმყოფო-ამბულატორიული გაერთიანება	100	მესტიის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	57
273	შპს მცხეთის სოფწყალი	100	მცხეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
274	შპს მუხრანის აგარული ბაზარი	100	მცხეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	39
275	შპს სატისი	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
276	შპს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო კლუბი-მერცხალი	100	ოზურგეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
277	შპს ონის სერვის ჯგუფი	100	ონის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	525
278	შპს საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო გაზეთი გარეჯის მაცნე	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
279	შპს საგარეჯო	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
280	შპს საფეხბურთო კლუბი საგარეჯოს გარეჯი	40	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და	1 277

					პერსონალური მომსახურების გაწევა	
281	შპს სუფთა მუნიციპალიტეტი 2018	100	საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
282	შპს ჩოხატაურის აგრარული ბაზარი	100	ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	30
283	შპს აფხაზეთი	100	ხონის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	-
284	შპს ხობის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგება	100	ხობის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
285	შპს ხელბურთის კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
286	შპს საკალათბურთო კლუბი ბათუმი - 2010	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
287	შპს აჭარის არ სავაჭრო-სამრეწველო პალატასთან არსებული საერთაშორისო არბიტრაჟი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	-
288	შპს ფრენბურთის კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
289	შპს სარაგბო კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
290	შპს წყალბურთის კლუბი ბათუმი	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
291	შპს აჭარის პროექტების მართვის კომპანია	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	მშენებლობა	2 178
292	შპს აჭარექსპერტიზა	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ოპერაციები უძრავი ქონებით, იჯარა და მომხმარებლისათვის მომსახურების გაწევა	59
293	სს აჭარის წყლის ალიანსი	26	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
294	შპს საფეხბურთო კლუბი ბეთლემი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და	-

					პერსონალური მომსახურების გაწევა	
295	შპს ქედის წყალკანალი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
296	შპს სარაგბო კლუბი ფირალები	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
297	შპს ქედის ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობის ცენტრი	100	ქედის მუნიციპალიტეტი	GG	სასტუმროები და რესტორნები	63
298	შპს საფეხბურთო კლუბი მუქურა	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
299	შპს სარაგბო კლუბი პონტო	100	ქობულეთის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
300	შპს ხელვაჩაურის წყალკანალი	100	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	GG	ელექტროენერჯის, აირისა და წყლის წარმოება და განაწილება	-
301	შპს საფეხბურთო კლუბი მაჭახელა	100	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	-
302	Georgian Natural Products LLC	100	სს სპარტნიორო ფონდი	GG	ვაჭრობა; ავტომობილების, საყოფაცხოვრებო ნაწარმისა და პირადი მოხმარების საგნების რემონტი	-
303	Caucasus Clean Energy I, LLP	10	სს სპარტნიორო ფონდი/სხვა საერთაშორისო აქციონერები (90%)	GG	საფინანსო საქმიანობა	-
304	Gazelle Fund LP	29,1	სს სპარტნიორო ფონდი/სხვა საერთაშორისო აქციონერები (70.90%)	GG	საფინანსო საქმიანობა	-
305	შპს იმერეთის აგრო ზონა	100	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ააიპ სოფლის განვითარების სააგენტო	GG	სოფლის მეურნეობა. ნადირობა და სატყეო მეურნეობა	-
306	შპს დელტა სიეიეი	25	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	-
307	შპს დელტა +	50	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	-

			სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა			
308	შპს ონის მუნიციპალიტეტის დასუფთავების და კეთილმოწყობის სამსახური	100	ონის მუნიციპალიტეტი	GG	კომუნალური, სოციალური და პერსონალური მომსახურების გაწევა	267
309	შპს ბათუმის რესპუბლიკური კლინიკური საავადმყოფო	100	ბათუმის მუნიციპალიტეტი	GG	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური დახმარება	1 945
310	შპს ერ-ეს ესეტ მენეჯმენტ	100	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო /სსიპ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო ტექნიკური ცენტრი დელტა	GG	დამამუშავებელი მრეწველობა	647

დანართი 2 სახელმწიფო საწარმოთა შვილობილი კომპანიები

N	საწარმოს დასახელება	სახელმწიფოს წილი %	დამფუძნებელი	სექტორი PC/GG
1	სს აგროინვესტი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
2	შპს საქნავთობპროდუქტი	100	შპს აჯამეთის საკედლე მასალების ქარხანა	GG
3	შპს თბილისის N2 ფილტვის დაავადებათა ამბულატორიული კლინიკა	100	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
4	სს ქართული ფილმი	100	სს ქართული კინოს განვითარების ცენტრი	GG
5	სს ქართული ფილმი-უძრავი ქონება	100	სს ქართული ფილმი	GG
6	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG
7	შპს ჯიარ ქონების მართვა	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
8	შპს ჯიარ ლოგისტიკა და ტერმინალები	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
9	შპს საქწიგნი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
10	შპს საქკოოპსერვისი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
11	სს ენერგორემშენი	9	შპს რეაბილიტაცია	GG
12	JSC Georgian Railway Construction	100	სს საქართველოს რკინიგზა	GG

13	შპს საქართველოს მაღალი ტექნოლოგიების ეროვნული ცენტრი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
14	შპს თბილისის ბავშვთა ინფექციური კლინიკური საავადმყოფო	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	PC
15	სს გივი ზალდასტანიშვილის სახელობის ამერიკული აკადემია თბილისში	0,1	შპს თბილავიამშენი	GG
16	შპს ჯორჯია ტრანზიტი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
17	შპს საქსპექტრანსი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
18	შპს აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკა	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	PC
19	შპს დემეტრე 96	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
20	შპს თბილისის N1 ფილტვის დაავადებათა ამბულატორიული კლინიკა	100	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
21	შპს კლინიკური პათოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
22	შპს თამ-ველი	100	შპს თბილავიამშენი	GG
23	შპს თამ-ენერჯი	100	შპს თბილავიამშენი	GG
24	შპს თამ-კერა	100	შპს თბილავიამშენი	GG
25	შპს თამ - პოლიმერი	100	შპს თბილავიამშენი	GG
26	შპს სამთომაშველი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
27	შპს მოდის სახელობის ლიცეუმი	100	შპს დემეტრე 96	GG
28	შპს ეროვნული ნაწარმის გაყიდვების სამსახური	100	შპს დემეტრე 96	GG
29	სს შენობა-ნაგებობების მშენებელი	8	შპს რეაბილიტაცია	GG
30	სს თამ თბილავიამშენი	94	შპს თბილავიამშენი	PC
31	შპს მშენტექნიკოსი	63	შპს რეაბილიტაცია	GG
32	შპს ვახტანგ ბოჭორიშვილის სახელობის სევსისის საწინააღმდეგო ცენტრი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
33	შპს ქუთაისის სამხარეო ნარკოლოგიური ცენტრი	100	შპს ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	GG

34	სს როონი	62	შპს რეაბილიტაცია	GG
35	სს ტყიბულის ნავთობპროდუქტი	76	შპს რეაბილიტაცია	GG
36	შპს სამეგრელო-ზემო სვანეთის ტელერადიოკომპანია სამეგრელო	64	შპს რეაბილიტაცია	GG
37	შპს ინფრასტრუქტურის განვითარების კომპანია	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
38	სს სანატორიუმი რკინიგზელი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
39	შპს აბასთუმნის ფილტვის ცენტრი	100	სს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	GG
40	სს მარმარილო	56	შპს რეაბილიტაცია	GG
41	შპს რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG
42	შპს საქენერგოტექნომონტი	46	შპს რეაბილიტაცია	GG
43	შპს ნინოწმინდის უბონი	56	შპს რეაბილიტაცია	GG
44	სს კურორტი მენჯი	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
45	შპს წყალტუბოს თერმული წყლები	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	GG
46	შპს ქართული ტრადიციები	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
47	სს სენაკის რაიონული საავადმყოფო	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
48	შპს წალენჯიხის აგრარული ბაზარი	100	შპს ქართული ბაზარი	GG
49	შპს კურორტ წყალტუბოს განვითარების კომპანია	100	შპს რეაბილიტაცია	GG
50	შპს საქ. საზღვაო სანაოსნო	100	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	PC
51	შპს ბათუმის აეროპორტი	100	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	PC
52	შპს ვარდნილჰესების კასკადი	100	შპს ენგურჰესი	PC
53	შპს საქპრესა +	100	სს საქპრესა	GG
54	შპს ჯინო გრინ სითი კორპორაცია	49	შპს სპარტნიორო ფონდი-მწვანე განვითარება	GG
55	შპს ჯიარ ტრანს-შიფმენტი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
56	შპს ჯიარ ტრანზიტი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC

57	შპს "მაგანა ჰესი"	49	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
58	შპს ჯორჯიან კარგო	100	შპს საქართველოს ფოსტა	GG
59	შპს ჯეო-ემ-ტექს	49	შპს დელტა ტექსტილი	GG
60	შპს გარდაბნის თბოსადგური	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
61	შპს ჯიარ ტრანზიტ ლაინი	100	სს საქართველოს რკინიგზა	PC
62	სს ჩალიკ ჯორჯია ვინდ	15	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
63	შპს საქართველოს შხის კომპანია	10	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
64	შპს ენგური ატრაქცია	100	შპს ენგურჰესი	GG
65	შპს ჟურნალი ანაკლია	100	შპს ანაკლიის განვითარების კონსორციუმი	GG
66	შპს ბორჯომჰესი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
67	სს საქართველოს ენერჯეტიკული ბირჟა	50	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა, სს ელექტროენერჯეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	GG
68	საქართველო-ბელორუსიის სავაჭრო-ეკონომიკური სააგენტო	10	შპს რეაბილიტაცია	GG
69	შპს ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG
70	შპს საქართველოს ხილისა და ბოსტნეულის ექსპორტის კომპანია	100	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	GG
71	შპს ახალსოფელი ჰესი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
72	შპს საქართველოს პროდუქტი	100	შპს თბილისის ლოგისტიკის ცენტრი	GG
73	სს უნივერსალური სამედიცინო ცენტრი	100	არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი	GG
74	შპს ყვირილა ჰესი	20	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG

75	შპს ჩორდულა ჰესი	45	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
76	შპს ენგურის ჰიდრომაკულირებელი ელექტროსადგური	50	შპს ენგურჰესი/სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
77	სს ნამახვანი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
78	შპს ინტერ გლასს-საქართველო	40	შპს საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	GG
79	შპს საქართველოს გაზსაცავის კომპანია	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	GG
80	შპს ფოთი თიზ კომუნალური მართვა თზკ	100	შპს ფოთის თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	GG
81	შპს ჯიარ ბორჯომი-ბაკურიანი	100	შპს ჯიარ ქონების მართვა	GG
82	შპს გარდაბნის თბოსადგური 2	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
83	შპს ქუთაისის დავით აღმაშენებლის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტი	100	შპს საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	GG
84	შპს ბიომას ენერჯი	100	სს საქართველოს ენერჯეტიკის განვითარების ფონდი	GG
85	სს კარჩალ ენერჯი	100	სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	PC
86	Georgian Post (Greece) I.K.E	100	შპს საქართველოს ფოსტა	PC
87	GOGC Trading S.A.	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	PC
88	შპს ჯორჯიან პოსტ (ჩეხ)	100	შპს საქართველოს ფოსტა	PC
89	შპს გარდაბნის თბოსადგური 3	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	GG
90	საქართველოს გაზის ბირჟა	50	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია/შპს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	GG
91	შპს საქართველოს ბუნებრივი გაზის გადამცემი ქსელის ოპერატორი	100	სს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	GG
92	შპს აგროსერვის ცენტრი	100	შპს სოფლის მეურნეობის	GG

			ლოჯისტიკის და სერვისების კომპანია	
93	სს გურჯაანის ნავთობპროდუქტი	100	შპს რეაბილიტაცია	GG

დანართი 3: საბაზისო დაშვებები გრძელვადიანი ფისკალური პროგნოზებისათვის

გრძელვადიანი ფისკალური ანალიზის ნაწილში საბაზისო სცენარისათვის გაკეთდა შემდეგი დაშვებები:

- რეალური მშპ-ს ზრდა 2033 წელს არსებული 3.3 პროცენტიდან თანდათანობით 0.4 პროცენტამდე იკლებს 2073 წლისათვის. ეს განპირობებულია ორი ფაქტორით: გაეროს საშუალო შობადობის სცენარის მოსახლეობის პროგნოზში სამუშაო ასაკის მოსახლეობის წილი შემცირებით; და პროდუქტიულობის ზრდით 5.1 პროცენტიდან 1.2 პროცენტამდე მცირდება, რადგან საქართველოს პროდუქტიულობა თანხვედრაშია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის საშუალო მონაცემთან - პროდუქტიულობის დაშვება ასახავს 90-იანი წლების შუა პერიოდიდან მოყოლებული ბალტიის ქვეყნების გამოცდილებას. ბალტიის ქვეყნების პროდუქტიულობის OECD-ს საშუალოსთან ფარდობის 30 წლის წინანდელი მაჩვენებელი დაახლოებით საქართველოს ამჟამინდელ ფარდობას უტოლდება, ამიტომ შეფასების მიხედვით გაკეთებულია დაშვება, რომ საქართველოც გაივლის ბალტიის ქვეყნების მსგავს გზას და პროდუქტიულობაც 30 წლის განმავლობაში დაეწევა OECD-ის იმ დონეს, რაც ამჟამად ბალტიის ქვეყნებისთვის ფიქსირდება. ეს ყოველივე კი მიუთითებს იმაზე, რომ საქართველო თანდათანობით გადავა განვითარებული ქვეყნების რიგში და შესაბამისად ეკონომიკის ზრდის ტემპიც შემცირდება.
- ინფლაცია სტაბილურად ნარჩუნდება წლიური 3 პროცენტის დონეზე ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის ჩარჩოს შესაბამისად. მოსალოდნელია, რომ სახელმწიფო ვალის ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი 2033 წელს დაფიქსირებული 4.4 პროცენტიდან 2.4 პროცენტამდე შემცირდება 2073 წლისათვის — მსგავსად ბალტიის ქვეყნებისა, სადაც უკანასკნელ ათწლეულებში საპროცენტო განაკვეთები შემცირდა.
- 2033 წლიდან მშპ-ში შემოსავლების წილი სტაბილურად შენარჩუნდება, თუმცა მოსალოდნელია ჯანდაცვის ხარჯის ზრდა მოსახლეობის დაბერების პარალელურად. ანალიზის დაშვებით, ასაკოვან მოსახლეზე გაწეული ჯანდაცვის ხარჯი 3.5-ჯერ აღემატება არა-ასაკოვან მოსახლეზე გაწეულ ხარჯზე, რაც ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) ქვეყნებში სტილიზებულ ფაქტს ასახავს. ასევე მოსალოდნელია რეალური არა-ჯანდაცვის ძირითადი ხარჯის მატება პროდუქტიულობის ზრდასთან ერთად.